

2024

**Gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem
attiecībā uz 2024. finanšu gadu**

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

LV

EIROPAS REVĪZIJAS PALĀTA
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tālrunis: +352 4398-1
Uzziņām: eca.europa.eu/lv/contact
Tīmekļa vietne: eca.europa.eu
Sociālie mediji: @EUauditors

Papildu informācija par Eiropas Savienību ir pieejama portālā Europa (<http://europa.eu>).

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025

Saturs

1. nodaļa ES kopuzņēmumi un ERP revīzija	5
Ievads	6
ES kopuzņēmumi	7
Kopuzņēmumi ir publiskā un privātā sektora partnerības, kas izveidotas, lai veicinātu realizējamas inovācijas	7
Pēdējo trīs DFS laikā ir palielinājies pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu skaits	8
Pētniecības un inovācijas KU darbības kopīgi finansē ES un citi dalībnieki	9
F4E pārvalda ES iemaksas ITER projektā	12
2024. gadā notika būtiskas izmaiņas attiecībā uz KU budžetu un personālu	13
Eiropas Parlamentam un Padomei ir būtiska loma attiecībā uz KU budžetu un budžeta izpildes apstiprināšanu	15
Mūsu revīzija	16
Ticamības deklarācija par katru kopuzņēmumu	16
Galvenie riski	16
Revīzijas pieeja un citu neatkarīgo revidentu darba izmantošana	18
2. nodaļa Revīzijas rezultātu apkopojums	25
Ievads	26
Revīzijas atzinumi	27
Atzinumi par pārskatu ticamību	27
Atzinumi par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību	28
Atzinumi par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību	28
Citi apsvērumi	31

Problēmas saistībā ar kopuzņēmumu 2024. gada budžeta pārvaldību	31
Jautājumi, kas saistīti ar cilvēkresursu pārvaldību	34
Jautājumi, kas saistīti ar citu dalībnieku iemaksām kopuzņēmumu pētniecības un inovācijas programmās	34
Nepilnības pārvaldības un kontroles sistēmās	39
Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu un ieteikumu pēcpārbaude	42
Kopuzņēmumi ir risinājuši mazāk nekā pusi no mūsu iepriekšējos gados formulētajiem apsvērumiem	42
Kopuzņēmumi ir ieviesuši lielāko daļu mūsu ieteikumu	42
Citi nesenie īpašie ziņojumi par kopuzņēmumiem	51
3. nodaļa Ticamības deklarācijas par ES kopuzņēmumiem	54
3.1. Ticamības deklarāciju pamatojuma informācija	55
Kopuzņēmumi, kas īsteno ES pētniecības un inovācijas pamatprogrammas	59
3.2. Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmums (<i>SESAR 3</i>)	60
3.3. Kopuzņēmums “Tīra aviācija” (<i>KU CA</i>)	69
3.4. Kopuzņēmums “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva” (<i>IHI</i>)	78
3.5. Kopuzņēmums “Tīrs ūdeņradis” (<i>Clean H2</i>)	86
3.6. Kopuzņēmums “Mikroshēmas”	94
3.7. Kopuzņēmums “Apritīga biobāzēta Eiropa” (<i>CBE</i>)	102
3.8. Kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš” (<i>EU-Rail</i>)	109
3.9. Eiropas Augstas veiktspējas datu apmaiņas kopuzņēmums (<i>EuroHPC</i>)	116
3.10. Kopuzņēmums “Viedie tīkli un pakalpojumi” (<i>KU SNS</i>)	127
3.11. Kopuzņēmums “Global Health EDCTP3”	133
3.12. Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kibernetikas kompetenču centrs (<i>ECCC</i>)	141
Kopuzņēmums, kas darbojas <i>Euratom</i> ietvaros	147

3.13. ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (F4E)	148
--	------------

Saīsinājumi	159
--------------------	------------

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

1. nodaļa

ES kopuzņēmumi un ERP revīzija

Ievads

1.1. Eiropas Revīzijas palāta (ERP) veic Eiropas Savienības finanšu ārējo revīziju¹. Pildot šo uzdevumu, mūsu iestāde kā neatkarīga ES iedzīvotāju finansiālo interešu aizstāve sekmē ES finanšu labāku pārvaldību. Plašāku informāciju par mūsu darbu var atrast pārskatos par mūsu darbību, mūsu sagatavotajos pārskatos par ES budžeta izpildi, īpašajos ziņojumos, apskatos un atzinumos par jauniem vai grozītiem ES tiesību aktiem vai citiem lēmumiem, kuri ietekmē finanšu pārvaldību.

1.2. Mūsu pilnvarās ietilpst pārbaudīt ES pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu, *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotā Eiropas kopuzņēmuma (*F4E*) un Eiropas kibernetikas kompetenču centra (*ECCC*) (kopā saukti par KU) gada pārskatus un pakārtotos darījumus. Tās ir 12 ES struktūras, kas izveidotas saskaņā ar [Līguma par Eiropas Savienības darbību \(LESD\)](#) 187. un 188. pantu un – *F4E* gadījumā – saskaņā ar [Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma](#) 45.–51. pantu. *ECCC* tika izveidots saskaņā ar [LESD 173. un 188. pantu](#), galvenokārt, lai kopā ar dalībvalstīm veicinātu inovāciju.

1.3. Šajā ziņojumā ir izklāstīti rezultāti, ko ieguvām kopuzņēmumu revīzijā par 2024. finanšu gadu. Ziņojums ir strukturēts šādi:

- 1. nodaļā ir aprakstīti kopuzņēmumi un mūsu veikto revīziju pieeja;
- 2. nodaļā ir sniegts pārskats par mūsu veiktās kopuzņēmumu ikgadējās revīzijas rezultātiem attiecībā uz 2024. finanšu gadu, kā arī par mūsu tajā pašā gadā veikto darbu saistībā ar kopuzņēmumiem. Pamatojoties uz šiem revīzijas rezultātiem, mēs sniedzam ieteikumus un nosakām to ieviešanas termiņus.
- **3. nodaļā** ir iekļauta ticamības deklarācija par 12 kopuzņēmumiem attiecībā uz KU gada pārskatu ticamību un tiem pakārtoto ieņēmumu un maksājumu likumību un pareizību. Mēs arī uzsveram lasītājam svarīgākās jomas un sniedzam apsvērumus, kuros apzinātas konkrētas jomas, kurās ir iespējami uzlabojumi.

1.4. Kopuzņēmumu revīzija par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu kopumā deva līdzīgus rezultātus kā iepriekšējos gados. Savās *ticamības deklarācijās* mēs sniedzām:

- “tīrus” revīzijas atzinumus par visu kopuzņēmumu pārskatu ticamību;
- revīzijas atzinumus bez iebildēm par visu kopuzņēmumu pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību.

¹ [Līgums par Eiropas Savienības darbību \(LESD\)](#), 285.–287. pants.

ES kopuzņēmumi

Kopuzņēmumi ir publiskā un privātā sektora partnerības, kas izveidotas, lai veicinātu realizējamas inovācijas

1.5. Kopuzņēmumi (izņemot *ECCC*) ir partnerības starp ES (ko pārstāv Komisija) un privātā sektora dalībniekiem no nozares un pētniecības jomas. Jebkura privāta vai publiska organizācija, kas ir ieinteresēta atbalstīt kopuzņēmuma mērķus, var pieteikties kļūt par asociēto dalībnieku vai iemaksu partneri bez pilntiesīga dalībnieka statusa. Dažos gadījumos dalībnieki ir starpvaldību organizācijas un iesaistītās valstis. Kopuzņēmumi ir izveidoti kā ES struktūras ar atsevišķu juridiskas personas statusu saskaņā ar ES daudzgadu finanšu shēmas (DFS) programmām.

1.6. Kopuzņēmumu galvenais uzdevums ir atvieglot zinātnes atziņu pārvēršanu realizējamās radikālās inovācijās saskaņā ar kopīgu stratēģisko redzējumu. Tie arī reaģē uz sociālajām problēmām, ja nozare tām nepiešķir pietiekami.

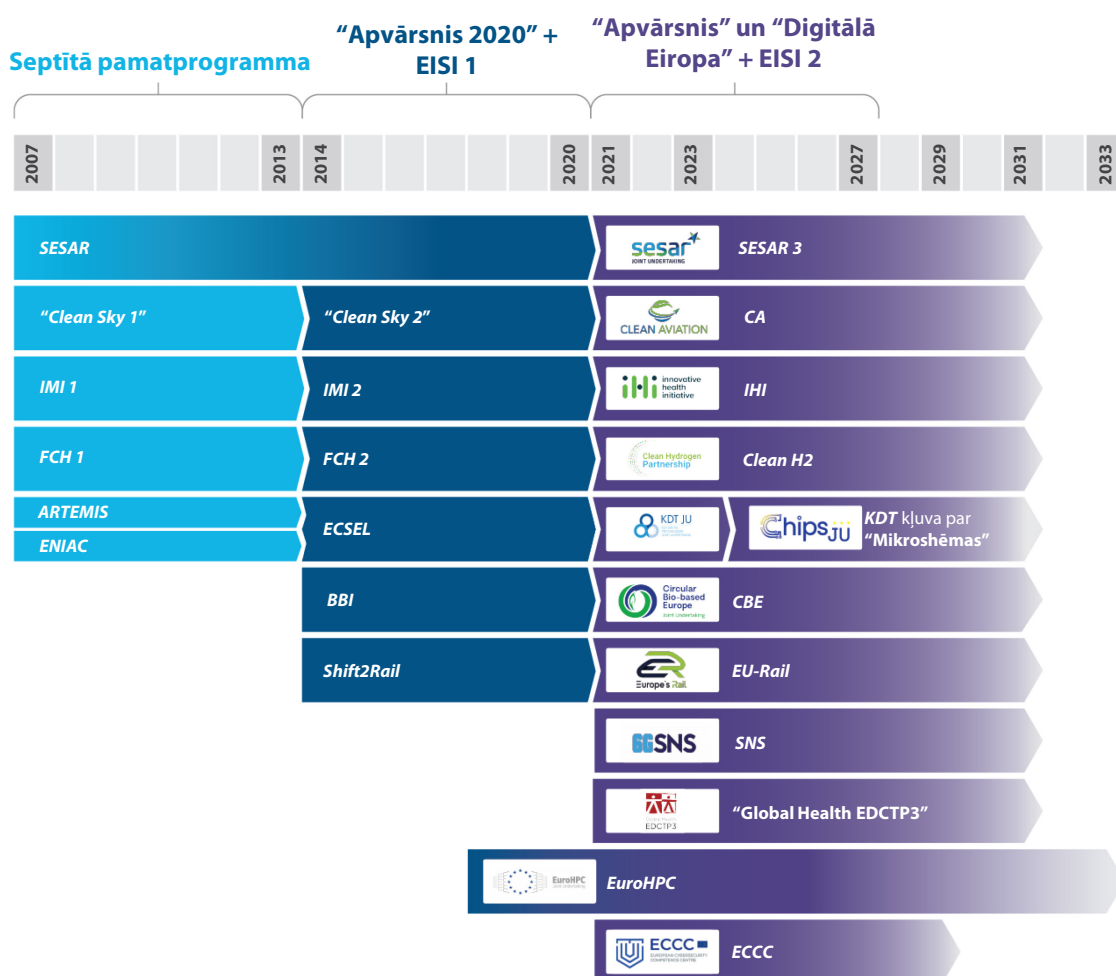
1.7. To darot, kopuzņēmumi veicina sadarbību starp Eiropas Savienību, rūpniecības nozari un pētniecības organizācijām un/vai iesaistītajām valstīm nolūkā radīt kvalitatīvas pētniecības iespējas un inovāciju un paātrināt inovatīvu digitālu, zaļu un sociālu risinājumu ieviešanu tirgū stratēģiskās nozarēs. Katrs kopuzņēmums pieņem savu konkrētu pētniecības un inovācijas programmu kādā no stratēģiskajām jomām, piemēram, transporta, enerģētikas, veselības, aprites biobāzētu ekosistēmu, pusvadītāju, superdatošanas, tīkla sistēmu vai kibernetikas jomā, un īsteno to, izmantojot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus vai iepirkumus.

1.8. *ECCC* tika izveidots, lai veicinātu sadarbību starp ES un dalībvalstīm, tas nebija paredzēts kā publiskā un privātā sektora partnerība ar nevalstiskiem dalībniekiem no nozares un pētniecības struktūrām. Tādējādi *ECCC* apvieno kopuzņēmuma un decentralizētas aģentūras iezīmes. Tas atspoguļojas arī tā pārvaldības un budžeta struktūrā un darbības modelī.

Pēdējo trīs DFS laikā ir palielinājies pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu skaits

1.9. *1.1. attēlā* ir parādītas pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu skaita izmaiņas pēdējās trijās daudzgadu pētniecības pamatprogrammās. Pirmie seši kopuzņēmumi tika izveidoti saskaņā ar Septīto pamatprogrammu pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai laikposmā no 2007. līdz 2013. gadam. 2014.–2020. gada periodā to skaits palielinājās līdz septiņiem kopuzņēmumiem pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI 1) ietvaros. Saskaņā ar pašreizējo 2021.–2027. gada DFS darbojas 11 pētniecības un inovācijas kopuzņēmumi pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”, programmā “Digitālā Eiropa” un EISI 2.

1.1. attēls. Pētniecības un inovācijas kopuzņēmumi pēdējās trijās pamatprogrammās

Avots: ERP, pamatojoties uz Padomes regulām, ar kurām izveido kopuzņēmumus.

1.10. *1.1. tabulā* šīs nodaļas beigās ir sniegta sīkāka informācija par juridisko pamatu, ilgumu, konkrētajiem mērķiem un uzdevumiem katram no 11 pētniecības un inovācijas kopuzņēmumiem, kas darbojas saskaņā ar 2021.–2027. gada DFS.

Pētniecības un inovācijas KU darbības kopīgi finansē ES un citi dalībnieki

Dalībnieku iemaksas pētniecības un inovācijas kopuzņēmumos

1.11. Visi kopuzņēmuma dalībnieki piedalās tā pētniecības un inovācijas darbību finansēšanā. Katrā gadījumā Komisija nodrošina naudas iemaksas, kuras finansē no ES pētniecības un inovācijas programmām, lai līdzfinansētu kopuzņēmuma konkrēto pētniecības un inovācijas programmu. Turklāt privātā sektora dalībnieki, kas pārstāv nozari un valstu pētniecības organizācijas, nodrošina obligātas “iemaksas natūrā kopuzņēmuma pamatdarbībās” (*IKOP*) un “iemaksas natūrā papildu pasākumos” (*IKAA*). Kopuzņēmums pats ir atbildīgs par tā izveides regulā noteikto minimālo iemaksu mērķrādītāju sasniegšanu. *IKAA* neietilpst Kopuzņēmuma budžetā un uzaicinājumu procedūrās, bet palīdz sasniegt ar projektu vai programmu saistītos KU mērķus. Plašāku informāciju sk. [1.1. izcēlumā](#).

1.1. izcēlums

Privātā sektora dalībnieku iemaksas natūrā kopuzņēmumu pamatdarbībās (*IKOP*)

Kā paredzēts kopuzņēmumu izveides regulās, visiem privātā sektora dalībniekiem ir jāiemaksā obligāta summa kopuzņēmumu pētniecības un inovācijas projektu izdevumiem. Pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” *IKOP* ir privātā sektora dalībnieku kopējās izmaksas kopuzņēmuma pētniecības un inovācijas darbību īstenošanai, no tām atskaita citu kopuzņēmuma dalībnieku iemaksas (ES līdzfinansējumu, iesaistīto valstu vai starpvaldību organizāciju iemaksas), kā arī jebkādu citu ES ieguldījumu šo izmaksu segšanai. Pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” un programmā “Digitālā Eiropa” *IKOP* veido attiecināmās izmaksas, kas radušās privātā sektora dalībniekiem, īstenojot kopuzņēmuma darbības, no tām atskaita kopuzņēmuma vai iesaistīto valstu iemaksas vai jebkādu citu ES ieguldījumu šo izmaksu segšanai. Apliecināto un validēto *IKOP* kopsumma ir norādīta kopuzņēmumu gada pārskatos.

Privātā sektora dalībnieku iemaksas natūrā papildu pasākumos (*IKAA*)

Pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” dažu kopuzņēmumu (*CA, Clean H2, CBE, EU-Rail*) privātā sektora dalībniekiem ir arī jānodrošina obligāta summa iemaksās natūrā attiecībā uz “papildu pasākumiem”, kas neietilpst kopuzņēmuma darba programmā un budžetā, bet ir kopuzņēmuma vispārīgo mērķu darbības jomā. Pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” kopuzņēmumu privātie dalībnieki saskaņā ar Vienoto pamataktu var veikt *IKAA*. Šīs *IKAA* ietver neattiecināmās izmaksas par darbībām, ko tieši finansē šie kopuzņēmumi, atskaitot jebkādas citas ES iemaksas šādu izmaksu segšanai. Kopuzņēmuma privātā sektora dalībniekiem papildus *IKOP* ir jānodrošina *IKAA*, lai atbilstu ES iemaksām. *IKAA* summas ir noteiktas kopuzņēmumu gada papildu pasākumu plānā. Apliecināto un validēto *IKAA* kopsumma ir norādīta kopuzņēmumu gada pārskatu skaidrojumos. Tāpēc uz *IKAA* neattiecas ERP revīzija. Atšķirībā no *IKOP* un *IKAA*, kas saistītas ar projektiem, uz *IKAA*, kas saistītas ar programmām, neattiecas tie paši konkurenciāla novērtējuma noteikumi kā uz iemaksām, ko veic, izmantojot uzaicinājumus. Tāpēc tās var būt mazāk efektīvas kopuzņēmuma programmas mērķu sasniegšanā.

1.12. Attiecībā uz četriem KU arī iesaistītās valstis (KU “Mikroshēmas”, *EuroHPC* un *ECCC*) vai starpvaldību organizācijas (*SESAR 3*) veic finanšu iemaksas vai iemaksas natūrā darbībās. Kopuzņēmuma “Global Health EDCTP3” gadījumā vienīgais cits dalībnieks bez Eiropas Savienības ir Eiropas un Āfrikas valstu privāta asociācija *EDCTP*, kas veic finanšu iemaksas un iemaksas natūrā. *ECCC* gadījumā dalībvalstu iemaksas tā kopīgajās darbībās ir brīvprātīgas.

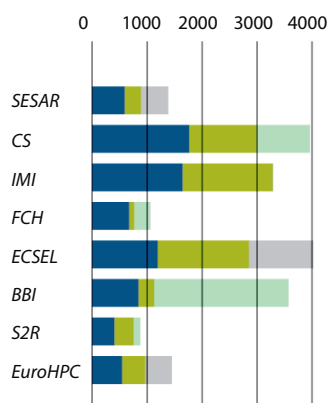
1.13. Visbeidzot, ES sedz visas administratīvās izmaksas diviem kopuzņēmumiem (*EuroHPC* un “Global Health EDCTP3”). Visu pārējo kopuzņēmumu gadījumā gan ES, gan citi dalībnieki veic iemaksas administratīvo izmaksu finansēšanai.

1.14. *1.2. attēlā* ir parādīti mērķrādītāji visu KU dalībnieku iemaksām saskaņā ar 2014.–2020. gada un 2021.–2027. gada DFS, kā noteikts attiecīgajās izveides regulās. Ievērojamākais budžeta palielinājums 2021.–2027. gada DFS attiecās uz *EuroHPC* un *KDT* (kas 2024. gadā kļuva par KU “Mikroshēmas”).

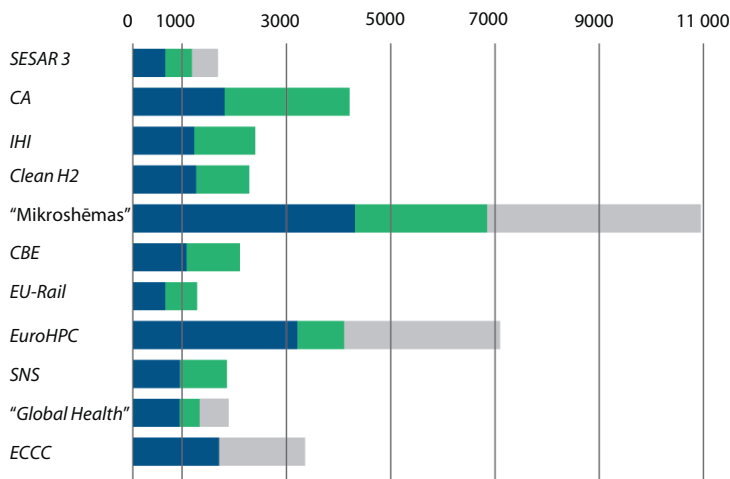
1.2. attēls. Mērķrādītāji dalībnieku iemaksām ES pētniecības un inovācijas kopuzņēmumos (miljoni EUR)

■ Maksimālās ES iemaksas “Apvārsnis 2020” + “Apvārsnis Eiropa” + “Digitālā Eiropa” + EISI
 ■ Minimālās privātā sektora dalībnieku iemaksas KU pamatdarbībās (*IKOP*)
 ■ Minimālās privātā sektora dalībnieku iemaksas papildu pasākumos (*IKAA*)
 ■ Minimālās privātā sektora dalībnieku iemaksas KU darbībās (*IKOP* un *IKAA*)
 ■ Citu dalībnieku iemaksas

**KU dalībnieku iemaksas
2014.–2020. gada DFS ietvaros**

**KU dalībnieku iemaksas
2021.–2027. gada DFS ietvaros**

Avots: ERP, pamatojoties uz Padomes regulām, ar kurām izveido kopuzņēmumus.

1.15. Kā parādīts **1.3. attēlā**, kopuzņēmumu budžets pētniecības un inovācijas darbību līdzfinansēšanai 2021.–2027. gada DFS ietvaros ir aptuveni 17,2 miljardi EUR. Tas vairāk nekā divas reizes pārsniedz ES iemaksas iepriekšējās DFS periodā (7,6 miljardi EUR). Konkrēti, kopuzņēmumi var izmantot līdz 11,6 miljardiem EUR no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” kopējā budžeta 93,5 miljardu EUR apmērā (jeb aptuveni 12 %). Turklāt *EuroHPC*, KU “Mikroshēmas” un *ECCC* kopā saņem 5,1 miljardu EUR no programmas “Digitālā Eiropa” (aptuveni 63 % no kopējā budžeta 8,1 miljarda EUR apmērā), lai īstenotu lielus spēju veidošanas, izvērtēšanas un investīciju projektus saistībā ar [Eiropas digitālā vienotā tirgus stratēģiju](#) un [Mikroshēmu aktu](#).

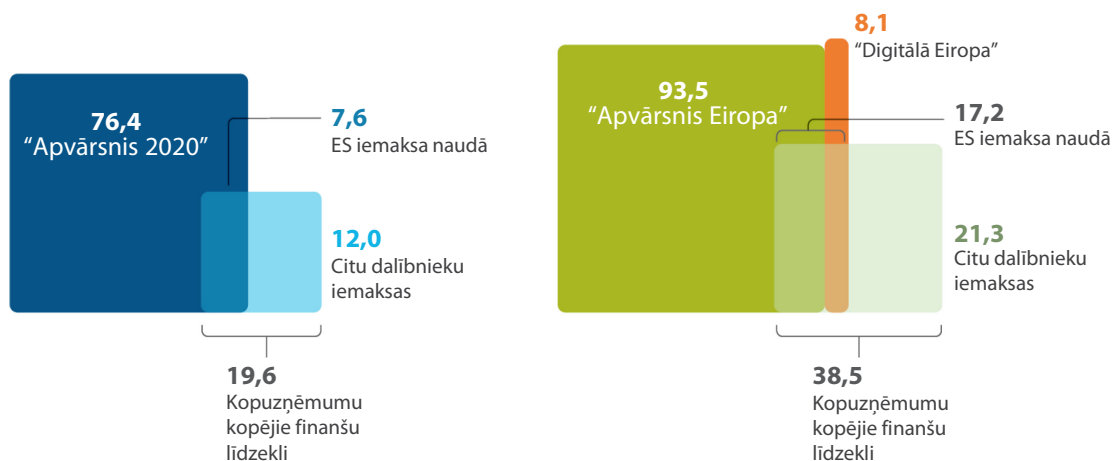
1.16. 2021.–2027. gada DFS 11 pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu rīcībā kopā būs aptuveni 38,5 miljardi EUR (sk. **1.3. attēlu**). Šajā summā ir ņemta vērā arī finansiālā ietekme dažiem KU 0,4 miljardu EUR apmērā, kas izriet no Apvienotās Karalistes iemaksām un pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” vidusposma pārskatīšanas rezultātā veiktajiem samazinājumiem. Tā ir gandrīz divreiz lielāka nekā iepriekšējā DFS (aptuveni 19,6 miljardi EUR). Tomēr minētais saskan ar kopuzņēmumu skaita pieaugumu no 8 līdz 11 un vairāku kopuzņēmumu (jo īpaši *EuroHPC* un KU “Mikroshēmas”) pilnvaru ievērojamu paplašināšanu salīdzinājumā ar 2014.–2020. gada DFS.

1.3. attēls. Kopējās ES un citu dalībnieku iemaksas kopuzņēmumos

(miljardi EUR)

2014.–2020. g. DFS

2021.–2027. g. DFS

Avots: ERP, pamatojoties uz Padomes regulām, ar kurām izveido kopuzņēmumus.

1.17. Tomēr salīdzinājumā ar iepriekšējo DFS citu dalībnieku plānotā iemaksu daļa KU darbībās ir samazinājusies. Mērķis 2014.–2020. gadam bija ES finansējums 7,6 miljardu EUR apmērā, lai piesaistītu papildu 12,0 miljardus EUR (158 %) no privātā sektora dalībnieku, iesaistīto valstu un starptautisko organizāciju iemaksām, kopā veidojot aptuveni 19,6 miljardus EUR (sk. **2.2. tabulu**). Plāns 2021.–2027. gadam paredz, ka ES finansējums 17,2 miljardu EUR apmērā piesaistīs citas iemaksas papildu 21,3 miljardu EUR (123 %) apmērā (sk. **1.3. attēlu**).

Pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu pārvaldības modeļi

1.18. KU pārvaldības struktūrā vairākumā gadījumu ietilpst valde, zinātniskā padomdevēja struktūra, valstu pārstāvju grupa un ieinteresēto personu grupas, kas darbojas kopuzņēmuma konkrētajā pētniecības un inovācijas jomā. Visbiežāk kopuzņēmumos tiek izmantots divpusējs modelis, kur Komisija, kā arī nozares un pētniecības privātā sektora dalībnieki (tostarp asociētie dalībnieki) ir pārstāvēti valdē (*CA, IHI, Clean H2, CBE, EU-Rail* un *SNS*). Kopuzņēmuma “Global Health EDCTP3” gadījumā vienīgais dalībnieks, kas līdzās ES ir pārstāvēts valdē, ir *EDCTP* asociācija, kura pārstāv KU programmā iesaistītās Eiropas un Āfrikas valstis. Daži kopuzņēmumi izmanto trīspusēju modeli, kurā iesaistītās valstis (KU “Mikroshēmas” un *EuroHPC*) vai vadoša starpvaldību organizācija (*SESAR 3*) arī ir pārstāvēta valdē.

F4E pārvalda ES iemaksas ITER projektā

1.19. Starptautiskā eksperimentālā kodoltermiskā reaktora (*ITER*) nolīgums stājās spēkā 2007. gada 24. oktobrī, kas ir *ITER* starptautiskās kodolsintēzes enerģijas organizācijas (*ITER-IO*) juridiskās izveides diena. *ITER-IO* pārrauga *ITER* projekta īstenošanu. Šā projekta ietvaros Kadarašā (Francija) tiek būvētas kodolsintēzes iekārtas.

1.20. *ITER* projektā ir iesaistīti septiņi globālie partneri: ES, kuru pārstāv Eiropas Atomenerģijas kopiena (*Euratom*) ES dalībvalstu uzdevumā, Amerikas Savienotās Valstis, Krievija, Japāna, Ķīna, Dienvidkoreja un Indija. ES sedz aptuveni 45 % no būvniecības izmaksām, un pārējie *ITER* dalībnieki katrs sedz aptuveni 9 %. Izmaksu sadalījums mainīsies darbības kodolsintēzes testēšanas posmā, kad *Euratom* segs 34 % no pamatdarbības izmaksām.

1.21. Ar savu vietējo aģentūru starpniecību *ITER-IO* dalībnieki galvenokārt projektā veic iemaksas natūrā, nodrošinot komponentus, iekārtas, materiālus, ēkas un pakalpojumus tieši *ITER-IO*. Tie veic arī iemaksas naudā *ITER-IO* budžetā. *ITER* dalībniekiem ir kopīga atbildība par galveno reaktoru komponentu ražošanu, un ražošanas uzdevumu sadales pamatā bija gan katra dalībnieka intereses, gan tehniskā un rūpnieciskā spēja².

1.22. *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidoto Eiropas kopuzņēmumu (kopuzņēmums *F4E*) nodibināja 2007. gada aprīlī kā ES “vietējo aģentūru” uz 35 gadiem. Viens no *F4E* galvenajiem uzdevumiem ir pārvaldīt ES iemaksas *ITER* projektā. Tas saskaņo darbības un veic nepieciešamos iepirkumus saistībā ar demonstrējumu kodolsintēzes reaktora un objektu būvniecību. *F4E* finansējumu galvenokārt nodrošina *Euratom* (aptuveni 80 %) un *ITER* uzņēmējvalsts Francija (aptuveni 20 %).

² ITER.org.

1.23. Komisija 2017. gadā lēsa, ka ES kopējie izdevumi par tās saistībām saskaņā ar *ITER* nolīgumu un attiecīgajām darbībām līdz 2035. gadam (darbības posma sākums) būs 18,2 miljardi EUR (2017. gada vērtībās). Tie bija jāfinansē no *Euratom* kopējā budžeta 15 miljardu EUR apmērā, un Francija un citas *Euratom* dalībvalstis nodrošināja papildu 3,2 miljardus EUR (visas summas norādītas 2017. gada vērtībās). Aplēses ir izklāstītas [Komisijas paziņojumā COM\(2017\) 319](#) un attiecīgā [dienestu darba dokumenta SWD\(2017\) 232](#) 4. tabulā.

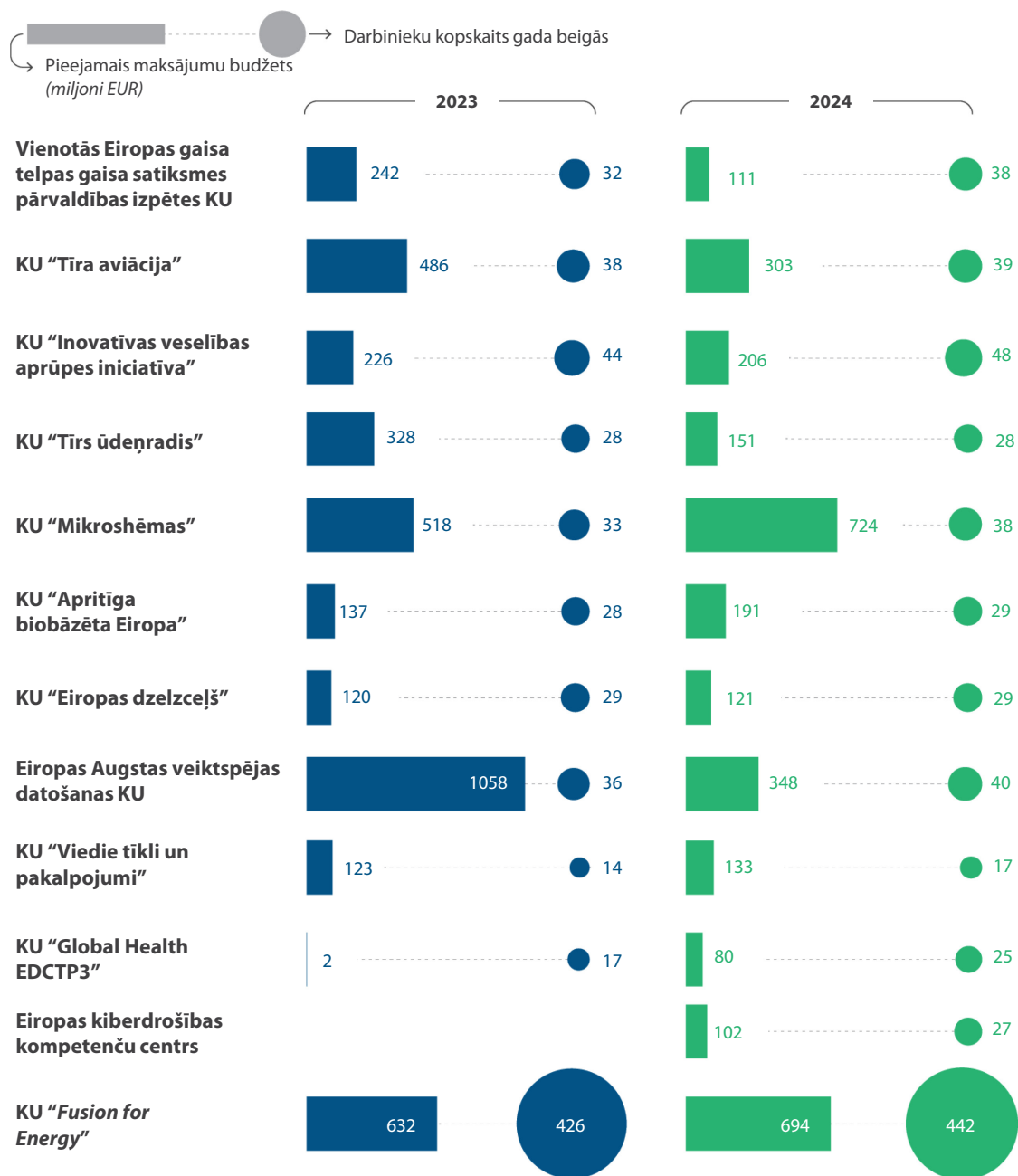
1.24. Kopš 2023. gada septembra Apvienotā Karaliste piedalās *Euratom* kā asociētā valsts, lai gan tā nav *Euratom* kodolsintēzes programmas dalībniece.

2024. gadā notika būtiskas izmaiņas attiecībā uz KU budžetu un personālu

1.25. [1.4. attēlā](#) sniegta informācija par kopuzņēmumu maksājumu budžetiem un cilvēkresursiem 2023. un 2024. finanšu gadā. 2024. gadā pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu kopējais īstenotais maksājumu budžets bija 2,5 miljardi EUR (2023. gadā – 3,3 miljardi EUR). Samazinājums 2024. gadā ir skaidrojams ar to, ka 2023. gadā lielākā daļa kopuzņēmumu veica lielus priekšfinansējuma maksājumus saistībā ar dotāciju nolīgumiem saskaņā ar pirmajiem pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un “Digitālā Eiropa” uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus. Turpretī *F4E* kopējais maksājumu budžets 2024. gadam nedaudz palielinājās, proti, līdz 0,7 miljardiem EUR (2023. gadā – 0,6 miljardi EUR).

1.26. Līdz 2024. gada beigām pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu darbinieku skaits bija palielinājies par 20 % – līdz 358. Lielākā daļa šā palielinājuma bija saistīta ar jaunu darbinieku pieņemšanu darbā kopuzņēmumos, kas izveidoti pašreizējās DFS ietvaros (*SNS*, “Global Health EDCTP3”, *ECCC*), kā arī štatu sarakstos atlikušo vakanču aizpildīšanu kopuzņēmumos *SESAR 3*, *EuroHPC* un *IHI*. 2024. gadā *F4E* strādāja 442 darbinieki (2023. gadā – 426), un šis pieaugums galvenokārt ir saistīts ar KU organizatorisko pārstrukturēšanu nolūkā izpildīt pārskatīto *ITER* pamatscenāriju jaunās prasības. Visi skaitliskie dati ietver ierēdņus, pagaidu darbiniekus, līgumdarbiniekus un norīkotos valstu ekspertus (sk. [1.4. attēlu](#)).

1.4. attēls. KU maksājumu budžets un cilvēkresursi 2023. un 2024. gadā

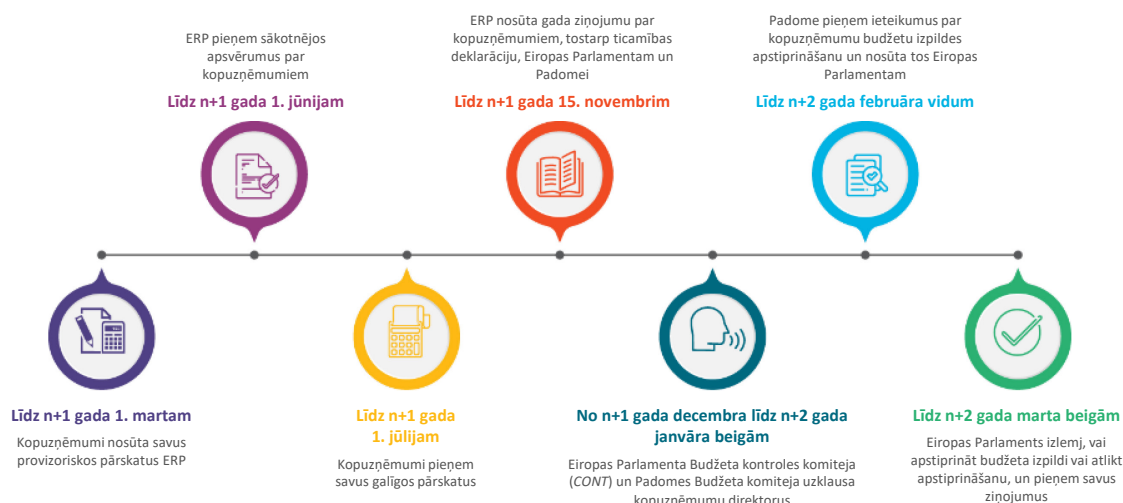

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

Eiropas Parlamentam un Padomei ir būtiska loma attiecībā uz KU budžetu un budžeta izpildes apstiprināšanu

1.27. Eiropas Parlaments un Padome ir atbildīgi par KU gada budžeta un budžeta izpildes apstiprināšanas procedūrām. Budžeta izpildes apstiprināšanas procedūras laika grafiks ir parādīts **1.5. attēlā**.

1.5. attēls. Ikgadējā budžeta izpildes apstiprināšanas procedūra

Avots: ERP, pamatojoties uz KU izveides regulu un finanšu noteikumiem.

Mūsu revīzija

Ticamības deklarācija par katru kopuzņēmumu

1.28. Kā noteikts LESD 287. pantā, mēs revidējam:

- a) 12 kopuzņēmumu gada pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu;
- b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu (ieņēmumu un maksājumu) likumību un pareizību.

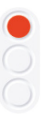
1.29. Pamatojoties uz mūsu veiktās revīzijas rezultātiem, mēs iesniedzam Eiropas Parlamentam un Padomei ticamības deklarāciju par katra kopuzņēmuma pārskatu ticamību un pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Attiecīgos gadījumos mēs papildinām ticamības deklarāciju ar citiem apsvērumiem (sk. [3. nodaļu](#)). Šie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajiem revīzijas atzinumiem.

1.30. Šis ir pirmais gads, kad mēs revidējam Eiropas kiberdrošības kompetenču centru (ECCC), kas 2024. gada 24. septembrī ieguva finansiālu autonomiju.

Galvenie riski

1.31. Kopuzņēmumu gada pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju izstrādājām tā, lai novērstu galvenos riskus, kurus apzinājām mūsu riska novērtējumā 2024. gadam, kas īsumā izklāstīts [1.6. attēlā](#).

1.6. attēls. Galveno risku novērtējums

	AUGSTS risks VIDĒJS risks ZEMS risks
	Pārskatu ticamība Visi kopuzņēmumi gada pārskatu ticamības revīzijai piesaistīja ārējās revīzijas uzņēmumu. Ārējās revīzijas uzņēmumu revīzijā, ko mēs pēc tam pārbaudām, ir apstiprināta to darba kvalitāte. Tāpēc mēs uzskatījām, ka ar pārskatu ticamību saistītais risks visiem kopuzņēmumiem ir zems.
	Ieņēmumu likumība un pareizība Tā kā kopuzņēmumu ieņēmumus 2024. gadā galvenokārt veidoja finanšu iemaksas no Komisijas pētniecības finansējuma (pamatprogramma "Apvārsnis Eiropa" un pamatprogramma "Apvārsnis 2020") un <i>Euratom</i> budžeta, mēs uzskatījām, ka ieņēmumu likumības un pareizības risks kopumā ir zems.
	Administratīvo izdevumu likumība un pareizība Administratīvos izdevumus galvenokārt veido algas un regulārie maksājumi. • Algas pārvalda Komisijas Atalgojuma un individuālo tiesību birojs, kuru revidējam administratīvo izdevumu gada pārskata īpašā izvērtējuma ietvaros. • Attiecībā uz iepirkuma procedūrām par citiem administratīvajiem pakalpojumiem, kā arī uz saistītajiem līgumos paredzētajiem maksājumiem iepriekšējās revīzijas ir parādījušas, ka kopējais risks ir zems, jo kopuzņēmumi lielā mērā izmanto esošos Komisijas pamatlīgumus.
	Pamatdarbības izdevumu likumība un pareizība Dotāciju maksājumi Mēs novērtējām, ka risks attiecībā uz kopuzņēmumu starpposma un galīgajiem dotāciju maksājumiem un dzēšanu kopumā ir augsts, jo saņēmēju izmaksu deklarācijas parasti ir sarežģītas visām pētniecības un inovācijas programmām, un mūsu iepriekšējās revīzijas ir atklājušas nepilnības gan finanšu pārskatu apliecinājumos, kas kalpo kā <i>ex ante</i> kontrole, gan Kopējā revīzijas dienesta <i>ex post</i> revīzijās. Līgumu maksājumi Mēs uzskatām, ka risks pamatdarbības līgumu izdevumiem ir zems. 2024. gadā tas galvenokārt ietekmēja <i>F4E</i> un <i>EuroHPC</i>. Neraugoties uz to iepirkuma procedūru sarežģītību, mēs neatradām būtiskas kļūdas pamatdarbības līgumu maksājumos un saistītajās iepirkuma procedūrās kopš 2018. gada.
	Budžeta pārvaldība un programmu īstenošana Risku budžeta pārvaldībai un no tā izrietošajai programmu īstenošanai mēs vērtējām kā zemu visiem kopuzņēmumiem, izņemot divus. • <i>EuroHPC</i>: vidējs risks, jo privātā sektora dalībnieki varētu nespasniegt ievērojami palielināto iemaksu mērķrādītāju saskaņā ar jauno izveides regulu. • <i>F4E</i>: vidējs risks, jo kavējumi un izmaksu pieaugums, kas izriet no plānotā jaunā pamatscenārija un citiem svarīgiem faktoriem, kurus KU nevar ietekmēt, var izraisīt zemākus budžeta izpildes rādītājus.

Avots: ERP.

Revīzijas pieeja un citu neatkarīgo revidentu darba izmantošana

1.32. Ņemot vērā iepriekš aprakstītos riskus, mēs veicām atbilstīgas padziļinātās pārbaudes, izmantojām citu neatkarīgu revidentu revīzijas darba rezultātus un novērtējām kontroles sistēmu sniegumu.

1.33. ES Finanšu regulas 70. panta 6. punktā ir noteikts, ka kopuzņēmumu gada pārskatus pārbauda neatkarīgs ārējais revidents. Lai gan visi kopuzņēmumi pārskatu ticamības revīziju uzticēja veikt privātiem uzņēmumiem, par visiem šādas revīzijas aspektiem un par izrietošajiem īpašajiem ziņojumiem (tostarp ticamības deklarāciju par katru kopuzņēmumu) joprojām pilnībā atbild ERP. Mēs pārbaudījām ārējās revīzijas uzņēmumu darba kvalitāti saskaņā ar starptautiskiem revīzijas standartiem un guvām pietiekamu pārliecību, ka varam paļauties uz šo uzņēmumu darbu, kad sagatavojam savus revīzijas atzinumus par kopuzņēmumu 2024. gada pārskatu ticamību.

1.34. Saviem atzinumiem par pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu pamatdarbības izdevumiem dotāciju veidā mēs revidējām 33 pēc nejaušības principa atlasītus darījumus (starpposma/galīgos maksājumus un avansu dzēšanu) par 2024. gadu galasaņēmēju līmeni. Mūsu atzinums par *F4E* bija balstīts uz 30 nejauši atlasītu darījumu izlasi (avansu dzēšana un starpposma/galīgie maksājumi saistībā ar administratīvajiem un pamatdarbības izdevumiem) padziļinātu pārbaudi par 2024. gadu.

1.35. Dotāciju galīgo maksājumu gadījumā atbalsta saņēmēju finanšu pārskatiem ir jābūt apliecinātiem. To dara faktu ziņojuma veidā, un šādu ziņojumu sagatavo neatkarīgs revidents vai publiskā sektora amatpersona. Apliecinājums dod pārliecību Komisijai vai ES struktūrai, kas piešķir dotācijas, par to, ka galīgajos finanšu pārskatos deklarētās izmaksas ir attiecināmas. Turklāt Komisijas RTD ĢD Kopējais revīzijas dienests (KRD) veic *ex post* revīzijas pēc nejaušības principa veidotām un uz risku balstītām to starpposma un galīgo dotāciju maksājumu izlasēm, ko KU veikuši savu pētniecības un inovācijas darbību īstenošanā, – agrāk pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” un pašlaik pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

1.36. Sagatavojot revīzijas atzinumus par pakārtoto maksājumu likumību un pareizību, mēs ņemam vērā KRD revīziju rezultātus.

- a) Attiecībā uz KU dotāciju izdevumiem pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” Komisijas *ex post* revīzijas stratēģijā noteikts, ka KRD katram kopuzņēmumam jāizveido atsevišķa reprezentatīva (nejauša) izlase. Izlases tika izmantotas, lai aprēķinātu KU specifiskos reprezentatīvos un atlikušo kļūdu īpatsvarus. Atlikušo kļūdu īpatsvars atspoguļo iespējamo dzēšanas ietekmi, ko radītu situācija, kad saņēmēji labo visas kļūdas, kas atklātas *ex post* revidētajos dotāciju maksājumos, kā arī sistemātiskas kļūdas, kas ietekmē arī to dotāciju maksājumus, kuri netika revidēti. Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu regulai par pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” mērķis bija panākt, lai atlikušo kļūdu īpatsvars būtu mazāks par 2 % no kopējiem izdevumiem visā pamatprogrammas darbības laikā.

- b) Attiecībā uz dotāciju izdevumiem pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” KRD joprojām ir atbildīgs par *ex post* revīzijām, bet ir mainījis revīzijas pieeju, kas tagad ir balstīta uz risku. Attiecībā uz programmu “Digitālā Eiropa” Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (*HaDEA*) izmanto līdzīgu *ex post* revīzijas pieeju. Uz risku balstītas pieejas ieviešana šai pamatdarbības izdevumu daļai nozīmē, ka vairs nav pieejami KU specifiskie reprezentatīvie kļūdu īpatsvari un atlikušo kļūdu īpatsvari.

1.37. Mūsu revīzijas pēdējais uzdevums bija pārbaudīt darbā pieņemšanas, iepirkuma un dotāciju konkursu procedūru izlasi un novērtēt pārvaldības un kontroles sistēmu galvenos elementus. Mēs arī pārbaudījām, ko Komisijas iekšējās revīzijas dienests (IRD) savos jaunākajos ziņojumos, kas balstīti uz regulāriem riska novērtējumiem, ir minējis par kopuzņēmumu iekšējās kontroles efektivitāti attiecībā uz galvenajām administratīvajām procedūrām.

Par gadījumiem, kuros ir aizdomas par krāpšanu, ziņojam attiecīgajām ES struktūrām

1.38. Mēs sadarbojamies ar Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) jautājumos, kas saistīti ar aizdomām par krāpšanu un citām nelikumīgām darbībām, kuras ietekmē ES finanšu intereses, un ar Eiropas Prokuratūru (*EPPO*) jautājumos, kas saistīti ar aizdomām par noziegumiem pret ES finanšu interesēm. Mēs arī ziņojam *OLAF* un/vai *EPPO* par darba gaitā konstatētām aizdomām, kaut arī mūsu revīzijas nav īpaši plānotas krāpšanas atklāšanai. Neviena no mūsu konstatējumiem par 2024. finanšu gadu nebija jāpaziņo *OLAF* vai *EPPO*.

1.1. tabula. Pētniecības un inovācijas KU juridiskais pamats, ilgums, konkrētie mērķi un uzdevumi

KU nosaukums saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam	Akronīms	Juridiskais pamats	Darbības ilgums	Pētniecības un inovācijas programmas	Specifiskie pētniecības un inovācijas mērķi un uzdevumi
Kopuzņēmums “Eiropas vienotās gaisa telpas ATM pētniecība 3”	SESAR 3	Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (Vienotais pamataakts)	10 gadi līdz 2031. gada 31. decembrim	“Apvārsnis 2020” “Apvārsnis Eiropa”	— Uzlabot Eiropas pētniecības un inovācijas spējas gaisa satiksmes pārvaldības jomā, padarot to ilgtspējīgāku un izvēršamāku. — Paātrināt inovatīvu risinājumu ieviešanu tirgū, lai Eiropas vienotā digitālā gaisa telpa kļūtu par pasaulē visefektīvāko gaisa telpu. — Stiprināt Eiropas gaisa transporta konkurētspēju un ilgtspēju.
Kopuzņēmums “Tīra aviācija”	CA	Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (Vienotais pamataakts)	10 gadi līdz 2031. gada 31. decembrim	“Apvārsnis 2020” “Apvārsnis Eiropa”	— Uzlabot Eiropas aviācijas nozares pētniecības un inovācijas spējas attiecībā uz klimatneitrālām aviācijas tehnoloģijām, lai samazinātu aviācijas oglekļa pēdu. — Ar aeronautikas inovāciju stiprināt Eiropas aviācijas nozares konkurētspēju, ietverot gan tradicionālās, gan jaunās aviācijas nozares.
Kopuzņēmums “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva”	IHI	Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (Vienotais pamataakts)	10 gadi līdz 2031. gada 31. decembrim	“Apvārsnis 2020” “Apvārsnis Eiropa”	— Veicināt Eiropas pētniecību un inovāciju veselības jomā un pārveidot zinātnes atziņas par veselību drošās un rentablās inovācijās Eiropā. — Izstrādāt uz inovācijām balstītu rūpniecības un farmācijas stratēģiju Eiropai, pievēršoties kritiskām, bet vēl neatrisinātām sabiedrības veselības vajadzībām.

KU nosaukums saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam	Akronīms	Juridiskais pamats	Darbības ilgums	Pētniecības un inovācijas programmas	Specifiskie pētniecības un inovācijas mērķi un uzdevumi
					— Stiprināt Eiropas veselības nozares konkurētspēju.
Kopuzņēmums “Tīrs ūdeņradis”	<i>Clean H2</i>	Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (Vienotais pamataakts)	10 gadi līdz 2031. gada 31. decembrim	“Apvārsnis 2020” “Apvārsnis Eiropa”	— Uzlabot Eiropas pētniecības un inovācijas spējas, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, izmantojot 2020. gadā sagatavoto Ūdeņraža stratēģiju klimatneitrālai Eiropai. — Paātrināt uz ūdeņradi balstītu tehnoloģiju ieviešanu tirgū, lai izveidotu tīra ūdeņraža vērtības ķēdi dekarbonizētai energosistēmai. — Stiprināt Eiropas tīra ūdeņraža nozares konkurētspēju.
Kopuzņēmums “Mikroshēmas”	<i>KDT/“Mikroshēmas”</i>	Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (Vienotais pamataakts), kas grozīta ar Padomes Regulu (ES) 2023/1782, ar ko kopuzņēmumu “Svarīgas digitālās tehnoloģijas” (KDT) pārdēvē par kopuzņēmumu “Mikroshēmas”	10 gadi līdz 2031. gada 31. decembrim	“Apvārsnis 2020” “Apvārsnis Eiropa” “Digitālā Eiropa”	— Uzlabot Eiropas pētniecības un inovācijas spējas attiecībā uz progresīvu nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģiju projektēšanu un izstrādi. — Radīt inženierijas spējas modernākajām kvantu mikroshēmām un ar tām saistītajām pusvadītāju tehnoloģijām visā Eiropā. — Atvieglot piekļuvi aizņēmuma finansējumam un pašu kapitālam fonda <i>InvestEU</i> un Eiropas Inovācijas padomes ietvaros, jo īpaši jaunuzņēmumiem pusvadītāju vērtības ķēdē.

KU nosaukums saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam	Akronīms	Juridiskais pamats	Darbības ilgums	Pētniecības un inovācijas programmas	Specifiskie pētniecības un inovācijas mērķi un uzdevumi
Kopuzņēmums “Apritīga biobāzēta Eiropa”	CBE	Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (Vienotais pamataakts)	10 gadi līdz 2031. gada 31. decembrim	“Apvārsnis 2020” “Apvārsnis Eiropa”	— Uzlabot Eiropas pētniecības un inovācijas spējas biobāzētu risinājumu jomā un paātrināt to ieviešanu tirgū, lai mazinātu Eiropas atkarību no fosilajiem materiāliem. — Stiprināt aprites biobāzētas rūpniecības ilgtspēju un resursefektivitāti Eiropā.
Kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš”	EU-Rail	Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (Vienotais pamataakts)	10 gadi līdz 2031. gada 31. decembrim	“Apvārsnis 2020” “Apvārsnis Eiropa”	— Uzlabot Eiropas pētniecības un inovācijas spējas, lai izveidotu vienotu Eiropas dzelzceļa telpu. — Paātrināt inovatīvu tehnoloģiju ieviešanu tirgū integrētai, ilgtspējīgai, multimodālai un augstas veiktspējas Eiropas dzelzceļa sistēmai. — Stiprināt Eiropas dzelzceļa nozares konkurētspēju.
Kopuzņēmums “Viedie tīkli un pakalpojumi”	SNS	Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (Vienotais pamataakts)	10 gadi līdz 2031. gada 31. decembrim	“Apvārsnis Eiropa”	— Veicināt Eiropas pētniecību un inovāciju, lai panāktu zinātnisko līderību 6G sistēmu, progresīvas digitālās infrastruktūras un viedo tīklu risinājumu jomā Eiropā. — Paātrināt modernu savienojamības risinājumu ieviešanu tirgū, lai atbalstītu Eiropas digitālo un zaļo pārkārtošanos.
Kopuzņēmums “Global Health EDCTP3”	“Global Health EDCTP3”	Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus	10 gadi līdz 2031. gada 31. decembrim	“Apvārsnis Eiropa”	— Veicināt inovatīvas un pieejamas veselības aprūpes tehnoloģijas infekcijas slimību profilaksei un ārstēšanai, lai samazinātu

KU nosaukums saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam	Akronīms	Juridiskais pamats	Darbības ilgums	Pētniecības un inovācijas programmas	Specifiskie pētniecības un inovācijas mērķi un uzdevumi
		amatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (Vienotais pamataakts)			infekcijas slimību sociālekonomisko slogu Subsahāras Āfrikā. — Stiprināt sagatavotību infekcijas slimībām un reaģēšanu uz tām Eiropā un pasaulē.
Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums	EuroHPC	Padomes Regula (ES) 2021/1173 par Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/1488, kas grozīta ar Padomes regulu (ES) 2024/1732, lai iekļautu “mākslīgā intelektā pīlāru”.	12 gadi līdz 2033. gada 31. decembrim	“Apvārsnis Eiropa” “Digitālā Eiropa” Eiropas infrastrukturā savienošanas instrumenti	— Izstrādāt pasaulē vadošus drošus un hipersavienotus superdatošanas, kvantiskās datošanas un progresīvus MI risinājumus, izmantojot Eiropas MI fabriku sistēmu un datu infrastrukturā. — Stiprināt Eiropas superdatošanas un MI nozares konkurētspēju un prasmes. — Paātrināt progresīvu un konkurētspējīgu superdatošanas un kvantiskās datošanas sistēmu un MI risinājumu ieviešanu Eiropas tirgū. — Atvērt superdatošanas infrastruktūru plašam publiskā un privātā sektora lietotāju lokam, lai attīstītu digitālās prasmes Eiropas zinātnē un rūpniecībā.

KU nosaukums saskaņā ar DFS 2021.–2027. gadam	Akronīms	Juridiskais pamats	Darbības ilgums	Pētniecības un inovācijas programmas	Specifiskie pētniecības un inovācijas mērķi un uzdevumi
Eiropas kiberdrošības kompetenču centrs	ECCC	Regula (ES) 2021/887, ar ko izveido Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centru un Nacionālo koordinācijas centru tīklu	8 gadi līdz 2029. gada 31. decembrim	“Digitālā Eiropa” “Apvārsnis Eiropa”	— Uzlabot Eiropas pētniecības un inovācijas spējas un prasmes, lai palielinātu digitālā vienotā tirgus infrastruktūras noturību un drošību, izmantojot modernas kiberdrošības tehnoloģijas. — Izveidot spēcīgu kiberdrošības kopienu Eiropā, lai sekmētu sadarbību, zināšanu apmaiņu un augstus drošības standartus visā Eiropā. — Padarīt kiberdrošību par Eiropas nozaru konkurences priekšrocību.

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

2. nodaļa

Revīzijas rezultātu apkopojums

Ievads

2.1. Šajā nodaļā ir sniegts apkopojums par rezultātiem, ko guvām mūsu ikgadējā kopuzņēmumu revīzijā par 2024. finanšu gadu, tostarp mūsu novērtējums par kopuzņēmumu uz risku balstīto kontroles mehānismu sistēmu dotāciju īstenošanai, kā arī cita mūsu tajā pašā gadā veiktā revīzijas darba rezultāti saistībā ar kopuzņēmumiem. Pamatojoties uz šiem revīzijas rezultātiem, mēs sniedzam ieteikumus un nosakām to ieviešanas termiņus.

Revīzijas atzinumi

Atzinumi par pārskatu ticamību

Atzinumi bez iebildēm par visu kopuzņēmumu pārskatu ticamību

2.2. Mēs sniedzam revīzijas atzinumus bez iebildēm par 12 kopuzņēmumu gada pārskatu ticamību. Mēs uzskatām, ka to pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo to finanšu stāvokli, darbības rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas saskaņā ar to finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Apstākļu akcentējums saistībā ar *F4E* gada pārskatiem

2.3. Mēs vēršam uzmanību uz divām problēmām *F4E* 2024. gada pārskatos.

- *F4E* vērtē, ka kopējās izmaksas, kas saistītas ar *ITER* projekta īstenošanas saistību izpildi ("aplēse pabeigšanas brīdī"), ir 25,8 miljardi EUR (2024. gada vērtībās). Šī aplēse atspoguļo izmaksu pieaugumu, kas izriet no pārskatītajiem *ITER* pamatscenārijiem, kurus *ITER-IO* ierosināja 2024. gada jūlijā, bet kurus *ITER* padome vēl nav oficiāli pieņēmusi.
- *F4E* lēš, ka inflācijas ietekme uz tā piegādes ķēdes problēmām un cenu pieaugumu pēc Covid-19 krīzes un Krievijas iebrukuma Ukrainā būs 246 miljoni EUR (2008. gada vērtībās).

Apstākļu akcentējums saistībā ar *EuroHPC* gada pārskatiem

2.4. Mēs vēršam uzmanību uz *EuroHPC* veikto risku novērtējumu saistībā ar avansa maksājumiem nozīmīgam piegādātājam, kas saskaras ar finansiālām grūtībām, un iespējamā aplēstā finansiālā ietekme uz KU varētu sasniegt 88,4 miljonus EUR.

Apstākļu akcentējums saistībā ar *ECCC* gada pārskatiem

2.5. Mēs vēršam uzmanību uz to, ka *ECCC* ieguva finansiālu autonomiju tikai 2024. gada septembrī. Pirms šā datuma Komisija bija atbildīga par *ECCC* izveidi un sākotnējo darbību. Tāpēc, pirms *ECCC* ieguva finansiālu autonomiju, Komisija no kopējiem 276,2 miljoniem EUR priekšfinansējuma maksājumu pamatdarbībām apstiprināja aptuveni 195,6 miljonus EUR.

2.6. Mēs arī vēršam uzmanību uz to, ka līdz 2024. gada 31. decembrim dalībvalstis vēl nebija veikušas brīvprātīgās iemaksas *ECCC* kopīgajās darbībās un administratīvajā budžetā.

Apstākļu akcentējums saistībā ar CA gada pārskatiem

2.7. Mēs vēršam uzmanību uz to, ka CA migrē uz jaunu budžeta, grāmatvedības un finanšu sistēmu (*SUMMA*). Tas ir izmēģinājuma projekts Komisijas sistēmas izstrādei un testēšanai. Dažas *SUMMA* funkcijas joprojām tiek izstrādātas, un tām nepieciešama manuāla apstrāde un uzticamības pārbaudes datu pareizības nodrošināšanai.

Citi jautājumi saistībā ar “Global Health EDCTP3” gada pārskatiem

2.8. Mēs vēršam uzmanību uz tādiem svarīgiem notikumiem pēc pārskata perioda, kas var ievērojami ietekmēt Kopuzņēmuma darbības. Konkrēti, šie notikumi ietver straujo konflikta eskalāciju Kongo Demokrātiskās Republikas (KDR) austrumos, kas varētu apdraudēt vairākus KU finansētus projektus reģionā, tostarp divpadsmitā *EDCTP* foruma organizēšanu Ruandā, kā arī lielākās daļas ASV Starptautiskās attīstības aģentūras (*USAID*) finansēto programmu atcelšanu. Tas varētu negatīvi ietekmēt dažus KU saņēmējus, kuri ir ļoti atkarīgi no šā finansējuma.

Atzinumi par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

2.9. Mēs sniedzām revīzijas atzinumus bez iebildēm par visu kopuzņēmumu 2024. gada 31. decembrī slēgtā gada pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību. Uzskatām, ka ieņēmumu darījumi visos būtiskajos aspektos bija likumīgi un pareizi.

Atzinumi par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

2.10. Šogad mūsu revīzija aptvēra 33 galīgos un starpposma maksājumus un avansu dzēšanu, ko pētniecības un inovācijas kopuzņēmumi veica pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” un “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” ietvaros (pārskatu par maksājumu datu kopu sk. [2.1. tabulā](#)).

2.1. tabula. Galīgie/starpposma maksājumi un avansu dzēšana 2024. gadā (miljoni EUR)

Kopuzņēmums	"Apvārsnis 2020" (a)	% (a)/(e)	"Apvārsnis Eiropa" un "Digitālā Eiropa" (b)	% (b)/(e)	Kopā pamatdarbībām (c) = (a)+(b)	% (c)/(e)	Kopā administratīvajiem izdevumiem (d)	% (d)/(e)	Kopā (e) = (c)+(d)
SESAR	5	21 %	9	40 %	13	61 %	9	39 %	22
CA	164	59 %	103	37 %	267	97 %	10	3 %	276
IHI	173	90 %	10	5 %	183	95 %	9	5 %	192
Clean H2	48	53 %	36	40 %	83	93 %	6	7 %	89
KU "Mikroshēmas"	75	48 %	75	48 %	151	96 %	7	4 %	158
CBE	84	94 %	0	0 %	84	94 %	6	6 %	90
EU-Rail	96	92 %	4	3 %	100	95 %	5	5 %	105
EuroHPC	151	80 %	31	17 %	183	96 %	7	4 %	190
SNS	—	—	83	97 %	83	97 %	3	3 %	85
"Global Health EDCTP3"	—	—	1	21 %	1	21 %	4	79 %	5
ECCC	—	—	1	55 %	1	55 %	1	45 %	2
Kopā pētniecības un inovācijas KU	796	66 %	353	29 %	66	5 %	66	5 %	1 215
F4E	—	—	—	—	566	88 %	76	12 %	642
Kopā	796		353		632	34 %	142	8 %	1 858

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

2.11. Tāpat kā iepriekšējos gados, revīzijā atklājām kļūdas, kas norādīja uz nepilnībām kopuzņēmumu pārvaldības un kontroles sistēmās attiecībā uz pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību. Šīs kļūdas galvenokārt bija saistītas ar nepareizām personāla izmaksu deklarācijām dotāciju darījumos, ko veikuši kopuzņēmumu saņēmēji, proti:

- nepareizi aprēķinātas stundas vai dienas likmes;
- netiešo izmaksu iekļaušana stundas/dienas likmju aprēķinā, pamatojoties uz vienības izmaksām;
- nepareiza ziņošana par MVU vai KU norīkoto ārštata darbinieku personāla izmaksām;
- apakšlīguma izmaksas bija deklarētas kā personāla izmaksas;
- neattiecināmas aprīkojuma izmaksas.

2.12. Attiecībā uz pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" dotāciju maksājumiem atlikušo kļūdu īpatsvars, ko aprēķināja Komisijas Kopējais revīzijas dienests, pamatojoties uz kopuzņēmumiem specifisko *ex post* revīziju rezultātiem, bija zem būtiskuma sliekšņa. Vienīgie *ex post* revīziju rezultāti, kas līdz šim pieejami pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un programmas "Digitālā Eiropa" maksājumiem, ir par kopuzņēmumu "Tira aviācija".

2.13. Mēs revidējam arī 30 F4E apstiprinātos pamatdarbības izdevumu darījumus un konstatējam vienu kļūdu ar finansiālu ietekmi, ko radīja būtiskas izmaiņas divos ēku līgumos, uz kurām neattiecas jauna iepirkuma procedūra.

2.14. Pamatojoties uz saviem revīzijas rezultātiem, mēs sniedzām revīzijas atzinumus bez iebildēm par visu kopuzņēmumu 2024. gada 31. decembrī slēgtā gada pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību. Uzskatām, ka maksājumu darījumi visos būtiskajos aspektos bija likumīgi un pareizi.

Citi apsvērumi

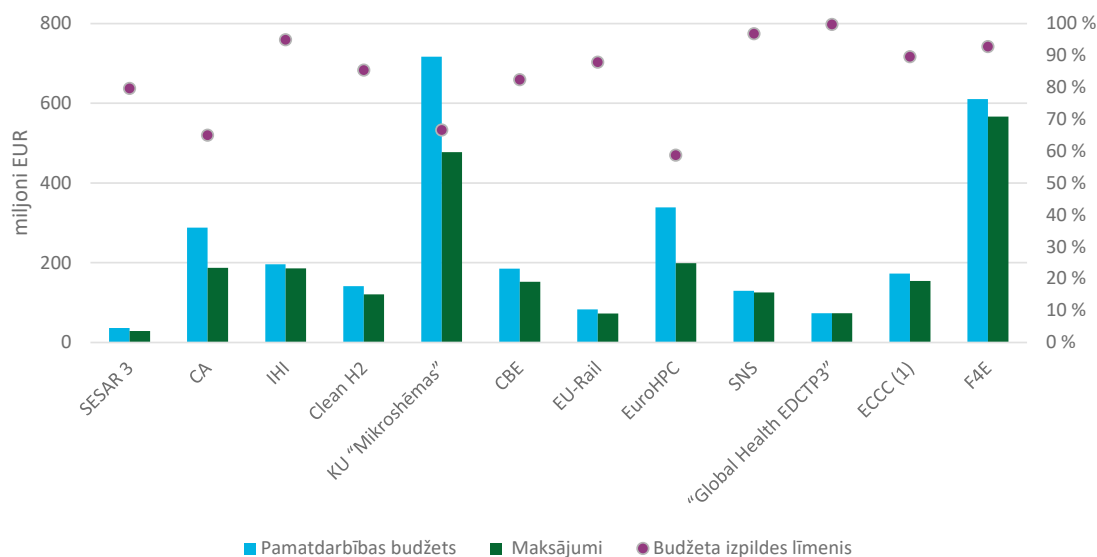
2.15. Nenonākot pretrunā saviem atzinumiem, mēs formulējam apsvērumus, kuros uzsvērtas jomas, kurās nepieciešams veikt uzlabojumus saistībā ar programmu un budžeta izpildi, maksājumu kontroles mehānismu pārvaldību, nozīmīgiem riskiem un cilvēkresursiem. Turpmāk ir izklāstīts šo apsvērumu kopsavilkums, un tie sīkāk aprakstīti [3. nodaļā](#).

Problēmas saistībā ar kopuzņēmumu 2024. gada budžeta pārvaldību

Dažiem kopuzņēmumiem bija grūtības sava 2024. gada pamatdarbības budžeta izpildē

2.16. [2.1. attēlā](#) ir parādīts katra KU pamatdarbības izdevumu maksājumu budžets (miljonos EUR) un saistītais izpildes līmenis.

2.1. attēls. 2024. gada pamatdarbības maksājumu budžeta izpildes līmenis

Piezīme. (1) Ietver pamatdarbības budžetu un Komisijas izdevumus pirms ECCC finansiālās autonomijas iegūšanas 2024. gada septembrī.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

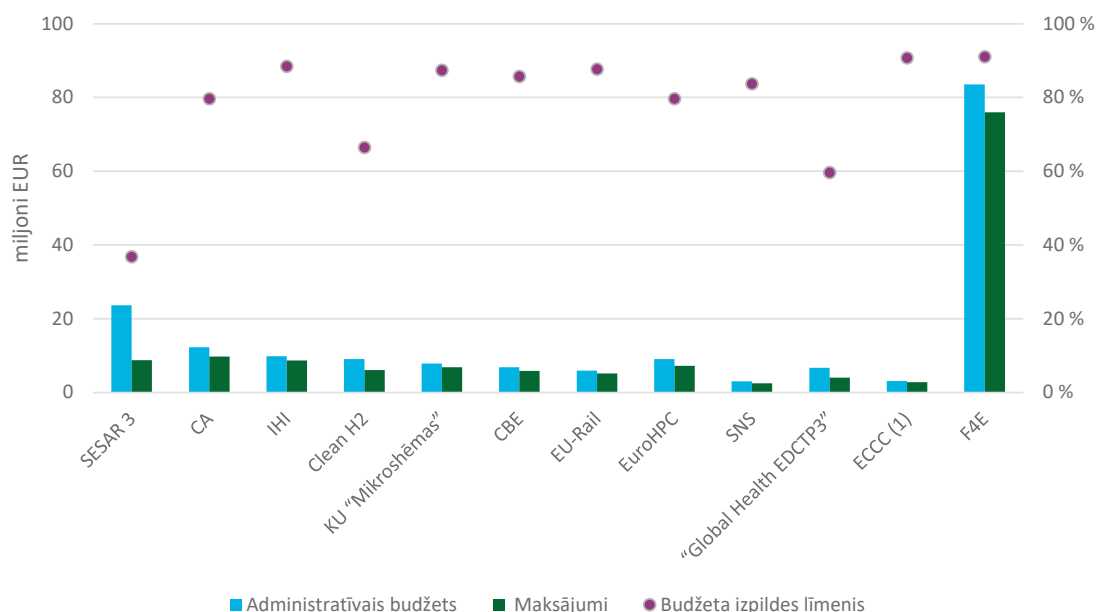
2.17. Mēs atzīmējam, ka trim kopuzņēmumiem bija īpašas grūtības izpildīt pamatdarbības maksājumu budžetus, kas saistīti ar 2021.–2027. gada programmām.

- KU “Mikroshēmas” gadījumā tas bija skaidrojams ar programmas “Digitālā Eiropa” budžeta zemo izpildes līmeni (aptuveni 6 %), ko izraisīja kavēšanās ar mitināšanas un kopīgā iepirkuma nolīgumu parakstīšanu, bet tas nozīmēja, ka līgumi par aktīvu iegādi tika atlikti uz 2025. gadu.
- *EuroHPC* gadījumā tas bija saistīts ar programmas “Digitālā Eiropa” budžeta zemo izpildes līmeni (aptuveni 19 %), ko izraisīja pieejamo resursu pārdale būtiskam jaunam mākslīgā intelekta pīlāram 2024. gadā. Tas nozīmēja, ka KU bija vai nu jāatceļ vairākas citas plānotās investīciju darbības (galvenokārt programmas “Digitālā Eiropa” ietvaros), vai jāatliek tās uz 2025.–2027. gada periodu. Šī situācija arī aizkavēja KU veikto *ex ante* pārbaudi apstrādi par tehniskajiem un finanšu ziņojumiem, ko saņēmēji 2024. gadā iesniedza saistībā ar tā līdzfinansējumu notiekošajām pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” darbībām.
- CA gadījumā tas bija skaidrojams ar pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” budžeta zemo izpildes līmeni (aptuveni 52 %), ko izraisīja 2023. gadā izsludinātā uzaicinājuma projektu lēna īstenošana (sk. 3.3.4. punktu [2023. gada ziņojumā par ES kopuzņēmumiem](#)).

Vairākos kopuzņēmumos bija vērojamas nepilnības administratīvo izdevumu plānošanā un īstenošanā

2.18. [2.2. attēlā](#) ir parādīts katra KU administratīvo izdevumu maksājumu budžets (miljonos EUR) un saistītais izpildes līmenis. 2024. gadā pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu administratīvās izmaksas veidoja vidēji tikai 4 % no to 2024. gada maksājumu budžetiem.

2.2. attēls. 2024. gada administratīvo maksājumu budžeta izpildes līmenis

Piezīme. (1) Administratīvās izmaksas līdz ECCC finansiālās autonomijas iegūšanai 2024. gada septembrī sedza Komisija.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

2.19. Mēs konstatējam, ka trim kopuzņēmumiem (*SESAR*, *Clean H2*, "Global Health EDCTP3") bija īpašas grūtības izpildīt administratīvo budžetu, jo 2024. gadā tie varēja izmantot tikai mazāk nekā 70 % no pieejamajām apropriācijām (sk. [2.2. attēlu](#)). Izpildes līmenis bija īpaši zems attiecībā šo kopuzņēmumu infrastruktūras un darbības izdevumu budžetiem (2. sadaļa).

2.20. Kopuzņēmumi to saistīja ar kavēšanos darbā pieņemšanas procedūrās (*Clean H2*, "Global Health EDCTP3"), renovācijas līgumu novēlotu izpildi un/vai 2024. gada izdevumu plānošanā iekļauto rēķinu novēlotu iesniegšanu (*SESAR 3*, *Clean H2*, "Global Health EDCTP3").

2.21. Tomēr tas tikai daļēji izskaidro izpildes iztrūkumu šiem kopuzņēmumiem 2024. gadā. Turklāt pēdējos gados novērotais atkārtoti zemais izpildes līmenis ir izraisījis ievērojamu neizmantoto administratīvo maksājumu apropriāciju uzkrāšanos, un tas var liecināt par strukturālām problēmām saistībā ar trīs kopuzņēmumu budžeta plānošanu un/vai izpildi.

1. ieteikums

Plānojot administratīvo maksājumu budžetu 2027. gadam, kopuzņēmumiem *SESAR 3*, *Clean H2* un “Global Health EDCTP3” būtu proaktīvi jāņem vērā neizmantoto administratīvo apropriāciju apjoms, ko tie jau bija uzkrājuši līdz 2024. gada beigām.

Ieviešanas termiņš: 2026. gada beigas (2027. finanšu gada budžetu iesniegšana).

Jautājumi, kas saistīti ar cilvēkresursu pārvaldību

***EuroHPC* līdz 2024. gada beigām nebija sasniedzis savu darbā pieņemšanas mērķi**

2.22. Komisija 2021. gadā piešķīra *EuroHPC* 39 papildu amata vietas no kopējā papildinājuma skaita, proti, 54 darbiniekiem³. Trīsdesmit no jaunajām amata vietām bija jāaizpilda līdz 2022. gada beigām, bet pārējās deviņas — līdz 2023. gada beigām. 2024. gada beigās 14 no 39 amata vietām joprojām bija vakantas. Tas var liegt *EuroHPC* īstenot plānotās darbības.

Jautājumi, kas saistīti ar citu dalībnieku iemaksām kopuzņēmumu pētniecības un inovācijas programmās

Daži kopuzņēmumi pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” termiņā nesasniedza savus iemaksu mērķrādītājus

2.23. Saskaņā ar 2014.–2020. gada DFS kopuzņēmumu izveides regulās ir noteikti iemaksu mērķrādītāji, kas katrai dalībnieku kategorijai (ES, privātā sektora dalībnieki, iesaistītās valstis, starptautiskās organizācijas) pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” ietvaros jāsasniedz kopuzņēmumam specifiskajām pētniecības un inovācijas darbībām. Šie mērķrādītāji un attiecīgie sasniegumu rādītāji līdz 2024. gada beigām ir norādīti **2.2. tabulā**. ES savas iemaksas veic saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”, izņemot 100 miljonus EUR finansējuma *EuroHPC* no EISI 1.

³ Komisijas priekšlikums jaunajai *EuroHPC* izveides regulai, [COM\(2020\) 569](#).

2.2. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” un EISI 1 (miljoni EUR)

Dalībnieku iemaksu mērķrādītāji (saskaņā ar izveides regulu un juridiskiem lēmumiem)				KU pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”	Dalībnieku iemaksas (31.12.2023.)					
ES iemaksas naudā (a)	Citu dalībnieku IKOP un iemaksas naudā (1) (b)	Citu dalībnieku IKAA (2) (c)	Kopā (d)= (a)+(b)+(c)		ES iemaksas naudā (e)	Citu dalībnieku validētās IKOP un iemaksas naudā (1) (f)	Citu dalībnieku paziņotās, bet nevalidētās IKOP (1) (g)	IKAA (h)	Kopā (i) = (e)+(f)+(g)+(h)	Sasniegšanas rādītājs (j) = (i) / (d)
585,0	790,5	—	1 375,5	SESAR	566,0	647,7	0,0	—	1 213,7	88 %
1 755,0	1 228,6	965,3	3 948,9	CS 2 –CA	1 748,1	1 097,8	0,0	1 344,6	4 190,5	106 %
1 638,0	1 638,0	—	3 276,0	IMI 2 –IHI	1 211,7	1 282,6	145,5	—	2 639,8	81 %
665,0	95,0	285,0	1 045,0	FCH 2 –Clean H2	654,9	97,9	48,5	1 039,1	1 840,4	176 %
1 185,0	2 827,5	—	4 012,5	ECSEL –“Mikroshēmas”	1 173,0	1 487,0	1 145,0	—	3 805,0	95 %
835,0	285,5	2 444,5	3 565,0	BBI –CBE (4)	783,5	126,2	44,2	2 353,6	3 307,5	93 %
398,0	350,0	120,0	868,0	S2R –EU-RAIL	398,0	375,6	0,0	267,6	1 041,2	120 %
536,0	896,0	—	1 432,0	EuroHPC ⁽³⁾	477,4	179,6	71,9	—	728,9	51 %
7 597,0	8 111,1	3 814,8	19 522,8	Kopā	7 012,6	5 294,4	1 455,1	5 004,9	18 767,0	96 %

(1) Ietver IKOP un iesaistīto valstu (“Mikroshēmas”, EuroHPC) un starptautisko organizāciju (SESAR) iemaksas naudā.

(2) Iemaksas natūrā papildu pasākumos, kas nav paredzēti KU darba plānā.

(3) Attiecībā uz EuroHPC ES iemaksas ietver 100 miljonus EUR no EISI programmas.

(4) Attiecībā uz CBE ES un privātā sektora dalībnieku iemaksu naudā mērķrādītāji, kas samazināti par 140 miljoniem EUR. Privātā sektora dalībnieku iemaksu natūrā mērķrādītāji, kā noteikts KU gada darba programmās.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

2.24. Kopumā līdz 2024. gada beigām, kas ir pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” un EISI 1 pēdējais posms, kopuzņēmumu dalībnieki bija sasnieguši vidēji 96 % no iemaksu mērķrādītājiem, kas noteikti attiecīgajās izveides regulās. Tomēr sasniegumu rādītāji ievērojami atšķirās. Konkrēti, mēs konstatējam SESAR 3, IHI un EuroHPC iemaksu iztrūkumu.

- Kopuzņēmumam SESAR 3 Eirokontrolē bija nodrošinājusi tikai 70 % no plānotajām iemaksām. KU 2024. gadā pabeidza pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” īstenošanu.
- IHI pētniecības projektu sekmīga īstenošana ir atkarīga no ilglaicīgiem projektu termiņiem, ko prasa kopuzņēmumam specifiskās pētniecības jomas iezīmes un projektus īstenojošo globālo konsorcijs liels mērogs.
- Galvenā problēma attiecībā uz EuroHPC bija privātā sektora dalībnieku iemaksu zema līmenis (aptuveni 19,8 miljoni EUR) salīdzinājumā ar minimālo mērķrādītāju 420 miljoniem EUR. Kā jau esam secinājuši iepriekšējos ziņojumos⁴, privātā sektora dalībnieki var veikt iemaksas natūrā tikai inovācijas dotācijās (kas veido aptuveni 30 % no KU kopējām dotāciju darbībām). Konstatējam arī zemāku iesaistīto valstu iemaksu rādītāju, kas atspoguļo to, ka tās atzīst savas izmaksas un ziņo par tām Kopuzņēmumam tikai tad, kad ir pabeigti attiecīgie pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” un EISI 1 projekti.

⁴ 2023. gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem, 3.9.16. punkts.

Daži kopuzņēmumi pārsniedza savus pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” mērķrādītājus, jo to privātā sektora dalībnieki īstenoja papildu pasākumus

2.25. Saskaņā ar pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” izveides regulām tikai CA, Clean H2, CBE un EU-Rail privātā sektora dalībniekiem ir atļauts ziņot par iemaksām natūrā papildu pasākumos (IKAA), kuri nav tieši saistīti ar KU finansētiem projektiem (sk. 1.11. punktu). 2.2. tabulā parādīts, ka trijos no šiem četriem kopuzņēmumiem (CA, Clean H2 un EU-Rail) privātā sektora dalībnieku iemaksas IKAA dēļ pārsniedza mērķrādītājus.

Attiecībā uz dažiem kopuzņēmumiem to 2021.–2027. gada programmu lēnā uzsākšana kavēja privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāju sasniegšanu

2.26. Saskaņā ar 2021.–2027. gada programmām KU izveides regulas paredz, ka privātā sektora dalībnieki mērķrādītājus var sasniegt, veicot IKOP un/vai IKAA. ECCC gadījumā dalībvalstu iemaksas tā kopīgajās darbībās ir brīvprātīgas. 2.3. tabulā parādīts, ka līdz 2024. gada beigām kopuzņēmumi bija sasnieguši vidēji 26 % no savu dalībnieku iemaksu mērķrādītājiem jaunajās pētniecības un inovācijas programmās.

2.3. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”, programmā “Digitālā Eiropa” un EISI 2 (miljoni EUR)

Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu un juridiskiem lēmumiem)				KU pamatprogrammā “Apvārsnis” un programmā “Digitālā Eiropa”	Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)								Sasniegšanas rādītājs
ES iemaksas naudā	Privātā sektora dalībnieku iemaksas (1)	Citu dalībnieku iemaksas (2)	Kopā		ES iemaksas naudā – validētas	ES iemaksas naudā – nav validētas	Privātā sektora dalībnieku iemaksas – validētas	Privātā sektora dalībnieku iemaksas – paziņotas, bet nav validētas	Citu dalībnieku iemaksas – validētas	Citu dalībnieku iemaksas – paziņotas, bet nav validētas	Kopā		
615,0	529,0	500,0	1 644,0	SESAR 3	183,4	59,0	90,8	98,4	51,5	27,1	510,2	31 %	
1 755,0	2 400,0	—	4 155,0	CA	482,2	94,7	273,5	302,6	—	—	1 153,0	28 %	
1 200,0	1 200,0	—	2 400,0	IHI	155,6	11,4	11,1	51,9	—	—	230,0	10 %	
1 215,0	1 015,0	—	2 230,0	Clean H2	369,1	60,5	1 438,0	719,9	—	—	2 587,5	116 %	
4 255,0	2 537,4	4 101,2	10 893,6	“Mikroshēmas”	729,3	325,4	3,6	312,0	104,4	684,5	2 159,2	20 %	
1 026,0	1 026,0	—	2 052,0	CBE	214,8	31,9	3,4	120,7	—	—	370,8	18 %	
615,0	615,0	—	1 230,0	EU-RAIL	215,7	45,2	171,5	95,3	—	—	527,7	43 %	
3 151,3	900,0	2 989,3	7 040,6	EuroHPC 2	190,3	724,9	0,0	2,8	36,6	103,2	1 057,8	15 %	
900,0	900,0	—	1 800,0	SNS	416,8	19,1	339,0	24,7	—	—	799,6	44 %	
890,1	400,0	550,0	1 840,1	“Global Health EDCTP3” ⁽³⁾	120,9	4,0	0,0	15,6	5,3	394,5	540,3	29 %	
1 649,6	—	1 649,6	3 299,2	ECCC ⁽⁴⁾	0,0	0,0	—	—	0,0	0,0	0,0	0 %	
17 272,0	11 522,4	9 790,1	38 584,5	Kopā	3 078,1	1 376,1	2 330,9	1 743,8	197,8	1 209,3	9 936,0	26 %	

(1) Ietver privātā sektora dalībnieku IKOP, IKAA un iemaksas naudā.

(2) Ietver iesaistīto valstu (“Mikroshēmas”, EuroHPC) un starptautisko organizāciju (SESAR 3) iemaksas naudā.

(3) Ietver privātā sektora iemaksu partneru iemaksas naudā.

(4) Dalībvalstu iemaksas ir saistītas ar brīvprātīgu dalību ECCC kopīgajās darbībās līdz 1649,6 miljoniem EUR programmā “Digitālā Eiropa”. Pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” mērķrādītāji nav noteikti.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU datiem.

***EuroHPC* var nerasniegt savus privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītājus pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” un programmai “Digitālā Eiropa”**

2.27. 2024. gada beigās *EuroHPC* privātā sektora dalībnieku iemaksas veidoja tikai 0,3 % no 2021.–2027. gada mērķrādītāja, proti, 900 miljoniem EUR. Kā mēs jau konstatējām 2022. un 2023. gadā⁵, kamēr *EuroHPC* finansēšanas kārtība un/vai privāto dalībnieku iemaksu mērķrādītājs paliek nemainīgs, tas nerasniegs ievērojamo augstāko privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāju saskaņā ar 2021.–2027. gada DFS. Tas apdraud Kopuzņēmuma programmas vispārējo mērķu sasniegšanu, proti, panākt ciešu sadarbību ar privātajiem partneriem. Informāciju par turpmākajiem pasākumiem, kas veikti saistībā ar mūsu attiecīgo 2023. gada ieteikumu, sk. **2.4. tabulā** (1/2023).

Eirokontroles iemaksas kopuzņēmumam *SESAR 3* arī bija mazākas par pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” mērķrādītāju 2024. gada beigās

2.28. 2024. gada beigās Eirokontroles iemaksas *SESAR 3* veidoja tikai 16 % no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” mērķrādītāja, proti, 500 miljoniem EUR. Mēs ziņojām par līdzīgu situāciju iepriekšējā DFS.

2. ieteikums

SESAR 3 būtu jāsadarbojas ar Eirokontroli, lai palielinātu tās iemaksas, un ik gadu jāuzrauga progress nolūkā nodrošināt, ka ir iespējams sasniegt Eirokontroles 2021.–2027. gada DFS mērķrādītāju.

Ieviešanas termiņš: 2026. gada vidus.

⁵ 2022. gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem (3.9.17. punkts) un 2023. gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem (3.9.19. punkts).

“Global Health EDCTP3” joprojām ievērojami atpaliek no mērķrādītāja iemaksu partneru iesaistē

2.29. 2024. gada beigās, kas ir trešais programmas īstenošanas gads, iemaksu partneru naudas iemaksu līmenis “Global Health EDCTP3” joprojām bija ļoti zems, proti, 15,6 miljoni EUR (4 % no mērķrādītāja 400 miljoniem EUR). 2024. gadā Kopuzņēmums piesaistīja tikai divus papildu partnerus, kuru iemaksas aptuveni 2,2 miljonu EUR apmērā īstenosies 2025. un 2026. gadā. Šāds iemaksu iztrūkums var ievērojami samazināt Kopuzņēmuma darbību sviras efektu un tādējādi apdraud tā programmas mērķus.

3. ieteikums

Kopuzņēmumam “Global Health EDCTP3” būtu jāizstrādā rīcības plāns, kā apzināt un piesaistīt papildu iemaksu partnerus no Eiropas un visas pasaules, lai stiprinātu savas pētniecības un inovācijas spējas, gūtu papildu finanšu iemaksas un nodrošinātu, ka tas spēj sasniegt savus programmas mērķus.

Ieviešanas termiņš: 2026. gada beigas.

ECCC trūkst informācijas par tā dalībnieku kumulatīvajām iemaksām, kas saņemtas pirms finansiālās autonomijas

2.30. ECCC ieguva finansiālu autonomiju 2024. gada septembrī. Tomēr savos 2024. gada pārskatos ECCC nesniedza nekādu informāciju par kumulatīvajām iemaksām, ko tā dalībnieki veikuši pirms finansiālās autonomijas pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” līmenī, kā arī nesalīdzināja iemaksas, ko tas līdz gada beigām bija saņēmis no visiem avotiem, ar katrai programmai noteiktajiem iemaksu mērķrādītājiem.

4. ieteikums

Lai nodrošinātu, ka gada beigās gada pārskatos ir sniegta pilnīga informācija par ECCC sasniegumiem, tam būtu jāvāc dati, jāuzrauga dalībvalstu brīvprātīgās finanšu iemaksas un iemaksas natūrā tā kopīgajās darbībās un par tām jāziņo, kā arī jāuzrauga un jāziņo par to attiecīgajām finanšu iemaksām ECCC administratīvo izmaksu segšanai.

Ieviešanas termiņš: 2026. gada vidus.

Nepilnības pārvaldības un kontroles sistēmās

Daži kopuzņēmumi ar ievērojamiem pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” dotāciju maksājumiem 2024. gadā vēl nebija ieviesuši uz risku balstītu kontroles sistēmu

2.31. Ņemot vērā izmaiņas KRD revīzijas stratēģijā attiecībā uz pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un programmu “Digitālā Eiropa” (sk. [1.36.](#) punktu) un tās ietekmi uz pētniecības un inovācijas kopuzņēmumu iekšējiem kontroles mehānismiem, mēs pārbaudījām uz risku balstītas kontroles sistēmas īstenošanas līmeni pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” dotāciju maksājumiem.

2.32. Uz risku balstītas kontroles sistēmas piemērošanai būtu jādod iespēja kopuzņēmumiem nodrošināt, ka potenciāli riskantiem saņēmējiem un projektiem tiek veiktas pastiprinātas *ex ante* pārbaudes vai KRD *ex post* revīzijas un ka *ex post* revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā turpmākām *ex ante* pārbaudēm. Sistemātiskiem un centralizētiem kontroles mehānismiem vajadzētu būt galvenajai iezīmei izpilddirektora ticamības deklarācijā par maksājumu darījumu likumību un pareizību, kas ir daļa no katra kopuzņēmuma gada darbības pārskata (GDP).

2.33. Svarīgi arī, lai visi kopuzņēmumi ieviestu stabilu uz risku balstītu kontroles sistēmu, ņemot vērā to, ka nākotnē palielināsies dotāciju maksājumi saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un programmu “Digitālā Eiropa” (sk. [2.1. tabulu](#)). Tomēr līdz 2024. gada beigām tikai četri kopuzņēmumi (*EU-Rail*, *CA*, *IHI*, “Mikroshēmas”) bija pabeiguši uz risku balstītu kontroles sistēmu pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” dotāciju maksājumiem (informāciju par ieteikuma 7/2022 ieviešanas pārbaudi sk. [2.4. tabulā](#)). Turklāt pagājušajā gadā *CA* bija pirmais kopuzņēmums, kas iesniedza “riskam pakļauto kļūdu īpatsvaru” attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem, ko tas aplēsa 1,3 % apmērā. Lai to darītu, *CA* piemēroja BUDG ĢD gada darbības pārskata instrukcijās sniegtos norādījumus par atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvara aprēķināšanu, finanšu ekspozīciju kā riskam pakļauto summu, atrunu būtiskuma kritērijiem un ietekmi uz izpilddirektora deklarāciju. Aplēses pamatā *CA* izmantoja KRD datus par saņēmēju jaunāko kļūdu īpatsvaru.

F4E riska pārvaldības sistēmā nebija pietiekami ņemti vērā riski, kas saistīti ar ITER pamatscenāriju 2024. gada pārskatīšanu vai ar cilvēkresursiem

2.34. *ITER-IO* 2024. gada jūnijā *ITER* padomei ierosināja pārskatītu projekta plānu ar jaunu pamatscenāriju kopumu, ar ko aizstāt 2016. gadā saskaņotos pamatscenārijus. Pārskatītajā plānā *ITER* montāžas posma beigas tiek atliktas no 2025. gada (pirmā plazma) uz 2035. gadu (darbības uzsākšana) un visa projekta beigas – no 2042. gada uz 2059. gadu (par 17 gadiem vēlāk nekā pašreizējais beigu datums). 2024. gada pamatscenārijos ir iekļautas arī vairākas svarīgas tehniskas izmaiņas *ITER* projektā, kas var būtiski ietekmēt darbības jomu iemaksām natūrā *F4E* un iemaksām naudā *ITER-IO*.

2.35. Saskaņā ar *F4E* gada pārskatiem 2024. gada pamatscenāriju aplēstā finansiālā ietekme ir galvenais virzītājspēks kopuzņēmuma *ITER* projekta izpildes saistību ievērojamam palielinājumam (“aplēse pabeigšanas brīdī”) no 21,2 miljardiem EUR (2023. gada beigās; 21,6 miljardi EUR 2024. gada vērtībās) līdz 25,8 miljardiem EUR (2024. gada beigās). Tas nozīmē, ka *Euratom* un Francijas iemaksas Kopuzņēmuma pamatdarbības budžetos palielināsies par aptuveni 4,2 miljardiem EUR (2024. gada vērtībās).

2.36. Ierosinātie jaunie pamatscenāriji ir palielinājuši *ITER* projekta ilgtspējas, juridiskos, tehniskos un ekonomiskos un finansiālos riskus. Šie riski nav pienācīgi atspoguļoti KU jaunākajā risku reģistrā. Tā vietā, tāpat kā iepriekšējos gados, *F4E* riska noteikšanas process galvenokārt ir vērsts uz riskiem, kas apdraud projekta operatīvo īstenošanu. Tas līdzīgā veidā nerisina horizontālos riskus, piemēram, nepieciešamību pārstrukturēt Kopuzņēmumu un pārdalīt cilvēkresursus, lai pielāgotos 2024. gada pamatscenārijam, ārpakalpojumu sniedzēju nesamērīgu izmantošanu, resursu plānošanas un pārvaldības tematus un neatbilstību [ES Civildienesta noteikumiem](#) vai Kopuzņēmuma ētikas satvaram. Turklāt Kopuzņēmuma IT rīks riska pārvaldībai nesniedz pilnīgu informāciju par attiecīgajiem galvenajiem riskiem, piemēram, to faktisko un iespējamo īstenošanos un aktuālo finansiālo ietekmi.

5. ieteikums

F4E būtu vēl vairāk jāuzlabo savas riska pārvaldības sistēmas efektivitāte, jo īpaši:

- apzinot riskus, pienācīgi jāņem vērā horizontālie riski, kas saistīti ar pārskatītajiem 2024. gada pamatscenārijiem un cilvēkresursu jautājumiem;
- jāuzlabo IT rīks riska pārvaldībai, lai iegūtu pilnīgu informāciju par attiecīgajiem galvenajiem riskiem.

Ieviešanas termiņš: 2026. gada vidus.

ECCC bija daļēji ieviesis savu iekšējās kontroles sistēmu

2.37. ECCC līdz 2024. gada beigām bija daļēji ieviesis **iekšējās kontroles sistēmu**. Konkrēti, ECCC vēl nebija pabeidzis darbu, kas nodrošinātu darbības nepārtrauktības plāna un negadījuma seku novēršanas plāna efektīvu darbību, izveidojis sensitīvu funkciju pārvaldības politiku un ieviesis kontroles principus saistībā ar riska novērtēšanu, uz risku balstītu kontroli un uzraudzības darbībām.

6. ieteikums

ECCC būtu jāpabeidz iekšējās kontroles sistēmas īstenošana, lai nodrošinātu tā pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti.

Ieviešanas termiņš: 2026. gada vidus.

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu un ieteikumu pēcpārbaude

2.38. Šajā sadaļā aprakstām KU turpmākos pasākumus, kas veikti saistībā ar mūsu iepriekšējos gados formulētajiem apsvērumiem, kuri sīkāk izklāstīti **3. nodaļas** pēcpārbaudes tabulās, un ieteikumiem, kurus formulējām savu iepriekšējo gada ziņojumu par kopuzņēmumiem 2. nodaļā.

Kopuzņēmumi ir risinājuši mazāk nekā pusi no mūsu iepriekšējos gados formulētajiem apsvērumiem

2.39. Kopumā mēs uzskatām, ka līdz 2024. gada beigām ir veikti korektīvi pasākumi, reaģējot uz mazāk nekā pusi no mūsu iepriekšējos gada pārskatos par kopuzņēmumiem formulētajiem apsvērumiem. No 44 apsvērumiem, kas līdz 2023. gada beigām nebija pietiekami risināti, 2024. gadā 18 (41 %) tika slēgti, jo kopuzņēmumi veica korektīvus pasākumus vai tāpēc, ka apsvērums vairs nebija piemērojams. Tas tā ir gadījumā, ja, piemēram, nepareizi piešķirta līguma termiņš ir beidzies vai apstākļu maiņas dēļ jautājuma risināšana nebūtu rentabla.

2.40. Tomēr 26 apsvērumi (59 %) 2024. gada beigās joprojām bija atvērti. Sīkāka informācija atrodama **3. nodaļas** pielikumos.

Kopuzņēmumi ir ieviesuši lielāko daļu mūsu ieteikumu

2.41. 2024. gadā mēs turpinājām vērtēt, vai ir īstenotas darbības, kuras ieteicām savu jaunāko gada ziņojumu par kopuzņēmumiem 2. nodaļā (sākot ar 2021. gada ziņojumu). Novērtējuma pamatā bija intervijas ar KU darbiniekiem, kas iesaistīti pamatdardarbības un finanšu projektu uzraudzībā, iekšējā kontrolē un cilvēkresursu pārvaldībā. Mēs arī pārbaudījām kopuzņēmumu iesniegtos dokumentus.

2.42. **2.4. tabulā** ir parādīti mūsu 2023. gada ziņojumā formulēto sešu ieteikumu, kā arī mūsu 2021. un 2022. gada ziņojumā formulēto to sešu ieteikumu pēcpārbaudes rezultāti, kuri 2023. gada beigās vēl nebija pilnībā ieviesti.

2.43. No šiem 12 ieteikumiem četru ieteikumu ieviešanas mērķtermiņš bija 2024. gada beigas. Mēs uzskatām, ka līdz 2024. gada beigām:

- divi ieteikumi par to projektu pabeigšanas uzraudzību, kas apstiprināti saskaņā ar iepriekšējām DFS, un privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāju sasniegšanu 2021.–2027. gada DFS bija pilnībā ieviesti visos attiecīgajos kopuzņēmumos;
- trešo ieteikumu par uz risku balstītas kontroles pieejas īstenošanu attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” dotāciju maksājumiem bija pilnībā ieviesuši četri kopuzņēmumi (*EU-Rail*, *CA*, *IHI* un *KU “Mikroshēmas”*), bet pārējie attiecīgie kopuzņēmumi to bija ieviesuši tikai dažos aspektos;
- ceturtais ieteikums par *EuroHPC* cilvēkresursiem bija ieviests dažos aspektos attiecībā uz *KU* darbā pieņemšanas mērķrādītāja sasniegšanu 2021.–2027. gada DFS ietvaros, bet pilnībā ieviests attiecībā uz darbā pieņemšanas procedūru lielāku pārredzamību.

2.44. No pārējiem astoņiem ieteikumiem, kuru ieviešanas mērķtermiņš ir pēc 2024. gada, viens bija ieviests pilnībā (par norādījumu pieņemšanu attiecībā uz jaunu kopuzņēmumu pirmo gada pārskatu iesniegšanu), bet seši ieteikumi bija ieviesti dažos aspektos. Tie saistīti ar *F4E* ārpakalpojumu sniedzēju izmantošanu un riska pārvaldību, kavējumiem *EuroHPC* privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāju sasniegšanā saskaņā ar 2021.–2027. gada DFS un ievērojamu naudas pārpalikumu gan *EuroHPC*, gan *KU “Mikroshēmas”*. Ieteikums, kas vēl nav ieviests, attiecas uz norādījumu pieņemšanu par kopuzņēmumu cilvēkresursu vajadzību novērtēšanu. Mēs atzīmējam, ka attiecībā uz šo ieteikumu *KU* ir lielā mērā atkarīgi no Komisijas.

2.4. tabula. Mūsu iepriekšējos gados formulēto ieteikumu ieviešanas pēcpārbaude

Ieviešanas līmenis: ieviests pilnībā; ieviests lielākajā daļā aspektu; ieviests dažos aspektos; nav ieviests.

Numurs un gads	KU	ERP ieteikums	ERP analīze par panākto virzību	
			Ieviešanas līmenis	Piezīmes
6/2021	Visi kopuzņēmumi, izņemot F4E	Kopuzņēmumiem būtu jāievieš laika uzskaites sistēma, lai iegūtu objektīvus datus par laiku, ko darbinieki veltījuši katrai darbībai.		2024. gadā saskaņā ar kopuzņēmumu atbalsta biroja kārtību cilvēkresursu dienesti turpināja saskaņot un optimizēt visiem KU pieejamos cilvēkresursu IT rīkus (<i>Sysper</i> un <i>Systal</i>). Lai aizstātu iepriekšējos rīkus, Komisija 2024. gadā sāka ieviest jaunu integrētu cilvēkresursu platformu (<i>HRT</i>). Tomēr 2025. gadā Komisija apstiprināja, ka jaunais rīks neietvers uz darbības veidu balstītu laika pārvaldības sistēmu. Kopuzņēmumu veikta atsevišķas sistēmas izstrāde būtu ļoti resursietilpīga un radītu problēmas saistībā ar integrāciju kopējā cilvēkresursu rīkā. Ieviešanas mērķtermiņš: 2025. gada beigas.
7/2021	Visi kopuzņēmumi, izņemot F4E	Kopuzņēmumiem būtu jāizstrādā oficiāls modelis vai norādījumi par to, kā aplēst personāla vajadzības (tostarp attiecībā uz pamatkompetencēm) katrai darbībai un katrā nodaļā ar mērķi optimizēt personāla resursu izmantošanu.		Komisijai šā ieteikuma ieviešana ir pilnībā jāatbalsta (jo īpaši partnerģenerāldirektorātiem un BUDG ĢD), jo tā pieņem galīgos lēmumus par turpmākiem resursu piešķirumiem kopuzņēmumiem. Šā iemesla dēļ to, iespējams, nevarēs ieviest līdz budžeta sarunām par jauno DFS (aptuveni 2026. gada beigās). Ieviešanas mērķtermiņš: 2027. gada beigas.

Numurs un gads	KU	ERP ieteikums	ERP analīze par panākto virzību	
			ieviešanas līmenis	Piezīmes
8/2021	F4E	F4E vadībai būtu jāstiprina pasākumi, kas jau veikti, lai mazinātu riskus saistībā ar ārštata darbinieku izmantošanu, jo īpaši neefektīvas pārvaldības risku pienākumu neskaidrā sadalījuma dēļ starp štata un ārštata darbiniekiem.		2022. gadā tika izveidota darba grupa, kuras mērķis ir izvērtēt lielo paļaušanos uz ārējajiem resursiem ar mērķi labāk plānot un pamatot šo resursu izmantošanu. Pēc tam darba grupa izstrādāja ārpakalpojumu sniedzēju (ESP) izmantošanas politiku, ko direktors apstiprināja 2024. gadā. Tomēr šī politika neparedz centralizētu ESP koordināciju un pārvaldību. IRD 2023. gadā veiktā revīzijā par F4E cilvēkresursu pārvaldību un ētiku tika ziņots par nopietnām problēmām, kas saistītas ar ESP koordināciju un vadību. Saskaņotā rīcības plāna īstenošana joprojām turpinās un būtu jāpabeidz līdz 2025. gada beigām. ieviešanas mērķtermiņš: 2025. gada beigas.
1/2022	EuroHPC, IHI, CBE, KU "Mikroshēmas"	Šiem kopuzņēmumiem būtu jāizstrādā rīcības plāns ar laika grafiku, lai pabeigtu īstenot projektus, kas apstiprināti saskaņā ar iepriekšējām DFS.		Atjauninātā e-dotāciju sistēma (Compass) ietver jaunus ziņošanas un uzraudzības rīkus, kurus kopuzņēmumi izmantoja pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" dotāciju projektu darbības izbeigšanas uzraudzības procesā un pagarināšanas un maksājumu apturēšanas pieprasījumu novērtēšanā. ieviešanas mērķtermiņš: 2024. gada beigas.
2/2022	EuroHPC, CBE	Lai nodrošinātu privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāja sasniegšanu 2021.–2027. gada DFS, EuroHPC un CBE, pamatojoties uz stratēģisku programmas īstenošanas plānu, katru gadu būtu jāuzrauga privātā sektora dalībnieku individuālo iemaksu sasniegšana.		Abi kopuzņēmumi ir izstrādājuši daudzgadu darba programmu un budžetu savām darbībām 2021.–2027. gada DFS ietvaros, lai varētu veikt daudzgadu plānošanas aplēses par savu dalībnieku iemaksām. ieviešanas mērķtermiņš: 2024. gada beigas.

Numurs un gads	KU	ERP ieteikums	ERP analīze par panākto virzību	
			Ieviešanas līmenis	Piezīmes
7/2022	EU-Rail, CA, IHI, KU "Mikroshēmas"	Visiem kopuzņēmumiem pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" dotāciju pārvaldībā būtu jāīsteno uz risku balstīta pieeja, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek piemēroti pastiprināti <i>ex ante</i> kontroles mehānismi vai veiktas <i>ex post</i> revīzijas; b) svarīgi <i>ex post</i> revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku <i>ex ante</i> kontroli.		Pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" EU-Rail izmanto tikai fiksētas summas dotācijas. Kopuzņēmums jau 2023. gadā pabeidza uz risku balstītu kontroles sistēmu un 2024. gada decembrī atjaunināja savu pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" kontroles stratēģiju, lai to saskaņotu ar jaunākajām Komisijas pamatnostādnēm par <i>ex post</i> tehniskajām pārbaudēm saistībā ar pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" fiksētas summas dotācijām. 2024. gadā CA, IHI un KU "Mikroshēmas" pabeidza uz risku balstītas kontroles sistēmas pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un programmas "Digitālā Eiropa" dotāciju maksājumiem. Ieviešanas mērķtermiņš: 2024. gada beigas.
7/2022	Visi kopuzņēmumi, izņemot F4E, EU-Rail, CA, IHI, KU "Mikroshēmas"	Visiem kopuzņēmumiem pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" dotāciju pārvaldībā būtu jāīsteno uz risku balstīta pieeja, kas aptver galvenos dotāciju pārvaldības posmus no sagatavošanas līdz maksājumam. Šajā saistībā kopuzņēmumiem jo īpaši jānodrošina, ka: a) potenciāli riskantiem atbalsta saņēmējiem un projektiem tiek		2024. gada februārī pētniecības un inovācijas kopuzņēmumi izstrādāja kopīgu īstenošanas pieeju un norādījumus KRD kontroles stratēģijai saistībā ar pamatprogrammu "Apvārsnis Eiropa". Iekļautie alternatīvie pārlicības gūšanas mehānismi un rādītāji kompensē to, ka netiks veikta saņēmēju reprezentatīvas izlases <i>ex post</i> revīzija un aplēsts kļūdu īpatsvars katram KU. SNS 2024. gadā veica apjomīgus pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" dotāciju maksājumus (aptuveni 83 miljonu EUR apmērā), bet vēl nav ieviesis savu uz risku balstītu kontroles sistēmu šādiem

Numurs un gads	KU	ERP ieteikums	ERP analīze par panākto virzību	
			ieviešanas līmenis	Piezīmes
		piemēroti pastiprināti <i>ex ante</i> kontroles mehānismi vai veiktas <i>ex post</i> revīzijas; b) svarīgi <i>ex post</i> revīziju rezultāti tiek pienācīgi ņemti vērā riska novērtējumā attiecībā uz turpmāku <i>ex ante</i> kontroli.		izdevumiem. Mēs atzīmējam, ka efektīvas uz risku balstītas kontroles sistēmas izveide ir laiktietilpīgs uzdevums. ieviešanas mērķtermiņš: 2024. gada beigas.
1/2023	EuroHPC	EuroHPC būtu jāatbalsta Komisijas veiktā atkārtotā novērtēšana attiecībā uz privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāju 2021.–2027. gada programmām (“Apvāršnis Eiropa” un “Digitālā Eiropa”).		EuroHPC 2024. gadā informēja savu valdi, kuras sastāvā ir arī Komisija, par iemesliem, kāpēc pašreizējo privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāju nevar sasniegt un kāpēc to nepieciešams pārskatīt. Kopuzņēmums arī vērsās pie ārējās revīzijas uzņēmuma, lai saņemtu papildu konsultācijas par to, kā maksimāli palielināt IKOP uzraudzības un ziņošanas spējas, ņemot vērā esošos ierobežojumus. ieviešanas mērķtermiņš: 2025. gada vidus.
2/2023	CA	CA, pirmkārt, būtu jāizstrādā korektīvi mehānismi, lai samazinātu naudas pārpalikumu līdz saprātīgam līmenim, un, otrkārt, koordinācijā ar Komisiju būtu jāsaskaņo savi naudas pieprasījumi katram finanšu gadam ar aplēstajām izdevumu vajadzībām.		CA bija ievērojami samazinājis savu kumulatīvo naudas pārpalikumu no 237 miljoniem EUR 2023. gada beigās līdz 105 miljoniem EUR 2024. gada beigās (samazinājums par 56 %). Atlikušais pārpalikums bija vajadzīgs, lai segtu maksājumus 2025. gada pirmajos četros mēnešos. ieviešanas mērķtermiņš: 2025. gada beigas.
2/2023	KU “Mikroshēmas”, EuroHPC	KU “Mikroshēmas” un EuroHPC, pirmkārt, būtu jāizstrādā korektīvi mehānismi, lai samazinātu naudas pārpalikumu līdz saprātīgam līmenim, un, otrkārt, koordinācijā ar Komisiju būtu		KU “Mikroshēmas” naudas pārpalikums 2024. gadā palielinājās. Gada beigās tas sasniedza 479 miljonus EUR salīdzinājumā ar 438 miljoniem EUR 2023. gada beigās. 2025. gadā, pamatojoties uz pamatdarbības maksājumu budžeta vajadzību atkārtotu novērtējumu, KU samazināja sākotnējo programmas “Digitālā

Numurs un gads	KU	ERP ieteikums	ERP analīze par panākto virzību	
			Ieviešanas līmenis	Piezīmes
		jāsaskaņo savi naudas pieprasījumi katram finanšu gadam ar aplēstajām izdevumu vajadzībām.		Eiropa” budžetu par 100 miljoniem EUR. Tomēr Komisija pieņem šādus grozījumus tikai ar nosacījumu, ka atbrīvotais finansējums ir nepieciešams citām ES struktūrām. 2024. gadā palielinājās arī <i>EuroHPC</i> naudas pārpalikums, kas 2024. gada beigās sasniedza 904,7 miljonus EUR salīdzinājumā ar 840,7 miljoniem EUR 2023. gada beigās. KU sāka ieviest korektīvus mehānismus 2024. gadā, un tam būs ietekme tikai uz 2026. gada budžeta izpildi. Ieviešanas mērķtermiņš: 2025. gada beigas.
3/2023	<i>EuroHPC</i>	<i>EuroHPC</i> būtu jāizmanto savs darbinieku skaita pieaugums, lai līdz 2024. gada beigām censtos sasniegt darbā pieņemšanas mērķrādītāju.		Līdz 2023. gada beigām <i>EuroHPC</i> būtu bijis jāpieņem darbā 39 jauni darbinieki no kopējā papildinājuma skaita 54 darbiniekiem, kas nepieciešami, lai īstenotu KU darbības saskaņā ar 2021.–2027. gada DFS. Tomēr 2024. gada beigās 14 no 39 jaunajām amata vietām joprojām bija vakantas.
		Lai darbā pieņemšanas procedūras kļūtu pārredzamākas un lai pamatotu atlases komisijas pieņemtos lēmumus, <i>EuroHPC</i> priekšatlases posmā būtu jāizmanto iepriekš saskaņota punktu sistēma atbilstoši citu kopuzņēmumu un ES struktūru praksei.		<i>EuroHPC</i> 2024. gadā ieviesa punktu skalu, ko izmanto darbā pieņemšanas procedūru priekšatlases posmā, tostarp svērumu katram no būtiskajiem kritērijiem. Ieviešanas mērķtermiņš: 2024. gada beigas.

Numurs un gads	KU	ERP ieteikums	ERP analīze par panākto virzību	
			Ieviešanas līmenis	Piezīmes
4/2023	F4E	F4E būtu jāizveido centralizēta koordinācijas un vadības funkcija attiecībā uz ārpakalpojumu sniedzējiem un jāpieņem visaptveroša metodika nolūkā regulāri izvērtēt kopējās cilvēkresursu vajadzības (štata darbinieki un ārpakalpojumu sniedzēji), pamatojoties uz darba slodzi un nepieciešamajām prasmēm. Kopuzņēmumam būtu arī jāpapildina riska reģistrs ar visnozīmīgākajiem riskiem, kas izriet no ESP augstā izmantošanas līmeņa ilgtermiņā.		2024. gadā F4E direktors apstiprināja ESP izmantošanas politiku, tostarp to definīciju un vajadzību plānošanu. Pēc tam 2025. gadā tika pieņemts lēmums par ESP koordinācijas un pārvaldības centralizāciju. F4E nav attiecīgi atjauninājis savu riska reģistru. Ieviešanas mērķtermiņš: 2025. gada beigas.
5/2023	F4E	F4E iekšējās kontroles sistēmā būtu jāietver integrēts riska pārvaldības process, lai tas efektīvi pārvaldītu savus riskus.		2024. gadā F4E ieviesa regulāras ceturkšņa sanāksmes starp riska pārvaldības un iekšējās revīzijas funkcijām. Tomēr tas vēl nav atjauninājis savu iekšējās kontroles sistēmu, kurā būtu jāiekļauj integrēts riska pārvaldības process. Ieviešanas mērķtermiņš: 2025. gada vidus.

Numurs un gads	KU	ERP ieteikums	ERP analīze par panākto virzību	
			Ieviešanas līmenis	Piezīmes
6/2023	SNS, "Global Health EDCTP3"	Būtu jāizstrādā grāmatvedības pamatnostādnes, lai precizētu noteikumus par jaunizveidotu kopuzņēmumu pirmā gada pārskatu iesniegšanu. Šajās pamatnostādnēs būtu jāiekļauj norādījumi par to, kā nošķirt Komisijas īstenotos finanšu resursus no tiem, kurus KU īstenojis pēc finansiālas autonomijas iegūšanas.		Komisija 2025. gada jūnijā izdeva instrukcijas <i>"Instructions to perform the accounting of transfers of assets and liabilities of any new entity constituted under the TFEU and the Euratom Treaty and Public-private partnership bodies"</i> . Tajās sniegtas skaidras norādes par pirmā gada pārskatu kopuma dažādajiem komponentiem. Ieviešanas mērķtermiņš: 2025. gada vidus.

Avots: ERP.

Citi nesenie īpašie ziņojumi par kopuzņēmumiem

2.45. 2024. gadā un 2025. gada pirmajā pusē mēs sagatavojām trīs īpašos ziņojumus par kopuzņēmumiem (sk. [2.3. attēlu](#)).

2.3. attēls. Citi ar kopuzņēmumiem saistīti īpašie ziņojumi, ko nesen publicējusi ERP

ERP īpašais ziņojums 08/2024

“ES iecere mākslīgā intelekta jomā: stingrāka pārvaldība un lielāki, mērķtiecīgāki ieguldījumi ir būtiski turpmākai virzībai”

Šajā revīzijā novērtē, cik efektīvs ir Komisijas devums Eiropas Savienības MI ekosistēmas attīstībā. Šajā kontekstā mēs analizējam ES MI plāna, kā arī pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” un “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” līdzekļu sniegumu, kas 2014.–2022. gadā iztērēti MI tehnoloģiju un MI infrastruktūras pētniecībai un inovācijai.

Revīzijas konstatējumi

Lai gan Komisija ir radījusi finansiāli un infrastruktūras ziņā labvēlīgus apstākļus MI izstrādei un ieviešanai un ES finansē infrastruktūru, piemēram, testēšanas iekārtas, datu telpas un platformu “MI pēc pieprasījuma”, līdz šim MI plāni ir piesaistījuši tikai nelielu ES kapitāla atbalstu (piemēram, pašu kapitāla finansējumu) novatoriem.

Vienotā datu tirgus izveide joprojām ir sākumposmā un nevar nekavējoties palielināt ieguldījumus mākslīgajā intelektā.

ES finansēto MI projektu rezultāti netiek sistemātiski uzraudzīti.

Koordinācija starp ES un dalībvalstīm ir neefektīva, jo trūkst pārvaldības rīku.

Ieteikumi

Komisijai iesakām turpmāk minēto.

- Pastiprināt MI investīciju plānošanu un koordināciju, atkārtoti novērtējot ES investīciju mērķrādītāju MI jomā un to, kādā veidā dalībvalstis varētu veicināt tā sasniegšanu.
- Izvērtēt, vai nebūtu vajadzīgs vairāk uz MI orientēts kapitāla atbalsta instruments.
- Nodrošināt, ka ES finansēta MI inovācijas infrastruktūra darbojas koordinēti ar vienotu piekļuves punktu.
- Labāk koordinēt un uzraudzīt, kā arī palielināt atbalstu rezultātu izmantošanai Eiropas Savienībā.
- Atbalstīt pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” MI pētniecības un inovācijas rezultātu izmantošanu Eiropas Savienībā.

ERP īpašais ziņojums 11/2024

“ES rūpniecības politika atjaunīgā ūdeņraža jomā: tiesiskais regulējums lielākoties ir pieņemts – laiks noskaidrot reālo situāciju”

Šajā revīzijā tika vērtēta ES rūpniecības politika atjaunīgā ūdeņraža jomā, galveno uzmanību pievēršot Komisijas ieviestajam tiesiskajam regulējumam un tā ietekmei uz ūdeņraža tirgus attīstību Eiropas Savienībā.

Revīzijas konstatējumi

Lai gan Komisijas ieviestais tiesiskais regulējums ir gandrīz pilnīgs un ir nodrošinājis noteiktību jauna tirgus izveidei, Komisijas 2030. gada mērķi atjaunīgā ūdeņraža ražošanas un pieprasījuma jomā bija pārāk vāri.

Lai izveidotu ES ūdeņraža nozari, ir vajadzīgas apjomīgas publiskā un privātā sektora investīcijas. Taču Komisijai nav pilnīga pārskata nedz par vajadzībām, nedz par pieejamo publisko finansējumu. Tajā pašā laikā ES finansējums, kuru 2021.–2027. gada periodam esam aplēsuši 18,8 miljardu EUR apmērā, ir sadalīts vairākām programmām, tādējādi uzņēmumiem ir grūti noteikt, kāda veida finansējums ir vispiemērotākais konkrētajam projektam.

Viena no galvenajām problēmām saistībā ar šo jauno tirgu ir tā dēvētā “vista vai ola” problēma, proti, piedāvājums gaida pieprasījumu un otrādi.

Ieteikumi

Komisijai iesakām turpmāk minēto.

- Pēc reālās situācijas noskaidrošanas izdarīt stratēģiskas izvēles par turpmāko virzību, kas neradītu jaunas stratēģiskās atkarības.
- Izstrādāt Eiropas Savienības celvedu un uzraudzīt virzību.
- Iegūt ticamus valsts finansējuma datus un attiecīgi novērtēt ES finansēšanas mehānismu piemērotību.
- Uzraudzīt atļauju piešķiršanas procesus dalībvalstīs.
- Pieņemt skaidru lēmumu par atbalstu ūdeņraža nozarei, kā arī par koordinācijas darbībām ar šo nozari.

ERP īpašais ziņojums 12/2025

“ES stratēģija mikroshēmu jomā: stratēģijas īstenošanā atzīmējams progress, bet ar Mikroshēmu aktu droši vien nepietiks, lai sasniegtu pārāk vērienīgo digitālās desmitgades mērķrādītāju”

Šajā revīzijā tika novērtēts Eiropas Savienības mikroshēmu stratēģijas īstenošanas progress, galveno uzmanību pievēršot Komisijas Mikroshēmu akta efektivitātei digitālās desmitgades vērienīgā mērķrādītāja sasniegšanā, proti, līdz 2030. gadam sasniegt 20 % no globālās pusvadītāju ražošanas apjoma. Tajā tika izvērtēta arī finansēšanas mehānismu un rūpniecības stratēģiju efektivitāte, kā arī Eiropas Savienības spēja samazināt atkarību no ārvalstu pusvadītāju piegādātājiem.

Revīzijas konstatējumi

Ar Mikroshēmu aktu droši vien nepietiks, lai sasniegtu digitālās desmitgades mērķi tādēļ, ka Eiropas Savienība ir ļoti atkarīga no ārvalstu piegādātājiem un pastāv piegādes ķēdes neaizsargātība, jo īpaši attiecībā uz progresīvām mikroshēmu ražošanas tehnoloģijām.

Lielāko investīciju daļu joprojām nodrošina dalībvalstis un privātā sektora dalībnieki.

Galvenie šķēršļi Eiropas Savienības pusvadītāju tehnoloģiju spēju palielināšanai joprojām ir prasmju trūkums un ražošanas sastrēgumpunkti.

Eiropas Savienības nepietiekamā piekļuve izejvielām, augstās enerģijas izmaksas un ģeopolitiskā spriedze rada papildu problēmas.

Ieteikumi

Komisijai iesakām turpmāk minēto.

- Steidzami noskaidrot stratēģijas reālo situāciju un veikt nepieciešamos īstermiņa korektīvos pasākumus.
- Sākt nākamās pusvadītāju stratēģijas sagatavošanu.

Avots: ar plašāku ziņojumu izklāstu, saistītajiem ieteikumiem un revidēto vienību atbildēm var iepazīties ERP tīmekļa vietnē eca.europa.eu.

Kopuzņēmumu atbildes uz 1. un 2. nodaļu

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/JUS-Replies-SAR-JUS-2024/JUS-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

EIROPAS
REVĪZIJAS
PALĀTA

3. nodaļa

Ticamības deklarācijas par ES kopuzņēmumiem

3.1. Ticamības deklarāciju pamatojuma informācija

Atzinumu pamatojums

3.1.1. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (*IFAC*) starptautiskajiem revīzijas standartiem (*ISA*) un ētikas kodeksu un *INTOSAI* starptautiskajiem augstāko revīzijas iestāžu standartiem (*ISSAI*). Mūsu pienākumi saskaņā ar šiem standartiem ir plašāk aprakstīti šā ziņojuma iedaļā, kas attiecas uz revidenta pienākumiem. Mēs arī esam ievērojuši neatkarības prasības un ētikas pienākumus saskaņā ar Profesionālo grāmatvežu ētikas kodeksu, ko izstrādājusi Starptautiskās Ētikas standartu padome grāmatvežiem (*IESBA*). Uzskatām, ka iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un piemēroti mūsu atzinumu pamatošanai.

Revīzijas pieeja

3.1.2. Mēs sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei vai citām budžeta izpildes apstiprinātājiestādēm ticamības deklarācijas par ES kopuzņēmumu (KU) pārskatu ticamību un pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību.

3.1.3. Mūsu revīzijas pieeja ietver analītiskas revīzijas procedūras, darījumu tiešas pārbaudes un katra KU pārraudzības un kontroles sistēmu galveno komponentu novērtēšanu. To papildina pierādījumi, kas iegūti citu revidentu darbā, un revidējamo vienību vadības sniegtās informācijas analīze.

Vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi

3.1.4. Saskaņā ar LESD 310.–325. pantu un KU finanšu noteikumiem katra KU vadības pienākums ir sagatavot un iesniegt konkrētā KU pārskatus, pamatojoties uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem, un nodrošināt pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Šie pienākumi ietver iekšējās kontroles izveidi, ieviešanu un īstenošanu attiecībā uz finanšu pārskatu sagatavošanu un izklāstu tā, lai krāpšanas vai kļūdas dēļ tajos nebūtu sniegtas būtiski nepareizas ziņas. Vadības galīgais pienākums tostarp ir nodrošināt, lai finanšu pārskatos atspoguļotās darbības, finanšu darījumi un cita informācija atbilstu regulējumam, kas tiem piemērojams.

3.1.5. Sagatavojot pārskatus, vadības pienākums ir novērtēt KU spēju turpināt darbību. Tai jāizklāsta jautājumi, kas saistīti ar KU spēju turpināt darbību, un jāizmanto darbības turpināšanas pieņēmums grāmatvedībā, ja vien tā neplāno likvidēt organizāciju vai pārtraukt darbību vai būs spiesta to darīt.

3.1.6. Katra KU stratēģiskie vadītāji ir atbildīgi par attiecīgā KU finanšu ziņojumu sagatavošanas procesa pārraudzību.

Revidenta pienākumi pārskatu un pakārtoto darījumu revīzijā

3.1.7. Mēs iegūstam pietiekamus un piemērotus revīzijas pierādījumus par finanšu informāciju, kas paziņota par katru KU, lai izstrādātu atzinumu ar pamatotu pārliecību par pārskatiem un tiem pakārtotajiem darījumiem.

- Revidējot pārskatus, kas ietver finanšu pārskatus⁶ un katra KU budžeta izpildes pārskatus par finanšu gadu, mēs ņemam vērā neatkarīga ārējā revidenta veikto revīzijas darbu, kā noteikts ES Finanšu regulas 70. panta 6. punktā⁷.
- Revidējot ieņēmumus, mēs pārbaudām no ES budžeta, citiem dalībniekiem vai iesaistītajām valstīm saņemtās iemaksas un novērtējam katra KU procedūras citu ieņēmumu (ja tādi ir) iekasēšanai.
- Revidējot izdevumus, mēs pārbaudām maksājumu darījumus, kad izmaksas ir radušās un ir iegrāmatotas un apstiprinātas. Skatām visu veidu maksājumus (izņemot avansus) stadijā, kad tie tikuši veikti. Mēs pārbaudām avansa maksājumus tad, kad finansējuma saņēmējs sniedz pamatojumu par tā pareizu izlietojumu un KU šo pamatojumu pieņem, dzēšot avansa maksājumu vai nu tajā pašā gadā, vai vēlāk. Veicot vispārējo novērtējumu, mēs ņemam vērā arī Komisijas Kopējā revīzijas dienesta (KRD) veikto *ex post* revīziju rezultātus attiecībā uz RTD ĢD saistībā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” un “Apvārsnis Eiropa” kopuzņēmumu dotāciju izdevumiem un Eiropas Veselības un digitālo izpildaģentūru (*HaDEA*) saistībā ar programmas “Digitālā Eiropa” kopuzņēmuma dotāciju izdevumiem.

⁶ Finanšu pārskati ietver bilanci, finanšu darbības rezultātu pārskatu, naudas plūsmas pārskatu, pārskatu par neto aktīvu izmaiņām, kopsavilkumu par nozīmīgām grāmatvedības metodēm un citus skaidrojumus.

⁷ Pārskatos apkopotas visas budžeta operācijas un ietverti skaidrojumi.

3.1.8. Mēs esam vienīgie atbildīgie par saviem revīzijas atzinumiem. Saskaņā ar *ISA* un *ISSAI* mēs liekam lietā profesionālo spriedumu un visas mūsu revīzijas gaitā saglabājam profesionāli skeptisku attieksmi. Savu revīzijas darbu mēs praktiski iedalām turpmāk aprakstītajos posmos.

- Mēs apzinām un novērtējam riskus, ka krāpšanas vai kļūdas dēļ pārskatos varētu būt sniegtas būtiski nepareizas ziņas vai ka saistībā ar pakārtotajiem darījumiem varētu būt būtiski pārkāptas ES juridiskās prasības. Risks neatklāt būtiski nepareizas ziņas vai neatbilstību, kas radušās krāpšanas dēļ, ir lielāks nekā kļūdu dēļ, jo krāpšana var ietvert slepenu vienošanos, viltošanu, tīšus izlaidumus, datu sagrozīšanu vai iekšējās kontroles apiešanu. Mēs izstrādājam un īstenojam revīzijas procedūras, lai reaģētu uz šo risku.
- Mēs gūstam izpratni par iekšējās kontroles mehānismiem, kas attiecas uz revīziju. Mēs to darām, nevis lai sniegtu atzinumu par šo kontroles mehānismu efektivitāti, bet gan lai mēs varētu izstrādāt atbilstošas revīzijas procedūras. Ja atrodam nopietnas iekšējās kontroles nepilnības, mēs cenšamies, ja iespējams, izteikt skaitļos to ietekmi un pielāgot riska novērtējumu nākamajam gadam. Šā gada revīzijā mēs nekonstatējam šādas nepilnības.
- Izvērtējam grāmatvedības metožu piemērotību un vadības veikto grāmatvedības aplēšu pamatotību, kā arī attiecīgo vadības sniegto informāciju.
- Novērtējam, vai vadība ir pienācīgi izmantojusi darbības turpināšanas pieņēmumu grāmatvedībā, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, arī vērtējam, vai notikumu vai apstākļu veidā pastāv būtiska nenoteiktība, kas var radīt nopietnas šaubas par kopuzņēmuma spēju turpināt darbību. Ja secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, mums savā ziņojumā ir jāvērs uzmanība uz attiecīgo pārskatos sniegto informāciju vai arī – ja šī informācija ir neadekvāta – jāgroza mūsu atzinums. Mūsu secinājumi ir balstīti uz revīzijas pierādījumiem, kurus esam ieguvuši līdz ziņojuma sagatavošanas datumam. Tomēr notikumi vai apstākļi, kas rodas pēc minētā datuma, var būt par iemeslu tam, ka uzņēmums pārtrauc turpināt darbību.
- Visbeidzot, mēs izvērtējam pārskatu vispārējo izklāstu, struktūru un saturu, tostarp sniegto informāciju un to, vai pakārtotie darījumi un notikumi pārskatos ir izklāstīti patiesi.

3.1.9. Mēs sazināties ar vadību par tādiem jautājumiem kā revīzijai plānotais tvērums un laika grafiks, kā arī par jebkādiem svarīgiem revīzijas konstatējumiem, tostarp konstatējumiem par nozīmīgām iekšējās kontroles nepilnībām.

3.1.10. Savā ziņojumā mēs aprakstām jautājumus, kurus uzskatām par visnozīmīgākajiem pārskatu un tiem pakārtoto darījumu revīzijā. Mēs to darām, izņemot gadījumus, kad publiskošana ir juridiski aizliegta vai – taču tas notiek ļoti reti – mēs uzskatām, ka jautājums nav jāizklāsta mūsu ziņojumā, jo būtu pamatoti sagaidīt, ka informācijas izpaušanas negatīvās sekas būtu lielākas nekā ieguvums sabiedrības interesēs.

3.1.11. Nav garantijas, ka revīzijā vienmēr tiks atklātas visas revidētajos pārskatos norādītās būtiski nepatiesās ziņas vai neatbilstības. Šādas ziņas vai neatbilstības, kas var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, tiek uzskatītas par būtiski nepareizām tad, ja var pamatoti sagaidīt, ka atsevišķi vai kopā tās varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, kurus lietotāji pieņem, pamatojoties uz šiem pārskatiem.

Kopuzņēmumi, kas īsteno ES pētniecības un inovācijas pamatprogrammas

3.2. Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmums (*SESAR 3*)

Ievads

3.2.1. Kopuzņēmumu “Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības pētniecība” (*SESAR 3*), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim⁸. Kopuzņēmums *SESAR 3* ir kopuzņēmumu *SESAR* turpinājums. Kopuzņēmumu *SESAR* izveidoja Septītajā pētniecības pamatprogrammā 2007. gada februārī uz astoņiem gadiem⁹, un tā darbības laiku 2014. gada jūnijā pagarināja, lai tas turpinātu darboties pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”¹⁰.

3.2.2. *SESAR 3* tika izveidots kā publiskā un privātā sektora partnerība, lai attīstītu modernizētu gaisa satiksmes pārvaldību Eiropā un paātrinātu [Eiropas digitālās gaisa telpas](#) izveidi, izmantojot pētniecību un inovāciju. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (MOVE ĢD), Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācija ([Eirokekontrole](#)) un vairāk nekā 50 organizācijas, kas aptver visu aviācijas vērtību ķēdi, tostarp lidostas, visu kategoriju gaisa telpas izmantotāji, aeronavigācijas pakalpojumu sniedzēji, dronu operatori un pakalpojumu sniedzēji, kā arī ražotāji un zinātnieku aprindas.

⁸ Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

⁹ Padomes Regula (EK) Nr. 219/2007, ar ko izveido Kopuzņēmumu, lai izstrādātu jaunas paaudzes Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmu (*SESAR*).

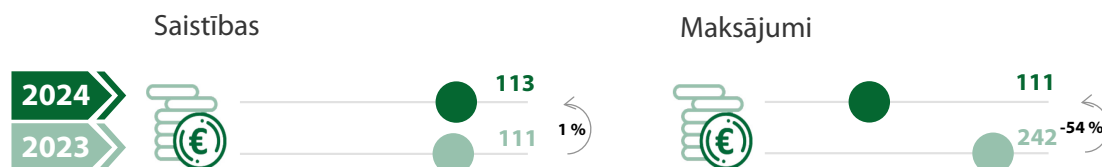
¹⁰ Padomes Regula (ES) Nr. 721/2014, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 219/2007.

Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmums
(SESAR 3)

3.2.3. Galvenie skaitliskie dati par Kopuzņēmumu ir sniegti 3.2.1. attēlā.

3.2.1. attēls. SESAR 3 galvenie skaitliskie dati

Pieejamais budžets (miljoni EUR)*

Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)**

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, ka arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

3.2.4. Maksājumu budžeta samazinājums 2024. gadam atspoguļo daudzgadu uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus izmantošanu. Pirmais trīs gadu uzaicinājums tika izsludināts 2023. gadā, un lielākā daļa saistīto priekšfinansējuma maksājumu tika veikti minētā gada pēdējos mēnešos. Līdz ar to Kopuzņēmums 2024. gadā vēl negaidīja, ka būs jāapmaksā saņēmēju izmaksu deklarācijas.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.2.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmuma (SESAR 3) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma 3.1. iedaļā. Paraksts 158. lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmums
(SESAR 3)

3.2.6. Mēs revidējam:

- a) kopuzņēmuma SESAR 3 pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un
 - b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
- kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.2.7. Mēs uzskatām, ka SESAR 3 pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo SESAR 3 finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus un naudas plūsmas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar SESAR 3 Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.2.8. Mēs uzskatām, ka SESAR 3 pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

3.2.9. Mēs uzskatām, ka SESAR 3 pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.2.10. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmums
(SESAR 3)

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

SESAR 3 2024. gadā slēdza pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” finansējumu, bet bija veikti tikai 88 % no saskaņotajām iemaksām

3.2.11. *3.2.1. tabulā* ir salīdzināti SESAR 3 dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis 2020” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.2.1. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu un divpusējiem nolīgumiem)				Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Papildu pasākumi ⁽¹⁾	Kopā	Iemaksas naudā	Iemaksas natūrā – validētas	Iemaksas natūrā – paziņotas, bet nav validētas	Iemaksas natūrā papildu pasākumos	Kopā	Sasniegts, %
ES (MOVE GD)	555,8	29,3	—	585,0	566,0	—	—	—	566,0	97 %
Eiropas kontrole	467,0	25,0	—	492,0	17,1	325,9	0,0	—	343,0	70 %
Privātā sektora dalībnieki	280,0	18,5	—	298,5	17,3	287,4	0,0	—	304,7	102 %
Kopā	1 302,8	72,8	—	1 375,5	600,4	613,3	0,0	—	1 213,7	88 %

(1) Papildu pasākumi neietilpst ERP revīzijas tvērumā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.2.12. 2024. gadā SESAR 3 pabeidza pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” īstenošanu. Kopumā līdz gada beigām tas bija saņēmis aptuveni 88 % no plānotā finansējuma. Iemaksu iztrūkums bija īpaši izteikts Eiropas kontrolei, kas bija nodrošinājusi tikai 70 %.

Eiropas kontroles iemaksas bija arī mazākas par pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” mērķrādītāju 2024. gada beigās

3.2.13. *3.2.2. tabulā* ir salīdzināti SESAR 3 dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmums
(SESAR 3)

3.2.2. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)			Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Kopā	Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)	Iemaksas naudā – nav validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – paziņotas, bet nav validētas	Kopā	Sasniegts, %
ES (MOVE ĢD) ⁽²⁾	585,0	30,0	615,0	183,4	59,0	—	—	242,4	39 %
Privātā sektora dalībnieki	504,0	25,0	529,0	0,0	—	90,8	98,4	189,2	36 %
Eirotekone	475,0	25,0	500,0	11,1	—	40,4	27,1	78,6	16 %
Kopā	1 564,0	80,0	1 644,0	194,5	59,0	131,2	125,5	510,2	31 %

(1) Ietver iemaksas natūrā pamatdarbībās (IKOP) un iemaksas natūrā papildu pasākumos (IKAA). Validētās IKAA norādītas tikai SESAR 3 gada darbības pārskatā.

(2) Ietver Apvienotās Karalistes iemaksas 29 miljonu EUR apmērā un pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” vidusposma samazinājumu 14 miljonu EUR apmērā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.2.14. Līdz 2024. gada beigām – programmas trešajā gadā – ES un privātā sektora dalībnieki kopā bija sasnieguši aptuveni 44 % no sava kopējā iemaksu mērķrādītāja. Privātā sektora dalībnieki un Eirotekone ziņoja par iemaksām naudā un natūrā aptuveni 267,8 miljonu EUR apmērā. No šīs summas saskaņā ar Kopuzņēmuma GDP 191 miljons EUR (71 %) bija saistīts ar papildu pasākumiem ārpus SESAR 3 pētniecības programmas. Eirotekones iemaksas atpalika, jo līdz 2024. gada beigām tā bija iemaksājusi vien 16 % no saskaņotās summas.

Nepilnības budžeta plānošanā un administratīvo izdevumu izpildē

3.2.15. Pagājušajā gadā SESAR 3 infrastruktūras un darbības budžeta (2. sadaļa) maksājumu apropriāciju izpildes līmenis samazinājās līdz 45 % (2023. gadā – 55 %). Kopuzņēmums to daļēji saistīja ar migrēšanu uz Komisijas jauno finanšu sistēmu (SUMMA) laikā, kad Eirotekone iesniedza galīgo rēķinu aptuveni viena miliona EUR apmērā par 2024. gadā sniegtajiem IT pakalpojumiem. Tomēr kopējais iztrūkums maksājumu apropriāciju izpildē bija daudz lielāks – trīs miljoni EUR.

3.2.16. Veicot izdevumus par IT pakalpojumiem, SESAR 3 vispirms neizmantoja maksājumu apropriācijas 1,6 miljonu EUR apmērā, kas tika pārnestas no iepriekšējā gada, un tas ir pretrunā SESAR 3 [finanšu noteikumu](#) 6. panta 5. punktam.

Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmums (SESAR 3)

3.2.17. 2024. gadā neizmantoto administratīvo maksājumu apropriāciju vērtība, kas jāpārdala nākamā gada (2025. g.) administratīvajā budžetā, bija 3,1 miljons EUR (2023. gadā – 2,4 miljoni EUR), kas veidoja aptuveni 100 % no SESAR 3 infrastruktūras un darbības budžeta 2025. gadam. Kopuzņēmums bija arī uzkrājis 11,3 miljonus EUR neizlietotās administratīvo maksājumu apropriācijās (1. un 2. sadaļa) atsevišķā rezerves budžeta pozīcijā, kas izmantojama plānotajiem turpmākajiem administratīvajiem izdevumiem (2023. gadā – 8,2 miljoni EUR). Šī summa veido aptuveni 100 % no Kopuzņēmuma kopējām vajadzībām attiecībā uz 1. un 2. sadaļas administratīvajiem maksājumiem 2025. gadā.

3.2.18. Pastāvīgi zemais maksājumu izpildes līmenis 2. sadaļā un ievērojamais neizmantoto administratīvo maksājumu apropriāciju uzkrājums var liecināt par strukturālu problēmu SESAR 3 budžeta plānošanā un/vai izpildē.

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.2.19. Lai novērtētu SESAR 3 pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām divus darījumus – pēc nejaušības principa atlasītus pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” un pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” KU 2024. gadā veiktos starpposma/galīgos maksājumus un dzēšanas grāmatojumus galasaņēmēju līmenī. Abos darījumos nebija kļūdu.

3.2.20. Pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta *ex post* revīziju rezultātiem, SESAR 3 ziņoja, ka pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” izdevumiem reprezentatīvais kļūdu īpatsvars ir 3,5 % un atlikušo kļūdu īpatsvars ir 0,7 % (kas 2024. gadā veidoja aptuveni 21 % no kopējiem maksājumiem)¹¹. Attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem (aptuveni 40 % no visiem 2024. gada maksājumiem) *ex post* revīzijas rezultāti vēl nav pieejami.

Apsvērumi par pārvaldības un kontroles sistēmām

3.2.21. Otro gadu pēc kārtas SESAR 3 ārējais revidents provizorisksajos gada pārskatos konstatēja būtiski nepareizas ziņas un sniedza negatīvu atzinumu. Tas norāda uz trūkumiem Kopuzņēmuma gada pārskatu sagatavošanas un aprēķinu precizitātes un pakārtoto datu ticamības pārbaudes procedūrā. Galīgajos gada pārskatos būtiski nepareizā informācija bija labota.

¹¹ Kopuzņēmuma SESAR 3 2024. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1.1.2.3. nodaļa.

Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmums
(SESAR 3)

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.2.22. Pasākumi, ko SESAR 3 veica saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti *pielikumā*.

Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmums (SESAR 3)

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2023	Zems administratīvo maksājumu budžeta izpildes līmenis (2. sadaļa).	Situācija turpinājās 2024. gadā (sk. 3.2.15. – 3.2.18. punktu).	Atvērts
2	2023	Novecojis darbības nepārtrauktības plāns (<i>BCP</i>) un negadījuma seku novēršanas plāns (<i>DRP</i>).	Abi plāni tika atjaunināti un testēti 2024. gadā.	Slēgts
3	2023	Iekšējās kontroles politikas trūkums attiecībā uz sensitīvām funkcijām.	<i>SESAR 3</i> 2024. gada februārī ieviesa iekšējās kontroles politiku attiecībā uz sensitīvām funkcijām.	Slēgts

Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības sistēmas izpētes kopuzņēmums
(SESAR 3)

SESAR 3 atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2024/SESAR_3-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

3.3. Kopuzņēmums “Tīra aviācija” (KU CA)

Ievads

3.3.1. Kopuzņēmumu “Tīra aviācija” (KU CA), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim¹². KU CA aizstāja Kopuzņēmumu kopīgās tehnoloģiju ierosmes aeroinženierijas jomā īstenošanai (“Clean Sky 1”), ko izveidoja Septītajā pētniecības pamatprogrammā 2007. gada decembrī uz desmit gadiem¹³ un kura darbības laiku pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” 2014. gada maijā pagarināja kā “Clean Sky 2”¹⁴.

3.3.2. KU CA ir publiskā un privātā sektora partnerība pētniecības un inovācijas jomā, kuras mērķis ir pārveidot aviāciju ilgtspējīgai un klimatneitrālai nākotnei. CA dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (RTD ĢD), un aviācijas nozares organizācijas¹⁵. KU CA arī atlasa asociētos dalībniekus, izsludinot uzaicinājumus izteikt ieinteresētību.

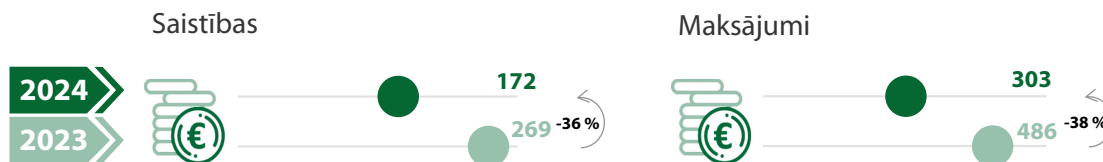
¹² Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

¹³ Padomes Regula (EK) Nr. 71/2007.

¹⁴ Padomes Regula (ES) Nr. 558/2014.

¹⁵ Padomes Regula (ES) 2021/2085.

Kopuzņēmums "Tīra aviācija" (KU CA)

3.3.3. Galvenie skaitliskie dati par Kopuzņēmumu ir sniegti **3.3.1. attēlā**.**3.3.1. attēls. KU CA galvenie skaitliskie dati****Pieejamais budžets (miljoni EUR)*****Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)****

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, kā arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Pagaidu darbinieki un līgumdarbinieki.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

3.3.4. Samazinātais 2024. gada budžets saistībām un maksājumiem atspoguļo ievērojamo vērtības samazināšanos starp 2022. gada un 2023. gada uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" projektiem, kā arī kavēšanos 2022. gada uzaicinājuma projektu īstenošanā.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.3.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Tīra aviācija" (KU CA) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma **3.1.** iedaļā. Paraksts **158.** lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.3.6. Mēs revidējam:

- a) KU CA pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un
 - b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
- kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.3.7. Mēs uzskatām, ka KU CA pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo KU CA finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar KU CA Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Apstākļu akcentējums

3.3.8. Mēs vēršam uzmanību uz 2024. gada pārskatu 4.12. skaidrojumu, kurā aprakstīta situācija saistībā ar KU CA migrēšanu uz jaunu budžeta, grāmatvedības un finanšu sistēmu (*SUMMA*). Tas ir izmēģinājuma projekts, kurā Komisija izstrādā un testē šo sistēmu. Dažas *SUMMA* funkcijas joprojām tiek izstrādātas, un tām nepieciešama manuāla apstrāde un uzticamības pārbaudes datu pareizības nodrošināšanai. Mūsu atzinumam nav pievienotas iebildes šajā sakarā.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.3.9. Mēs uzskatām, ka KU CA pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Kopuzņēmums "Tīra aviācija" (KU CA)

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

3.3.10. Mēs uzskatām, ka KU CA pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.3.11. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

KU CA slēdza pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" finansējumu 2024. gadā, un visi dalībnieki sasniedza vai pārsniedza savus iemaksu mērķrādītājus

3.3.12. *3.3.1. tabulā* ir salīdzināti KU CA dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.3.1. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu un juridiskiem lēmumiem)				Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Papildu pasākumi ⁽¹⁾	Kopā	Iemaksas naudā	Iemaksas natūrā – validētas	Iemaksas natūrā – paziņotas, bet nav validētas	Iemaksas natūrā papildu pasākumos	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD ĢD)	1 716,0	39,0	—	1 755,0	1 748,1	—	—	—	1 748,1	100 %
Privātā sektora dalībnieki	1 189,6	39,0	965,3	2 193,8	30,8	1 067,0	0,0	1 344,6	2 442,4	111 %
Kopā	2 905,6	78,0	965,3	3 948,8	1 778,9	1 067,0	0,0	1 344,6	4 190,5	106 %

(1) Papildu pasākumi neietilpst ERP revīzijas tvērumā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.3.13. Kopuzņēmums CA 2024. gadā pabeidza pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" īstenošanu. Gada beigās paziņotās privātā sektora dalībnieku iemaksas par 11 % pārsniedza mērķrādītāju.

Kopuzņēmums "Tīra aviācija" (KU CA)

Privātā sektora dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" galvenokārt tika radītas ar darbībām, kas neietilpst KU CA pētniecības programmā

3.3.14. 3.3.2. tabulā ir salīdzināti KU CA dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.3.2. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)			Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Kopā	Iemaksas naudā – validētas	Iemaksas naudā – nav validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – paziņotas, bet nav validētas	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD ĢD) ⁽²⁾	1 715,8	39,2	1 755,0	482,2	94,7	—	—	576,9	33 %
Privātā sektora dalībnieki	2 360,8	39,2	2 400,0	7,2	—	266,3	302,6	576,1	24 %
Kopā	4 076,6	78,4	4 155,0	489,4	94,7	266,3	302,6	1 153,0	28 %

(1) Ietver iemaksas natūrā pamatdarbībās (IKOP) un iemaksas natūrā papildu pasākumos (IKAA).

(2) Ietver Apvienotās Karalistes iemaksas 96 miljonu EUR apmērā un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" vidusposma samazinājumu 41 miliona EUR apmērā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.3.15. Līdz 2024. gada beigām ES un privātā sektora dalībnieki kopā bija sasnieguši aptuveni 28 % no sava kopējā iemaksu mērķrādītāja. ES bija veikusi kopējās naudas iemaksas 576,9 miljonu EUR apmērā, savukārt privātā sektora dalībnieki ziņoja par iemaksām naudā un natūrā aptuveni 576,1 miliona EUR apmērā. No šīs summas saskaņā ar gada pārskatiem 481,3 miljoni EUR (84 %) bija saistīti ar papildu pasākumiem ārpus KU CA pētniecības programmas.

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.3.16. Lai novērtētu KU CA pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām sešus darījumus – pēc nejaušības principa atlasītus pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" KU 2024. gadā veiktos starpposma/galīgos maksājumus un dzēšanas grāmatojumus galasaņēmēju līmenī. Trijos pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" maksājumos mēs konstatējām kļūdas ar finansiālu ietekmi. Pirmā kļūda attiecās uz neattiecināmām personāla izmaksām, jo bija nepareizi aprēķinātas stundas likmes. Otrā kļūda attiecās uz neattiecināmām izmaksām par ārštata darbiniekiem, kas norīkoti darbā pie atbalsta saņēmēja. Trešā attiecās uz neattiecināmām personāla izmaksām, jo stundas likmju aprēķināšanas metodē bija iekļautas netiešās izmaksas, kuras jau sedza vienotā likme 25 % apmērā.

Kopuzņēmums "Tīra aviācija" (KU CA)

3.3.17. Pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta (KRD) *ex post* revīziju rezultātiem, KU CA tomēr ziņoja, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" izdevumiem reprezentatīvais kļūdu īpatsvars ir tikai 1,6 % un atlikušo kļūdu īpatsvars ir 0,1 % (kas 2024. gadā veidoja aptuveni 63 % no kopējiem maksājumiem)¹⁶.

3.3.18. KU CA 2024. gadā izmēģināja jaunu ziņošanas kārtību, saskaņā ar kuru kopuzņēmumiem ir jāsniedz informācija par kļūdu īpatsvaru pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" izdevumos. Attiecībā uz pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" izdevumiem 2024. gadā (aptuveni 34 % no visiem 2024. gada maksājumiem) KU CA aplēsa kļūdu īpatsvaru 1,3 % apmērā. Lai to darītu, KU CA piemēroja BUDG ĢD gada darbības pārskata instrukcijās sniegtos norādījumus par atklāto un atlikušo kļūdu īpatsvara aprēķināšanu, finanšu ekspozīciju kā riskam pakļauto summu, atrunu būtiskuma kritērijiem un ietekmi uz izpilddirektora deklarāciju. Aplēsei KU CA izmantoja KRD datus par saņēmēju jaunāko kļūdu īpatsvaru.

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.3.19. Pasākumi, ko KU CA veicis saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti [pielikumā](#).

¹⁶ Kopuzņēmuma CA 2024. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1.1. nodaļa.

Kopuzņēmums "Tīra aviācija" (KU CA)

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2020	Ievērojams pagaidu darbinieku skaits.	KU CA ir ievērojami samazinājis pagaidu darbinieku skaitu no 12 darbiniekiem 2023. gada beigās līdz 7 darbiniekiem 2024. gada beigās.	Slēgts
2	2022, 2023	Zems pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" pamatdarbības maksājumu apropriāciju izpildes līmenis.	Pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" darbību īstenošanas līmenis 2024. gada beigās palielinājās līdz 93 %, un tas ļāva KU CA slēgt "Apvārsnis 2020" projektus.	Slēgts
3	2022, 2023	Zems infrastruktūras un darbības maksājumu budžeta (2. sadaļa) izpildes līmenis.	Infrastruktūras un darbības maksājumu (2. sadaļa) 2024. gada izpildes līmenis bija 67 % (2023. gadā – 60 %).	Atvērts
4	2023	Zems pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" maksājumu budžeta izpildes līmenis.	Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" 2024. gada maksājumu izpildes līmenis bija 52 %, ņemot vērā pārdali uz 2025. gadu (2023. gadā – 53 %).	Atvērts

Kopuzņēmums "Tīra aviācija" (KU CA)

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
5	2023	Skaidras naudas pārpalikuma uzkrāšana.	KU CA bija ievērojami samazinājis savu uzkrāto naudas pārpalikumu no 237 miljoniem EUR 2023. gada beigās līdz 105 miljoniem EUR 2024. gada beigās (samazinājums par 56 %). Atlikušais pārpalikums ir vajadzīgs, lai segtu maksājumus 2025. gada pirmajos četros mēnešos.	Slēgts
6	2023	Novecojis darbības nepārtrauktības plāns (BCP) un negadījuma seku novēršanas plāns (DRP).	2024. gadā tika apstiprināti atjaunināti kopējie BCP un DRP. Abu plānu testēšana ir daļa no 2025. gada kopīgās IT darba programmas.	Atvērts

Kopuzņēmums "Tīra aviācija" (KU CA)

CA atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/CA-Replies-SAR-JUS-2024/CA-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

3.4. Kopuzņēmums “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva” (IHI)

Ievads

3.4.1. Kopuzņēmumu “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva” (IHI), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim¹⁷. IHI aizstāja Kopuzņēmumu novatorisku zāļu jomā uzsāktās ierosmes īstenošanai (IMI), ko izveidoja Septītajā pētniecības pamatprogrammā 2007. gada decembrī uz desmit gadiem¹⁸ un kura darbības laiku pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” 2014. gada maijā pagarināja¹⁹ kā IMI 2.

3.4.2. IHI ir publiskā un privātā sektora partnerība, kas pievēršas ilgtspējīgai, starpdisciplinārai un uz pacientiem orientētai pētniecībai un inovācijai veselības jomā. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (RTD ĢD), un Eiropas rūpniecības asociācijas.

3.4.3. Galvenie skaitliskie dati par Kopuzņēmumu ir sniegti **3.4.1. attēlā**.

¹⁷ Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

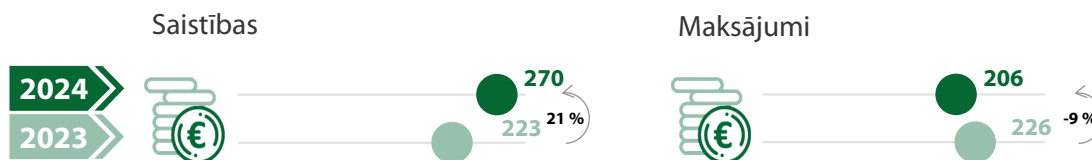
¹⁸ Padomes Regula (EK) Nr. 73/2008.

¹⁹ Padomes Regula (ES) Nr. 557/2014.

Kopuzņēmums "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" (IHI)

3.4.1. attēls. IHI galvenie skaitliskie dati

Pieejamais budžets (miljoni EUR)*

Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)**

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizliedotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, ka arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamā gadu.

** Pagaidu darbinieki un līgumdarbinieki.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

3.4.4. Saistību budžeta palielinājums 2024. gadam atspoguļo to, ka ievērojams neizmantoto 2023. gada saistību apropriāciju apjoms tika pārdalīts uz 2024. gada darbības budžetu (sk. 3.4.18. un 3.4.19. punktu).

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.4.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" (IHI) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma 3.1. iedaļā. Paraksts 158. lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.4.6. Mēs revidējam:

- IHI pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un
 - šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
- kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.4.7. Mēs uzskatām, ka *IHI* pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo *IHI* finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar *IHI* Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.4.8. Mēs uzskatām, ka *IHI* pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

3.4.9. Mēs uzskatām, ka *IHI* pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.4.10. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

IHI pabeidza Septīto pamatprogrammu 2024. gadā, kad dalībnieki bija sasnieguši 90 % no saviem iemaksu mērķrādītājiem

3.4.11. *3.4.1. tabulā* ir salīdzināti *IHI* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji Septītajai pamatprogrammai ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

Kopuzņēmums "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" (IHI)

3.4.1. tabula. Dalībnieku iemaksas Septītajā pamatprogrammā (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)				Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Papildu pasākumi ⁽¹⁾	Kopā	Iemaksas naudā	Iemaksas natūrā – validētas	Iemaksas natūrā – paziņotas, bet nav validētas	Iemaksas natūrā papildu pasākumos	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD ĢD)	966,0	34,0	—	1 000,0	938,4	—	—	—	938,4	94 %
Privātā sektora dalībnieki	966,0	34,0	—	1 000,0	21,9	836,5	0,2	—	858,6	86 %
Kopā	1 932,0	68,0	—	2 000,0	960,3	836,5	0,2	—	1 797,0	90 %

(1) Papildu pasākumi neietilpst ERP revīzijas tvērumā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.4.12. IHI 2024. gadā pabeidza Septītās pamatprogrammas izpildi. Kopumā dalībnieki izpildīja 90 % no to iemaksu mērķrādītājiem.

Dalībnieki līdz 2024. gada beigām sasniedza 81 % no saviem iemaksu mērķrādītājiem pamatprogrammā "Apvārsnis 2020"

3.4.13. 3.4.2. tabulā ir salīdzināti IHI dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas 2024. gada beigās.

3.4.2. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)				Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Papildu pasākumi ⁽¹⁾	Kopā	Iemaksas naudā	Iemaksas natūrā – validētas	Iemaksas natūrā – paziņotas, bet nav validētas	Iemaksas natūrā papildu pasākumos	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD ĢD)	1 595,4	42,6	—	1 638,0	1 211,7	—	—	—	1 211,7	74 %
EFPIA un asociētie partneri	1 595,4	42,6	—	1 638,0	41,1	1 241,5	145,5	—	1 428,1	87 %
Kopā	3 190,8	85,2	—	3 276,0	1 252,8	1 241,5	145,5	—	2 639,8	81 %

(1) Papildu pasākumi neietilpst ERP revīzijas tvērumā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.4.14. Līdz 2024. gada beigām ES bija veikusi naudas iemaksas 1211,7 miljonu EUR apmērā (74 % no mērķrādītāja). Tajā pašā laikā privātā sektora dalībnieki ziņoja par iemaksām naudā un natūrā aptuveni 1428,1 miljona EUR apmērā (87 % no mērķrādītāja). Kopējais iemaksu rādītājs 2024. gada beigās bija 81 %.

Kopuzņēmums "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" (IHI)

3.4.15. Saskaņā ar gada pārskatiem ES līdz gada beigām bija juridiski uzņēmusies līdzfinansēt pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektus 1452 miljonu EUR apmērā (91 % no pamatdarbību mērķrādītāja). Turklāt privātā sektora dalībnieki bija juridiski uzņēmušies saistības 1510 miljonu EUR apmērā (95 % no pamatdarbību mērķrādītāja) kā iemaksas natūrā.

Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" gausais sākums ietekmēja faktisko iemaksu sasniegšanu

3.4.16. *3.4.3. tabulā* ir salīdzināti IHI dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.4.3. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)			Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Kopā	Iemaksas naudā – validētas	Iemaksas naudā – nav validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – paziņotas, bet nav validētas	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD ĢD) ⁽²⁾	1 169,8	30,2	1 200,0	155,6	11,4	—	—	167,0	14 %
Privātā sektora dalībnieki un iemaksu partneri	1 169,8	30,2	1 200,0	4,1	—	7,0	51,9	63,0	5 %
Kopā	2 339,6	60,4	2 400,0	159,7	11,4	7,0	51,9	230,0	10 %

(1) Ietver iemaksas natūrā pamatdarbībās (IKOP) un iemaksas natūrā papildu pasākumos (IKAA).
KU līmenī IKAA nedrīkst pārsniegt 40 % no kopējām privātā sektora dalībnieku iemaksām natūrā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.4.17. Līdz 2024. gada beigām – pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" trešajā gadā – ES un privātā sektora dalībnieki kopā bija sasnieguši aptuveni 10 % no sava kopējā iemaksu mērķrādītāja, un tas atspoguļo lēno programmas īstenošanas sākumu. Saskaņā ar Kopuzņēmuma gada pārskatiem privātā sektora dalībnieki galvenokārt veic iemaksas IHI finansētos projektos. Tā kā šie projekti izriet no konkursa uzaicinājumu novērtēšanas procedūrām, mēs uzskatām, ka šādas iemaksas efektīvi palīdz sasniegt Kopuzņēmuma programmas mērķus.

3.4.18. Līdz 2024. gada beigām IHI bija izmantojis tikai 168 miljonus EUR (65 %) no 260 miljoniem EUR, kas 2024. gada saistību apropriācijās bija pieejami pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" (2023. gadā – 93 %).

Kopuzņēmums "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" (IHI)

3.4.19. Kopuzņēmums paskaidroja, ka izmaiņas pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" noteikumos apvienojumā ar lielāku skaitu vienposma uzaicinājumu nozīmēja, ka 2022. gadā izsludinātajos pirmajos trīs uzaicinājumos tika iesniegts mazāk kvalitatīvu priekšlikumu. Rezultātā ievērojams neizmantoto 2023. gada saistību apropriāciju apjoms (aptuveni 72 miljoni EUR) tika pārdalīts 2024. gada pamatdarbības budžetam. 2024. gadā šo pārdalīto apropriāciju izmantošanu vēl vairāk aizkavēja Apvienotās Karalistes asociācijas nolīgums pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa", saskaņā ar kuru Apvienotā Karaliste 2021.–2023. gadā nebija tiesīga saņemt pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" finansējumu.

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.4.20. Lai novērtētu IHI pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām četrus darījumus – pēc nejaušības principa atlasītus pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" KU 2024. gadā veiktos starpposma/galīgos maksājumus un dzēšanas grāmatojumus galasaņēmēju līmenī. Mēs konstatējām vienu kļūdu ar finansiālu ietekmi, kas daļēji izrietēja no neattiecināmām personāla izmaksām (neprecīza stundas likmju aprēķina un apakšuzņēmuma līguma slēgšanas izmaksu nepareizas iekļaušanas dēļ) un daļēji – no nepareiza valūtas maiņas kursa izmantošanas.

3.4.21. IHI veica pats savas Septītās pamatprogrammas izdevumu *ex post* revīzijas līdz 2023. gada beigām. 2024. gadā tas ziņoja par galīgo reprezentatīvo kļūdu īpatsvaru Septītās pamatprogrammas izdevumos 2,1 % apmērā un atlikušo kļūdu īpatsvaru 0,8 % apmērā. Pamatprogrammu "Apvārsnis 2020" un "Apvārsnis Eiropa" *ex post* revīzijas veic Komisijas Kopējais revīzijas dienests. Pamatojoties uz rezultātiem, KU ziņoja, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" izdevumiem reprezentatīvais kļūdu īpatsvars ir 3,6 % un atlikušo kļūdu īpatsvars ir 1,8 % (kas 2024. gadā veidoja aptuveni 92 % no kopējiem maksājumiem)²⁰. Attiecībā uz pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" izdevumiem (aptuveni 8 % no visiem 2024. gada maksājumiem) *ex post* revīzijas rezultāti vēl nav pieejami.

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.4.22. Pasākumi, ko IHI veica saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti [pielikumā](#).

²⁰ Kopuzņēmuma IHI 2024. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1. nodaļa.

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2023	Zems administratīvo infrastruktūras izdevumu budžeta izpildes līmenis (2. sadaļa).	Infrastruktūras un darbības izdevumu budžeta (2. sadaļa) saistību un maksājumu apropriāciju izpildes līmenis 2024. gada beigās bija palielinājies attiecīgi līdz 91 % un 81 % (2023. gadā – 69 % un 67 %).	Slēgts
2	2023	Izstrādes nepilnības, kas ietekmē iepirkuma procedūras piedāvājumu konkursa un novērtēšanas posmus.	Kopuzņēmums 2024. gadā izmantoja iestāžu pamatlīgumu par līdzīgiem pakalpojumiem un pastiprināja iekšējo kontroli.	Slēgts
3	2023	Novecojis darbības nepārtrauktības plāns (BCP) un negadījuma seku novēršanas plāns (DRP).	2024. gadā tika apstiprināti atjaunināti kopējie BCP un DRP. Abu plānu testēšana ir daļa no 2025. gada kopīgās IT darba programmas.	Atvērts

Kopuzņēmums "Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva" (IHI)

***IHI* atbildes**

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/IHI-Replies-SAR-JUS-2024/IHI-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

3.5. Kopuzņēmums “Tīrs ūdeņradis” (*Clean H2*)

Ievads

3.5.1. Kopuzņēmumu “Tīrs ūdeņradis” (*Clean H2*), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim²¹. *Clean H2* aizstāja Kopuzņēmumu kopīgās tehnoloģiju ierosmes “Kurināmā elementi un ūdeņradis” īstenošanai (*FCH 1*), ko 2008. gada maijā izveidoja Septītajā pētniecības pamatprogrammā uz laiku līdz 2017. gada 31. decembrim²² un kura darbības laiku 2014. gada maijā pagarināja pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”²³ kā *FCH 2*. Paredzams, ka laikposmā no 2023. līdz 2025. gadam *Clean H2* saņems 200 miljonus EUR no *RePowerEU*, lai palielinātu to “ūdeņraža ieleju” skaitu (integrētas vietējās ekosistēmas no ražošanas līdz galapatēriņam), uz kurām attiecas pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”.

3.5.2. *Clean H2* ir publiskā un privātā sektora partnerība ūdeņraža un kurināmā elementu tehnoloģijas pētniecības un inovāciju jomā. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (RTD ĢD), nozares asociācija *Hydrogen Europe* un izpētes asociācija *Hydrogen European Research*.

3.5.3. Galvenie skaitliskie dati par Kopuzņēmumu ir sniegti **3.5.1. attēlā**.

²¹ Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

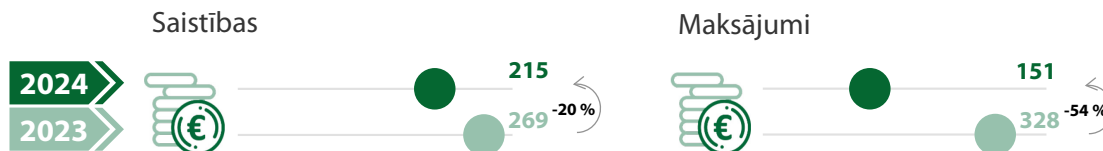
²² Padomes Regula (EK) Nr. 521/2008.

²³ Padomes Regula (ES) Nr. 559/2014.

Kopuzņēmums "Tīrs ūdeņradis" (Clean H2)

3.5.1. attēls. *Clean H2* galvenie skaitliskie dati

Pieejamais budžets (miljoni EUR)*

Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)**

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, ka arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

3.5.4. Samazinātais maksājumu budžets 2024. gadam (tostarp 23 miljoni EUR *RePowerEU* finansējumā) atspoguļo to, ka Kopuzņēmums 2023. gadā izsludināja tikai vienu pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus (salīdzinājumā ar diviem uzaicinājumiem 2022. gadā). Samazinātais saistību budžets izriet no 2024. gada uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus mazāka apjoma.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.5.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Tīrs ūdeņradis" (*Clean H2*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma 3.1. iedaļā. Paraksts 158. lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.5.6. Mēs revidējam:

- Clean H2* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un
- šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.5.7. Mēs uzskatām, ka *Clean H2* pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo *Clean H2* finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar *Clean H2* Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.5.8. Mēs uzskatām, ka *Clean H2* pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

3.5.9. Mēs uzskatām, ka *Clean H2* pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.5.10. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

Privātā sektora dalībnieku iemaksas pārsniedza pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” mērķrādītāju galvenokārt saistībā ar papildu pasākumiem

3.5.11. 3.5.1. tabulā ir salīdzināti Clean H2 dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis 2020” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.5.1. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu un juridiskiem lēmumiem)				Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Papildu pasākumi ⁽¹⁾	Kopā	Iemaksas naudā	Iemaksas natūrā – validētas	Iemaksas natūrā – paziņotas, bet nav validētas	Iemaksas natūrā papildu pasākumos	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD ĢD)	646,0	19,0	—	665,0	654,9	—	—	—	654,9	98 %
Privātā sektora dalībnieki	76,0	19,0	285,0	380,0	18,2	79,7	48,5	1 039,1	1 185,5	312 %
Kopā	722,0	38,0	285,0	1 045,0	673,1	79,7	48,5	1 039,1	1 840,4	176 %

(1) Papildu pasākumi neietilpst ERP revīzijas tvērumā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.5.12. Lai gan privātā sektora dalībnieki bija iemaksājuši 1185 miljonus EUR naudā un natūrā, kas ir ievērojami vairāk nekā minimālais mērķrādītājs, 1039,1 miljons EUR (aptuveni 88 %) no šīs summas attiecās uz papildu pasākumiem, kas nav tieši saistīti ar Clean H2 finansētiem projektiem. Mēs atzīmējam, ka gan IKA, gan IKOP Kopuzņēmumam ir jāpieņem lēmumi par to sertifikāciju, ziņošanu un validēšanu. Tomēr, tā kā papildu pasākumiem nav saistoši tie paši izvērtēšanas un uzraudzības noteikumi kā Kopuzņēmuma finansētajām darbībām, kas izriet no uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, mēs uzskatām, ka pastāv risks, ka tie būs mazāk efektīvi Kopuzņēmuma programmas mērķu sasniegšanā.

Privātā sektora dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” jau pārsniedz mērķrādītāju to iemaksu natūrā dēļ, kas saistītas ar papildu pasākumiem

3.5.13. 3.5.2. tabulā ir salīdzināti Clean H2 dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

Kopuzņēmums "Tīrs ūdenradis" (Clean H2)

3.5.2. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa", tostarp RePowerEU (miljoni EUR)

	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)			Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
Dalībnieki	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Kopā	Iemaksas naudā – validētas	Iemaksas naudā – nav validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – paziņotas, bet nav validētas	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD GD) ⁽²⁾	1 184,8	30,2	1 215,0	369,1	60,5	—	—	429,6	35 %
Privātā sektora dalībnieki ⁽²⁾	984,8	30,2	1 015,0	0,0	—	1 438,0	719,9	2 157,9	213 %
Kopā	2 169,6	60,4	2 230,0	369,1	60,5	1 438,0	719,9	2 587,5	116 %

(1) Ietver iemaksas natūrā pamatdarbībās (IKOP) un iemaksas natūrā papildu pasākumos (IKAA).

(2) Ietver 200 miljonus EUR no RePowerEU, Apvienotās Karalistes iemaksas 39 miljonus EUR apmērā un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" vidusposma samazinājumu 24 miljonus EUR apmērā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.5.14. Līdz 2024. gada beigām – pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" trešajā gadā – ES un privātā sektora dalībnieki kopā jau bija sasnieguši aptuveni 116 % no sava kopējā iemaksu mērķrādītāja. Privātā sektora dalībnieku iemaksas naudā un natūrā 2157,9 miljonu EUR apmērā ievērojami pārsniedza minimālo mērķrādītāju, jo saskaņā ar Kopuzņēmuma gada pārskatiem gandrīz visa šī summa attiecās uz papildu pasākumiem, kas nav tieši saistīti ar Clean H2 finansētiem projektiem.

Nepilnības budžeta plānošanā un administratīvo izdevumu izpildē

3.5.15. Saistību un maksājumu apropriāciju izpildes līmenis Kopuzņēmuma 2024. gada personāla izdevumu budžetā (1. sadaļa) bija samazinājies attiecīgi uz 83 % un 73 % (2023. gadā – 87 % un 86 %). Arī infrastruktūras un darbības budžeta (2. sadaļa) maksājumu apropriāciju izpildes līmenis samazinājās līdz 58 % (2023. gadā – 61 %). Tā rezultātā neizmantoto administratīvo maksājumu apropriāciju apjoms, kas bija jāpārdala nākamā gada administratīvajam budžetam, palielinājās no 1,8 miljoniem EUR līdz 3 miljoniem EUR, kas ir aptuveni viena trešdaļa no kopējā plānotā administratīvā budžeta (1. un 2. sadaļa) 2025. gadam.

3.5.16. Attiecībā uz infrastruktūras un darbības budžetu (2. sadaļa) Clean H2 vispirms neizmantoja maksājumu apropriācijas, kas tika pārnēstas no iepriekšējā gada, un tas ir pretrunā Clean H2 finanšu noteikumu 6. panta 5. punktam.

3.5.17. 2024. gada pārskatos neizmantoto administratīvo maksājumu apropriāciju palielinājums galvenokārt ir saistīts ar darbā pieņemšanas kavēšanos (1. sadaļa) un renovācijas un tehnisko pakalpojumu līgumu novēlotu īstenošanu (2. sadaļa). Tomēr tas tikai daļēji izskaidro, kāpēc izpildes iztrūkums bija pat 3 miljoni EUR, kas var būt saistīts arī ar strukturālām problēmām saistībā ar Kopuzņēmuma budžeta plānošanu un/vai izpildi.

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.5.18. Lai novērtētu *Clean H2* pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām trīs darījumus – pēc nejaušības principa atlasītus pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" KU 2024. gadā veiktos starpposma/galīgos maksājumus un dzēšanas grāmatojumus galasaņēmēju līmenī. Mēs konstatējām vienu kļūdu ar finansiālu ietekmi, ko radīja neattiecināmas personāla izmaksas (apakšuzņēmuma līguma slēgšanas izmaksu nepareizas iekļaušanas dēļ) un neattiecināmas aprīkojuma izmaksas (neprecīza nolietojuma aprēķina dēļ).

3.5.19. Pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta *ex post* revīziju rezultātiem, *Clean H2* ziņoja, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" izdevumiem reprezentatīvais kļūdu īpatsvars ir 2,8 % un atlikušo kļūdu īpatsvars ir 0,5 % (kas 2024. gadā veidoja aptuveni 53 % no kopējiem maksājumiem)²⁴. Attiecībā uz pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" izdevumiem (aptuveni 40 % no visiem 2024. gada maksājumiem) *ex post* revīzijas rezultāti vēl nav pieejami.

Apsvērumi par citiem jautājumiem

3.5.20. 2024. gadā mēs sagatavojām īpašo ziņojumu²⁵, kurā ieteicām Komisijai pārskatīt ES pieeju tās rūpniecības politikai ūdeņraža jomā, ņemot vērā mainīgos apstākļus. *Clean H2* ietilpa minētā ziņojuma revīzijā. Komisijas Iekšējās revīzijas dienests (IRD) arī veica revīziju, lai novērtētu, kā izstrādāti un īstenoti procesi, kurus *Clean H2* ieviesis nolūkā apzināt, izmantot un uzraudzīt sinerģijas ūdeņraža pētniecībā un ziņot par tām. Ņemot vērā, ka ir pieaudzis ES un valstu ūdeņraža iniciatīvu skaits, apjoms un sarežģītība, IRD ieteica *Clean H2* Valdes vadībā izveidot oficiālus procesus un norādījumus potenciālo sinerģiju apzināšanas un izmantošanas optimizēšanai ūdeņraža pētniecībā.

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.5.21. Pasākumi, ko *Clean H2* veica saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti [pielikumā](#).

²⁴ Kopuzņēmuma *Clean H2* 2024. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1. nodaļa.

²⁵ ERP īpašais ziņojums 11/2024 "ES rūpniecības politika atjaunīgā ūdeņraža jomā: tiesiskais regulējums lielākoties ir pieņemts – laiks noskaidrot reālo situāciju".

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2022, 2023	Zems pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" maksājumu budžeta izpildes līmenis.	Maksājumu budžeta izpildes līmenis pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" 2024. gadā pieauga līdz 72 % (2023. gadā – 69 %).	Slēgts
2	2022, 2023	Zems administratīvo saistību un infrastruktūras maksājumu budžeta izpildes līmenis (2. sadaļa).	Situācija 2024. gadā saglabājās un administratīvās infrastruktūras maksājumu (2. sadaļa) un algu izdevumu (1. sadaļa) gadījumā pasliktinājās vēl vairāk – sk. 3.5.15. un 3.5.16. punktu.	Atvērts
3	2023	Novecojis darbības nepārtrauktības plāns (BCP) un negadījuma seku novēršanas plāns (DRP).	2024. gadā tika apstiprināti atjaunināti kopējie BCP un DRP. Abu plānu testēšana ir daļa no 2025. gada kopīgās IT darba programmas.	Atvērts
4	2023	Iekšējās kontroles politikas trūkums attiecībā uz sensitīvām funkcijām.	Clean H2 2024. gadā ieviesa iekšējās kontroles politiku attiecībā uz sensitīvām funkcijām.	Slēgts

Kopuzņēmums "Tīrs ūdeņradis" (*Clean H2*)

Clean H2 atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2024/Clean_H2-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

3.6. Kopuzņēmums “Mikroshēmas”

Ievads

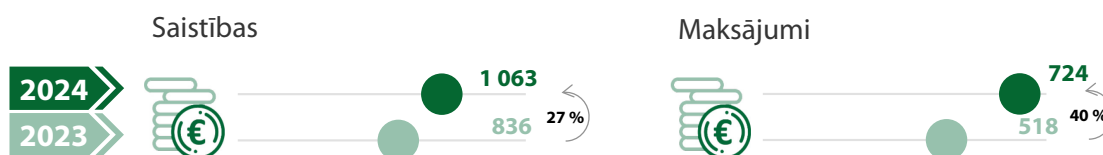
3.6.1. Veicot grozījumus Vienotajā pamataktā, **kopuzņēmumu “Mikroshēmas”**, kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” un programmā “Digitālā Eiropa” izveidoja 2023. gada septembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim²⁶. Tas aizstāja kopuzņēmumu “Svarīgas digitālās tehnoloģijas”, kuru pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī²⁷.

3.6.2. Kopuzņēmums “Mikroshēmas” veicina inovatīvu nākamās paaudzes pusvadītāju tehnoloģiju izstrādi un stiprina Eiropas mikroshēmu ražošanas spējas **iniciatīvas “Mikroshēmas Eiropai”** ietvaros. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (CNECT ĢD), **iesaistītās valstis** un trīs rūpniecības asociācijas.

3.6.3. Galvenie skaitliskie dati par Kopuzņēmumu ir sniegti **3.6.1. attēlā**.

3.6.1. attēls. Kopuzņēmuma “Mikroshēmas” galvenie skaitliskie dati

Pieejamais budžets (miljoni EUR)*

Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)**

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizliedzotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, ka arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Pagaidu darbinieki un līgumdarbinieki.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

²⁶ Padomes Regula (ES) 2023/1782, ar kuru groza Regulu (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”, attiecībā uz kopuzņēmumu “Mikroshēmas”.

²⁷ Padomes Regula (ES) 2021/2085.

Kopuzņēmums "Mikroshēmas"

3.6.4. Kopuzņēmuma "Mikroshēmas" 2024. gada budžeta palielinājums saistībām un maksājumiem atspoguļo 14 pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un programmas "Digitālā Eiropa" uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, kurus Kopuzņēmums izsludināja 2024. gadā, un ievērojamo neizmantoto maksājumu apropriāciju līmeni pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" projektiem, ko Kopuzņēmums pārdalīja 2024. gada maksājumu budžetā.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.6.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Mikroshēmas" vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma 3.1. iedaļā. Paraksts 158. lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.6.6. Mēs revidējam:

- a) kopuzņēmuma "Mikroshēmas" pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un
 - b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
- kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.6.7. Mēs uzskatām, ka kopuzņēmuma "Mikroshēmas" pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo kopuzņēmuma "Mikroshēmas" finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar kopuzņēmuma "Mikroshēmas" Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Kopuzņēmums "Mikroshēmas"

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.6.8. Mēs uzskatām, ka kopuzņēmuma "Mikroshēmas" pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

3.6.9. Mēs uzskatām, ka kopuzņēmuma "Mikroshēmas" pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.6.10. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

Sākoties pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" noslēguma posmam, iesaistītās valstis nespēs sasniegt savus iemaksu mērķrādītājus

3.6.11. **3.6.1. tabulā** ir salīdzināti kopuzņēmuma "Mikroshēmas" dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.6.1. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)				Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Papildu pasākumi ⁽¹⁾	Kopā	Iemaksas naudā	Iemaksas natūrā – validētas	Iemaksas natūrā – aplēstas, bet nav validētas	Iemaksas natūrā papildu pasākumos	Kopā	Sasniegts, %
ES (CNCT GD)	1 169,7	15,3	—	1 185,0	1 173,0	—	—	—	1 173,0	99 %
Privātā sektora dalībnieki	1 617,5	40,0	—	1 657,5	25,6	721,6	973,9	—	1 721,1	104 %
Iesaistītās valstis	1 170,0	—	—	1 170,0	—	739,8	171,1	—	910,9	78 %
Kopā	3 957,2	55,3	—	4 012,5	1 198,6	1 461,4	1 145,0	—	3 805,0	95 %

(1) Papildu pasākumi neietilpst ERP revīzijas tvērumā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

Kopuzņēmums "Mikroshēmas"

3.6.12. Līdz 2024. gada beigām ES un privātā sektora dalībnieki kopā bija sasnieguši 95 % no sava iemaksu mērķrādītāja. ES naudas iemaksas 1173 miljonu EUR apmērā bija tuvu mērķrādītājam (99 %). Privātā sektora dalībnieku iemaksas naudā un natūrā 1721,1 EUR apmērā pat nedaudz pārsniedza mērķrādītāju. Tomēr KU vēl ir jāvalidē iemaksas natūrā pamatdarbībās 973,9 miljonu EUR apmērā, par kurām ziņojuši privātā sektora dalībnieki (57 % no attiecīgā mērķrādītāja). Tas ir tāpēc, ka Kopuzņēmums var aprēķināt un validēt privātā sektora dalībnieku iemaksas natūrā tikai pēc tam, kad Kopuzņēmums un iesaistītās valstis ir veikušas visus līdzfinansēšanas maksājumus un ir saņemti visi projekta beigu apliecinājumi.

3.6.13. Līdz 2024. gada beigām iesaistītās valstis bija sasniegušas 78 % no to kopējā iemaksu mērķrādītāja. Tomēr saskaņā ar Kopuzņēmuma jaunāko lēmumu par valsts finansējuma summu dotāciju nolīgumiem pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" ietvaros iesaistītās valstis ir apņēmušās piešķirt tikai, lielākais, 981,9 miljonus EUR. Tāpēc līdz programmas beigām tās būs sasniegušas tikai 84 % no sākotnējā mērķrādītāja – 1170 miljoniem EUR.

Programmas "Digitālā Eiropa" lēnais sākums ir aizkavējis iemaksu mērķrādītāju sasniegšanu

3.6.14. 2024. gadā programmas "Digitālā Eiropa" maksājumu izpildes līmenis joprojām bija ļoti zems – 6 %. Kopuzņēmums paskaidroja, ka tas bija saistīts ar to, ka kavējās mitināšanas un kopīgā iepirkuma nolīgumu parakstīšana, bet tas nozīmēja, ka līgumi par aktīvu iegādi un maksājumu izpildi tika atlikti uz 2025. gadu.

3.6.15. *3.6.2. tabulā* ir salīdzināti kopuzņēmuma "Mikroshēmas" dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas validētas un norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.6.2. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" un programmā "Digitālā Eiropa" (miljoni EUR)

	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)			Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
Dalībnieki	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Kopā	Iemaksas naudā – validētas	Iemaksas naudā – nav validētas	Iemaksas natūrā ⁽²⁾ – validētas	Iemaksas natūrā ⁽²⁾ – aplēstas, bet nav validētas	Kopā	Sasniegts, %
ES (CNECT GD) ⁽²⁾	4 192,7	62,3	4 255,0	729,3	325,4	—	—	1 054,7	25 %
Privātā sektora dalībnieki	2 511,1	26,3	2 537,4	3,6	—	0,0	312,0	315,6	12 %
Iesaistītās valstis	4 101,2	—	4 101,2	—	—	104,4	684,5	788,9	19 %
Kopā	10 805,0	88,6	10 893,6	732,9	325,4	104,4	996,5	2 159,2	20 %

(1) Ietver a) līdz 2720 miljoniem EUR no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa", no kā atskaitīts vidusposma samazinājums 65 miljonu EUR apmērā un pieskaitīta Apvienotās Karalistes iemaksa 145 miljonu EUR apmērā; b) līdz 1450 miljoniem EUR no programmas "Digitālā Eiropa".

(2) Tikai iemaksas natūrā pamatdarbībās (IKOP).

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

Kopuzņēmums "Mikroshēmas"

3.6.16. Līdz 2024. gada beigām, kas ir pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" trešais gads un programmas "Digitālā Eiropa" īstenošanas pirmais gads, ES, privātā sektora dalībnieki un iesaistītās valstis bija sasniegušas tikai aptuveni 20 % no sava kopējā iemaksu mērķrādītāja, jo īpaši programmas "Digitālā Eiropa" darbību lēnā īstenošanas tempa dēļ (sk. **3.6.14.** punktu).

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.6.17. Lai novērtētu kopuzņēmuma "Mikroshēmas" pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām četrus darījumus – pēc nejaušības principa atlasītus pamatprogrammas "Apvārsnis 2020", pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un programmas "Digitālā Eiropa" KU 2024. gadā veiktos starpposma/galīgos maksājumus un dzēšanas grāmatojumus. Mēs konstatējām vienu kļūdu ar finansiālu ietekmi, ko radīja neattiecināmas personāla izmaksas stundas likmju nepareiza aprēķina dēļ.

3.6.18. Pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta *ex post* revīziju rezultātiem, KU ziņoja, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" izdevumiem reprezentatīvais kļūdu īpatsvars ir 2,2 % un atlikušo kļūdu īpatsvars ir 0,9 % (kas 2024. gadā veidoja aptuveni 48 % no kopējiem maksājumiem)²⁸. Attiecībā uz pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un programmas "Digitālā Eiropa" izdevumiem (arī aptuveni 48 % no visiem 2024. gada maksājumiem) *ex post* revīzijas rezultāti vēl nav pieejami.

Apsvērumi par citiem jautājumiem

3.6.19. 2025. gada pirmajā ceturksnī mēs sagatavojām īpašo ziņojumu²⁹, kurā ieteicām Komisijai steidzami noskaidrot pašreizējās mikroshēmu stratēģijas reālo situāciju un ātri sākt nākamās pusvadītāju stratēģijas sagatavošanu. Kopuzņēmumam "Mikroshēmas", kas tika izveidots, lai palielinātu Eiropas projektēšanas jaudu integrētām pusvadītāju tehnoloģijām, šā ieteikuma ieviešanā vajadzības gadījumā būtu jāpalīdz Komisijai.

²⁸ Kopuzņēmuma "Mikroshēmas" 2024. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1.1. nodaļa.

²⁹ Īpašais ziņojums 12/2025 "ES stratēģija mikroshēmu jomā: stratēģijas īstenošanā atzīmējams progress, bet ar Mikroshēmu aktu droši vien nepietiks, lai sasniegtu pārāk vērienīgo digitālās desmitgades mērķrādītāju".

Kopuzņēmums "Mikroshēmas"

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.6.20. Pasākumi, ko kopuzņēmums "Mikroshēmas" veicis saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti *pielikumā*.

Kopuzņēmums "Mikroshēmas"

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2022, 2023	Zems darbības maksājumu apropriāciju izpildes līmenis.	Situācija turpinājās 2024. gadā (sk. 3.6.14. punktu).	Atvērts
2	2023	Skaidras naudas pārpalikuma uzkrāšana.	Kopuzņēmuma naudas pārpalikums palielinājās no 438 miljoniem EUR 2023. gada beigās līdz 479 miljoniem EUR gadu vēlāk.	Atvērts
3	2023	Izstrādes nepilnības, kas ietekmē iepirkuma procedūras piedāvājumu konkursa un finansiālās izvērtēšanas posmus.	2024. gadā Kopuzņēmums atjaunināja konkursa dokumentāciju, nostiprināja iepirkuma daļu un sāka izmantot Komisijas kopējo publiskā iepirkuma pārvaldības rīku.	Slēgts
4	2023	Novecojis darbības nepārtrauktības plāns (<i>BCP</i>) un negadījuma seku novēršanas plāns (<i>DRP</i>).	2024. gadā tika apstiprināti atjaunināti kopējie <i>BCP</i> un <i>DRP</i> . Abu plānu testēšana ir daļa no 2025. gada kopīgās IT darba programmas.	Atvērts
5	2023	Iekšējās kontroles politikas trūkums attiecībā uz sensitīvām funkcijām.	Kopuzņēmums 2024. gada jūnijā pieņēma sensitīvu funkciju pārvaldības politiku.	Slēgts
6	2023	Netiek uzraudzīta bijušo vadošo darbinieku profesionālā darbība.	Kopuzņēmums vēl nav sācis uzraudzīt augstākā līmeņa darbinieku pēcnodarbinātību.	Atvērts

Kopuzņēmums "Mikroshēmas"

Kopuzņēmuma "Mikroshēmas" atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Chips-Replies-SAR-JUS-2024/Chips-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

3.7. Kopuzņēmums “Apriteģa biobāzēta Eiropa” (CBE)

Ievads

3.7.1. Kopuzņēmumu “Apriteģa biobāzēta Eiropa” (CBE), kurģ atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoģa 2021. ģada novembrģ uz laiku līdz 2031. ģada 31. decembrim³⁰. Tas aizstāģa biorūpniecģbas kopuzņēmumu, kuru pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” izveidoģa 2014. ģada maiģā³¹.

3.7.2. CBE ir publiskā un privātā sektora partnerģba, kas vērģa uz pētniecģbu un inovāģģju ilgtspēģģģai un konkurēģspēģģģai apriteģas biorūpniecģbas noģarei. Tā dalģbģnieki ir Eiropas Savienģba, ko pārstāģ Komisģja (RTD ĢD, AGRI ĢD un GROW ĢD), un noģares partnerģ, kuruģ pārstāģ Biorūpniecģbas konsorģģģjs.

3.7.3. Ģalvenģe skaitlģskie ģati par Kopuzņēmumu ir snģģģi [3.7.1. attēģģ](#).

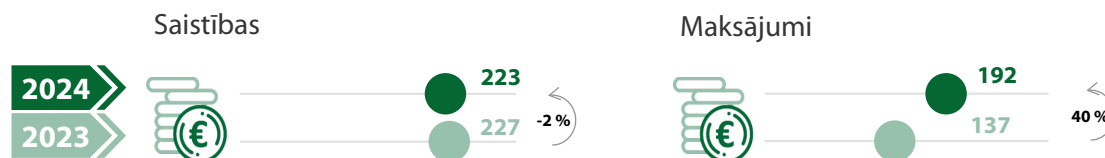
³⁰ Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

³¹ Padomes Regula (ES) Nr. 560/2014.

Kopuzņēmums "Apriteģa biobāzēta Eiropa" (CBE)

3.7.1. attēls. CBE galvenie skaitliskie dati

Pieejamais budžets (miljoni EUR)*

Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)**

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, ka arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Pagaidu darbinieki un līgumdarbinieki.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

3.7.4. Maksājumu budžeta palielinājums 2024. gadam atspoguļo to projektu priekšfinansējumu, kuriem piešķirtas dotācijas saskaņā ar 2023. gada pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.7.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Apriteģa biobāzēta Eiropa" (CBE) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma 3.1. iedaļā. Paraksts 158. lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.7.6. Mēs revidējam:

- CBE pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un
 - šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
- kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.7.7. Mēs uzskatām, ka CBE pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo CBE finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar CBE Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.7.8. Mēs uzskatām, ka CBE pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

3.7.9. Mēs uzskatām, ka CBE pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.7.10. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

Pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" privātā sektora dalībnieki lielā mērā palāvās uz savām iemaksām papildu pasākumos

3.7.11. *3.7.1. tabulā* ir salīdzināti CBE dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

Kopuzņēmums "Apriteņa biobāzēta Eiropa" (CBE)

3.7.1. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu un juridiskiem lēmumiem)				Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības (1)	Administratīvās izmaksas	Papildu pasākumi (2)	Kopā	Iemaksas naudā	Iemaksas natūrā – validētas	Iemaksas natūrā – aplēstas, bet nav validētas	Iemaksas natūrā papildu pasākumos	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD GD)	816,1	18,9	—	835,0	783,5	—	—	—	783,5	94 %
Privātā sektora dalībnieki	266,6	18,9	2 444,5	2 730,0	22,0	104,2	44,2	2 353,6	2 524,0	92 %
Kopā	1 082,7	37,8	2 444,5	3 565,0	805,5	104,2	44,2	2 353,6	3 307,5	93 %

(1) ES un privātā sektora dalībnieku iemaksu naudā mērķrādītāji, kas samazināti par 140 miljoniem EUR. Privātā sektora dalībnieku iemaksu natūrā mērķrādītāji, kā noteikts KU gada darba programmā.

(2) Papildu pasākumi neietilpst ERP revīzijas tvērumā. Minimālais mērķrādītājs 1755 miljonu EUR apmērā privātā sektora dalībniekiem tika palielināts līdz 2444,5 miljoniem EUR, lai tie varētu izpildīt savas minimālās kopējās iemaksas saistības 2730 miljonu EUR apmērā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.7.12. Līdz 2024. gada beigām ES un privātā sektora dalībnieki bija veikuši iemaksas naudā un natūrā 3307,5 miljonu EUR apmērā (aptuveni 93 % no to kopējā mērķrādītāja). Tomēr 2353,6 miljoni EUR (92 %) no privātā sektora dalībnieku paziņotajām iemaksām naudā un natūrā attiecas uz papildu pasākumiem, kuri nav tieši saistīti ar CBE finansētiem projektiem. Turklāt privātā sektora dalībnieku validēto iemaksu natūrā summa, kas attiecas uz pamatdarbībām, stagnēja iepriekšējā gada zemajā līmenī, proti, tā bija 104,2 miljoni EUR (40 % no mērķrādītāja).

Pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" lēnais sākums ir aizkavējis iemaksu mērķrādītāju sasniegšanu

3.7.13. 3.7.2. tabulā ir salīdzināti CBE dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.7.2. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)			Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Kopā	Iemaksas naudā – validētas	Iemaksas naudā – nav validētas	Iemaksas natūrā (1) – validētas	Iemaksas natūrā (1) – paziņotas, bet nav validētas	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD GD) (2)	1 002,5	23,5	1 026,0	214,8	31,9	—	0,0	246,7	24 %
Privātā sektora dalībnieki (2)	1 002,5	23,5	1 026,0	3,4	—	—	120,7	124,1	12 %
Kopā	2 005,0	47,0	2 052,0	218,2	31,9	0,0	120,7	370,8	18 %

(1) Ietver iemaksas natūrā pamatdarbībās (IKOP) un iemaksas natūrā papildu pasākumos (IKAA).

(2) Ietver Apvienotās Karalistes iemaksas 50 miljonu EUR apmērā un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" vidusposma samazinājumu 24 miljonu EUR apmērā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

Kopuzņēmums "Aprite biobāzēta Eiropa" (CBE)

3.7.14. Līdz 2024. gada beigām – pamatprogrammas trešajā gadā – ES un privātā sektora dalībnieki bija sasnieguši tikai aptuveni 18 % no sava kopējā iemaksu mērķrādītāja, un tas atspoguļo lēno īstenošanas sākumu. Turklāt, tāpat kā pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" gadījumā, Kopuzņēmums ir lielā mērā atkarīgs no iemaksām natūrā papildu pasākumos, kuri nav tieši saistīti ar CBE finansētiem projektiem. Saskaņā ar Kopuzņēmuma gada pārskatiem šīs iemaksas veido 108,8 miljonus EUR (88 %) no privātā sektora dalībnieku iemaksām.

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.7.15. Lai novērtētu KU pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām divus darījumus – pēc nejaušības principa atlasītus pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" KU 2024. gadā veiktos starpposma/galīgos maksājumus un dzēšanas grāmatojumus galasaņēmēju līmenī. Mēs konstatējām vienu kļūdu ar finansiālu ietekmi, ko radīja neattiecināmas personāla izmaksas (stundas likmju nepareiza aprēķina un neattiecināmu stundu un amortizācijas izmaksu iekļaušanas dēļ).

3.7.16. Pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta *ex post* revīziju rezultātiem, CBE ziņoja, ka pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" izdevumiem reprezentatīvais kļūdu īpatsvars ir 1,8 % un atlikušo kļūdu īpatsvars ir 1,3 % (kas 2024. gadā veidoja aptuveni 94 % no kopējiem maksājumiem)³². Līdz 2024. gada beigām Kopuzņēmums vēl nebija veicis nevienu starpposma maksājumu vai dzēsis avansus pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" projektiem.

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.7.17. Pasākumi, ko CBE veicis saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti [pielikumā](#).

³² Kopuzņēmuma CBE 2024. gada konsolidētais darbības pārskats, 4.1.2. nodaļa.

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2021, 2022, 2023	Pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" mērķrādītāja augšupvērsta pārskatīšana attiecībā uz privātā sektora dalībnieku iemaksām natūrā papildu pasākumos nolūkā kompensēt samazinājumu to indikatīvajā mērķrādītājā attiecībā uz iemaksām natūrā Kopuzņēmuma pamatdarbībās.	Līdz 2024. gada beigām privātā sektora dalībnieki bija sasnieguši 93 % no to kopējā iemaksu mērķrādītāja naudā un natūrā. Tomēr aptuveni 86 % no šīs summas bija saistīti ar papildu darbībām ārpus Kopuzņēmuma pētniecības programmas (sk. 3.7.12. punktu).	Atvērts
2	2022, 2023	Zems personāla izdevumu maksājumu budžeta izpildes līmenis (1. sadaļa).	2024. gada personāla izdevumu maksājumu budžeta (1. sadaļa) izpildes līmenis bija 94 % (2023. gadā – 57 %).	Slēgts
3	2023	Novecojis darbības nepārtrauktības plāns (BCP) un negadījuma seku novēršanas plāns (DRP).	2024. gadā tika apstiprināti atjaunināti kopējie BCP un DRP. Abu plānu testēšana ir daļa no 2025. gada kopīgās IT darba programmas.	Atvērts

Kopuzņēmums "Apriteģa biobāzēta Eiropa" (CBE)

CBE atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/CBE-Replies-SAR-JUS-2024/CBE-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

3.8. Kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš” (EU-Rail)

Ievads

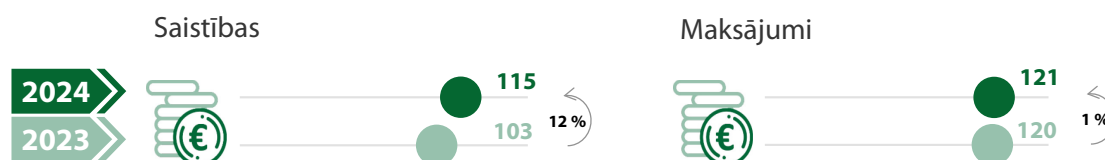
3.8.1. Kopuzņēmumu “Eiropas dzelzceļš” (EU-Rail), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim³³. Tas aizstāja kopuzņēmumu Shift2Rail (S2R), kuru pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” izveidoja 2014. gada jūnijā³⁴.

3.8.2. EU-Rail ir publiskā un privātā sektora partnerība pētniecības un inovācijas jomā dzelzceļa nozarē. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (MOVE ĢD un RTD ĢD), un dzelzceļa nozares partneri (tostarp dzelzceļa aprīkojuma ražotāji, dzelzceļa uzņēmumi, infrastruktūras pārvaldītāji un pētniecības centri).

3.8.3. Galvenie skaitliskie dati par Kopuzņēmumu ir sniegti [3.8.1. attēlā](#).

3.8.1. attēls. EU-Rail galvenie skaitliskie dati

Pieejamais budžets (miljoni EUR)*

Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)**

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizliedotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, kā arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valsts eksperti.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

³³ Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

³⁴ Padomes Regula (ES) Nr. 642/2014.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.8.4. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Eiropas dzelzceļš" (EU-Rail) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma 3.1. iedaļā. Paraksts 158. lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.8.5. Mēs revidējam:

- a) EU-Rail pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un
 - b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
- kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.8.6. Mēs uzskatām, ka EU-Rail pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo EU-Rail finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar EU-Rail Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.8.7. Mēs uzskatām, ka EU-Rail pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Kopuzņēmums "Eiropas dzelzceļš" (EU-Rail)

Maksājumi**Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību**

3.8.8. Mēs uzskatām, ka *EU-Rail* pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.8.9. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

EU-Rail slēdza pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" finansējumu 2024. gadā, un visi dalībnieki sasniedza vai pārsniedza savus iemaksu mērķrādītājus

3.8.10. *3.8.1. tabulā* ir salīdzināti *EU-Rail* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis 2020" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.8.1. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis 2020" (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)				Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Papildu pasākumi ⁽¹⁾	Kopā	Iemaksas naudā	Iemaksas natūrā – validētas	Iemaksas natūrā – pazīnotas, bet nav validētas	Iemaksas natūrā papildu pasākumos	Kopā	Sasniegts, %
ES (MOVE GD)	384,5	13,5	0,0	398,0	398,0	0,0	0,0	0,0	398,0	100 %
Privātā sektora	336,5	13,5	120,0	470,0	13,5	362,1	0,0	267,6	643,2	137 %
Kopā	721,0	27,0	120,0	868,0	411,5	362,1	0,0	267,6	1 041,2	120 %

(1) Papildu pasākumi neietilpst ERP revīzijas tvērumā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.8.11. 2024. gada beigās, kas ir programmas slēgšanas gads, privātā sektora dalībnieku iemaksas ievērojami pārsniedza mērķrādītāju. Visi dalībnieki kopā par 20 % pārsniedza finansēšanas regulā noteikto kopējo mērķi.

Kopuzņēmums "Eiropas dzelzceļš" (EU-Rail)

EU-Rail ir pavisam uz priekšu pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" un dalībnieku iemaksu īstenošanā

3.8.12. *3.8.2. tabulā* ir salīdzināti EU-Rail dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.8.2. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)			Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Kopā	Iemaksas naudā – validētas	Iemaksas naudā – nav validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – paziņotas, bet nav validētas	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD GD) ⁽²⁾	591,0	24,0	615,0	215,7	45,2	—	—	260,9	42 %
Privātā sektora dalībnieki ⁽²⁾	591,0	24,0	615,0	8,4	—	163,1	95,3	266,8	43 %
Kopā	1 182,0	48,0	1 230,0	224,1	45,2	163,1	95,3	527,7	43 %

(1) Ietver iemaksas natūrā pamatdarbībās (IKOP) un iemaksas natūrā papildu pasākumos (IKAA).

(2) Ietver Apvienotās Karalistes iemaksas 29 miljonu EUR apmērā un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" vidusposma samazinājumu 14 miljonu EUR apmērā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.8.13. Līdz 2024. gada beigām – pamatprogrammas trešajā gadā – ES un privātā sektora dalībnieki jau bija sasnieguši aptuveni 43 % no sava kopējā iemaksu mērķrādītāja. ES bija veikusi kopējās naudas iemaksas 260,9 miljonu EUR apmērā (42 % no mērķrādītāja). Privātā sektora dalībnieki ziņoja par iemaksām naudā un natūrā aptuveni 266,8 miljonu EUR (43 %) apmērā. No šīs summas saskaņā ar Kopuzņēmuma gada pārskatiem 166,8 miljoni EUR (63 %) bija saistīti ar papildu pasākumiem ārpus EU-Rail pētniecības programmas.

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.8.14. Lai novērtētu KU pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām divus darījumus – pēc nejaušības principa atlasītus pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" KU 2024. gadā veiktos starpposma/galīgos maksājumus un dzēšanas grāmatojumus galasaņēmēju līmenī. Abos darījumos nebija kļūdu.

Kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš” (EU-Rail)

3.8.15. Pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta *ex post* revīziju rezultātiem, EU-Rail ziņoja, ka pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” izdevumiem reprezentatīvais kļūdu īpatsvars ir 1,9 % un atlikušo kļūdu īpatsvars ir 0,7 % (kas 2024. gadā veidoja aptuveni 92 % no kopējiem maksājumiem)³⁵. Vēl nav pieejami *ex post* pārbaudes rezultāti par pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izdevumiem (aptuveni 3 % no visiem 2024. gada maksājumiem), kur EU-Rail izmanto tikai fiksētas summas dotācijas. Pēdējo gadu laikā veikto fiksētas summas maksājumu revīzijā mēs nekonstatējām kļūdas.

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.8.16. Pasākumi, ko EU-Rail veicis saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti [pielikumā](#).

³⁵ Kopuzņēmuma EU-Rail 2024. gada konsolidētais darbības pārskats, 4. nodaļa.

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2021, 2022, 2023	Zems pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" pamatdarbības maksājumu apropriāciju izpildes līmenis.	Pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" izpildes līmenis 2024. gada beigās bija 88 % (2023. gadā – 67 %), un tas ļauj <i>EU-Rail</i> slēgt pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" projektus.	Slēgts
2	2023	Novecojis darbības nepārtrauktības plāns (<i>BCP</i>) un negadījuma seku novēršanas plāns (<i>DRP</i>).	2024. gadā tika apstiprināti atjaunināti kopējie <i>BCP</i> un <i>DRP</i> . Abu plānu testēšana ir daļa no 2025. gada kopīgās IT darba programmas.	Atvērts

Kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš” (*EU-Rail*)

EU-Rail atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2024/EU-Rail-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

3.9. Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (*EuroHPC*)

Ievads

3.9.1. Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmumu (*EuroHPC*), kas atrodas Luksemburgā, izveidoja 2018. gada oktobrī uz laiku līdz 2026. gada 31. decembrim³⁶. Padome 2021. gada jūlijā pieņēma jaunu izveides regulu, ar kuru Kopuzņēmuma darbības laiku pagarināja un pilnvaras paplašināja saskaņā ar 2021.–2027. gada DFS programmām uz laikposmu, kas beidzas 2033. gada 31. decembrī³⁷. 2024. gadā, rīkojoties pēc Komisijas priekšlikuma, Padome grozīja Kopuzņēmuma izveides regulu, ieviešot vēl vienu mērķi, kas aptver rūpnīcu attīstību, lai stiprinātu Eiropas vadošo lomu mākslīgā intelekta jomā³⁸.

3.9.2. *EuroHPC* ir publiskā un privātā sektora partnerība, kas ļauj apvienot resursus augstas veiktspējas datošanas izstrādei un izvēršanai Eiropā. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (CNECT ĢD), [iesaistītās valstis](#) un trīs privātā sektora dalībnieki – Eiropas Augstas veiktspējas datošanas tehnoloģiju platforma, apvienība *Big Data Value Association* un Eiropas Kvantu rūpniecības konsorcijs.

³⁶ Padomes Regula (ES) 2018/1488 par Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi.

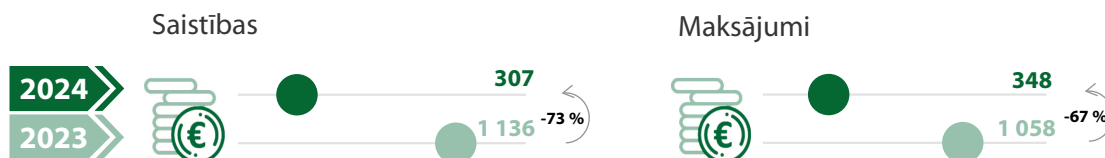
³⁷ Padomes Regula (ES) 2021/1173 par Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmuma izveidi un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/1488.

³⁸ Padomes Regula (ES) 2024/1732, ar ko Regulu (ES) 2021/1173 groza attiecībā uz *EuroHPC* jaunuzņēmumu iniciatīvu nolūkā uzlabot Eiropas līderību uzticama mākslīgā intelekta jomā.

3.9.3. Galvenie skaitliskie dati par Kopuzņēmumu ir sniegti 3.9.1. attēlā.

3.9.1. attēls. *EuroHPC* galvenie skaitliskie dati

Pieejamais budžets (miljoni EUR)*

Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)**

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, kā arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Pagaidu darbinieki un līgumdarbinieki.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

3.9.4. Ievērojami samazinātais 2024. gada budžets saistībām un maksājumiem atspoguļo darbu, kas paveikts, gatavojoties jauniem MI investīciju projektiem. 2024. gada septembrī Kopuzņēmums izsludināja divus lielus uzaicinājumus paust ieinteresētību par MI fabriku izveidi. Lai finansētu šos projektus, tam bija jāatliek vai jāatceļ investīciju projekti, kas jau bija plānoti un iekļauti budžetā saskaņā ar programmu “Digitālā Eiropa” un Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (EISI).

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.9.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, Eiropas Augstas veikspējas datošanas kopuzņēmuma (*EuroHPC*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma 3.1. iedaļā. Paraksts 158. lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.9.6. Mēs revidējam:

- a) *EuroHPC* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un
 - b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
- kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.9.7. Mēs uzskatām, ka *EuroHPC* pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo *EuroHPC* finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar *EuroHPC* Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Apstākļu akcentējums

3.9.8. Vēršam uzmanību uz *EuroHPC* 2024. gada pārskatu 4.2. skaidrojumu, kurā aprakstīts Kopuzņēmuma sākotnējais ietekmes novērtējums un nenoteiktība, kas saistīta ar piegādātājam izmaksājamiem avansiem, ņemot vērā arī neseno publiski sniegto informāciju par piegādātāja finanšu stāvokli. Analizējis līgumattiecību ar piegādātāju kopējo vērtību, galveno uzmanību pievēršot avansiem, kas izmaksāti par līgumiem un dotāciju nolīgumiem, *EuroHPC* vērtē iespējamo ietekmi 88,4 miljonu EUR apmērā. Mūsu atzinums nav modificēts šajā sakarā.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.9.9. Mēs uzskatām, ka *EuroHPC* pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

3.9.10. Mēs uzskatām, ka *EuroHPC* pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.9.11. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

2024. gadā programmas “Apvārsnis 2020” dotāciju maksājumu *EuroHPC* budžeta izpildes līmenis vēl vairāk samazinājās

3.9.12. Dotāciju maksājumu budžeta izpildes līmenis pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” 2024. gadā kritās līdz 27 % (2023. gadā – 36 %). Kopuzņēmums paskaidroja, ka tas bija saistīts ar kavēšanos to tehnisko un finanšu ziņojumu *ex ante* pārbaudes apstrādē, kurus saņēmēji 2024. gadā iesniedza Kopuzņēmuma līdzfinansējuma saņemšanai. Maksājumi saistībā ar neapstrādātajiem ziņojumiem tika atlikti uz 2025. gadu.

Atšķirībā no ES un iesaistītajām valstīm privātā sektora dalībnieki nenasniegs savu iemaksu mērķrādītāju pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”

3.9.13. *3.9.1. tabulā* ir salīdzināti *EuroHPC* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai “Apvārsnis 2020” un EISI 1 ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (*EuroHPC*)

3.9.1. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis 2020” un EISI 1 (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)				Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Papildu pasākumi ⁽²⁾	Kopā	Iemaksas naudā	Iemaksas natūrā – validētas	Iemaksas natūrā – pazīnotas, bet nav validētas	Iemaksas natūrā papildu pasākumos	Kopā	Sasniegts, %
ES (CNECT GD) ⁽¹⁾	526,0	10,0	—	536,0	477,4	—	—	—	477,4	89 %
Iesaistītās valstis ⁽³⁾⁽⁴⁾	476,0	0,0	—	476,0	179,6	0,0	51,9	—	231,5	49 %
Privātā sektora dalībnieki ⁽³⁾	420,0	0,0	—	420,0	0,0	0,0	20,0	—	20,0	5 %
Kopā	1 422,0	10,0	—	1 432,0	657,0	0,0	71,9	—	728,9	51 %

(1) Ietver 100 miljonus EUR no EISI 1 līdzekļiem.

(2) Papildu pasākumi neietilpst ERP revīzijas tvērumā.

(3) Ar jauno izveides regulu tika atcelts iesaistīto valstu un privātā sektora dalībnieku pienākums piedalīties administratīvo izmaksu segšanā.

(4) Nav ietvertas iesaistīto valstu iemaksas naudā, kas tieši izmaksātas darbuzņēmējiem / atbalsta saņēmējiem.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.9.14. Līdz 2024. gada beigām ES bija veikusi kopējās naudas iemaksas 477,4 miljonu EUR apmērā (89 % no mērķrādītāja). Iesaistītās valstis bija veikušas finanšu iemaksas 179,6 miljonu EUR apmērā Kopuzņēmuma iepirktajiem superdatoriem un ziņoja vēl par 51,9 miljonus EUR lielām iemaksām natūrā mitinātāju darbības izmaksās (49 % no mērķrādītāja). Galvenais iemesls, kāpēc iesaistīto valstu iemaksu rādītājs ir zemāks, ir tas, ka tās atzīst savas izmaksas un ziņo par tām Kopuzņēmumam tikai tad, kad ir pabeigti attiecīgie pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” un EISI 1 projekti, ko tās atbalsta ar valsts līdzekļiem.

3.9.15. Lai gan juridiskās saistības, ko uzņēmušās gan ES, gan iesaistītās valstis, atbilst pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” iemaksu mērķrādītājiem, privātā sektora dalībnieku veikto iemaksu līmenis ir zems. To iemaksas natūrā pamatdarbībās (20 miljoni EUR) joprojām ir ievērojami mazākas par minimālo mērķrādītāju 420 miljoni EUR, kas Kopuzņēmuma izveides regulā noteikts privātā sektora dalībniekiem. Kā norādīts iepriekšējos ziņojumos (piemēram, [2023. gada ziņojuma par ES kopuzņēmumiem](#) 3.9.16. punktā), šī situācija izriet no *EuroHPC* darbības finansēšanas kārtības³⁹. Saskaņā ar šo kārtību privātā sektora dalībnieki var veikt iemaksas natūrā tikai inovācijas dotācijās (kas veido aptuveni 30 % no Kopuzņēmuma kopējām dotāciju darbībām). Mēs uzskatām, ka tas ierobežo Kopuzņēmuma spēju pildīt savu uzdevumu cieši sadarboties ar privāto sektoru un neveicina to, ka KU kvantificē privātā sektora dalībnieku iemaksas savu “Apvārsnis 2020” mērķu sasniegšanai.

³⁹ Sk. Padomes Regulas (ES) 2018/1488 pielikumā pievienoto Statūtu 15. panta 3. punkta f) apakšpunktu.

Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums (*EuroHPC*)

Jaunais MI pīlārs programmas “Digitālā Eiropa” 2024. gada budžeta īstenošanu un dalībnieku iemaksas palēnināja

3.9.16. Ņemot vērā jaunā MI pīlāra lielo stratēģisko nozīmi *EuroHPC* un tajā iesaistītajām valstīm, Kopuzņēmums pārdalīja pieejamos resursus svarīgajiem pirmajiem uzaicinājumiem paust ieinteresētību par MI fabriku izveidi. 2024. gada decembrī tas atlasīja septiņus MI mitinātājus un piešķīra līdzfinansējumu to investīciju projektiem (aptuveni 653 miljonus EUR no programmas “Digitālā Eiropa” un 112 miljonus EUR no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”). Tas nozīmēja, ka vairākas citas plānotās investīciju darbības vai nu tika atceltas, vai atliktas uz 2025.–2027. gada periodu, aizkavējot *EuroHPC* infrastruktūras darbību īstenošanu programmā “Digitālā Eiropa” 2024. gadā.

3.9.17. Tas paskaidro, kāpēc 2024. gadā joprojām bija ļoti zems gan saistību, gan maksājumu izpildes līmenis programmas “Digitālā Eiropa” investīciju darbībām, proti, attiecīgi 22 % un 19 % (2023. gadā – 89 % un 18 %).

3.9.18. **3.9.2. tabulā** ir salīdzināti *EuroHPC* dalībnieku iemaksu mērķrādītāji 2021.–2027. gada DFS pētniecības programmām ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

3.9.2. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”, programmā “Digitālā Eiropa” un EISI 2 (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)			Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Kopā	Iemaksas naudā – validētas	Iemaksas naudā – nav validētas	Iemaksas natūrā ⁽³⁾ – validētas	Iemaksas natūrā ⁽³⁾ – pazīņotas, bet nav validētas	Kopā	Sasniegts, %
ES (CNECT GD) ⁽¹⁾	3 059,3	92,0	3 151,3	190,3	724,9	—	—	915,2	29 %
Iesaistītās valstis ⁽²⁾	2 989,3	0,0	2 989,3	36,6	103,2	0,0	0,0	139,8	5 %
Privātā sektora dalībnieki	900,0	0,0	900,0	0,0	—	0,0	2,8	2,8	0 %
Kopā	6 948,6	92,0	7 040,6	226,9	828,0	0,0	2,8	1 057,8	15 %

(1) Ietver a) līdz 900 miljoniem EUR no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”, no kā atskaitīts vidusposma samazinājums 21 miliona EUR apmērā un pieskaitīta Apvienotās Karalistes iemaksa 91 miliona EUR apmērā; b) līdz 1981.3 miljoniem EUR no programmas “Digitālā Eiropa”; c) līdz 200 miljoniem EUR no EISI 2 līdzekļiem.

(2) Nav ietvertas iesaistīto valstu iemaksas naudā, kas tieši izmaksātas darbu uzdevumiem / atbalsta saņēmējiem.

(3) Ietilpst iesaistīto valstu iemaksas natūrā mitinātāju darbības izmaksu segšanai un privātā sektora dalībnieku iemaksas natūrā Kopuzņēmuma pamatdarbībās.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.9.19. Līdz 2024. gada beigām – pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” trešajā gadā – ES un iesaistītās valstis bija sasniegušas tikai aptuveni 17 % no sava kopējā iemaksu mērķrādītāja (attiecīgi 29 % un 5 %). Tas cita starpā atspoguļo resursu pārdali, galvenokārt no programmas “Digitālā Eiropa” investīciju darbībām uz darbībām saskaņā ar jauno MI pīlāru (sk. **3.9.16.** punktu).

3.9.20. Lai gan privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāji bija vairāk nekā divas reizes lielāki, salīdzinot ar iepriekšējo DFS (no 420 miljoniem EUR līdz 900 miljoniem EUR), 2024. gadā tika sasniegti vien 2,8 miljoni EUR iemaksās natūrā. Šo situāciju izraisīja tie paši strukturālie iemesli, kas aprakstīti saistībā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” (sk. 3.9.15. punktu). Tāpat 2021.–2027. gada programmās privātā sektora dalībnieki ir izslēgti no dalības tādos programmas “Digitālā Eiropa” finansētos investīciju projektos kā superdatoru iegāde vai modernizācija un MI fabriku izveide (aptuveni 70 % no Kopuzņēmuma darbībām) un var piedalīties vienīgi inovācijas dotāciju projektos, kas veido tikai 3 % no atlikušajiem 30 %, kuri paredzēti Kopuzņēmuma dotāciju darbībām pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”. Tas ievērojami samazina to iespējas veidot iemaksas natūrā.

3.9.21. Kā mēs konstatējām pagājušā gada ziņojumā par ES kopuzņēmumiem (3.9.19. punkts), kamēr *EuroHPC* finansēšanas kārtība⁴⁰ un/vai privāto dalībnieku iemaksu mērķrādītājs paliek nemainīgs, tas nerasniegs ievērojami augstāko privātā sektora dalībnieku iemaksu mērķrādītāju saskaņā ar 2021.–2027. gada DFS. Tas apdraud Kopuzņēmuma programmas vispārējo mērķu sasniegšanu, proti, panākt ciešu sadarbību ar privātajiem partneriem.

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.9.22. Lai novērtētu KU pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām piecus darījumus – pēc nejaušības principa atlasītus pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” un pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” KU 2024. gadā veikto galīgos/starpposma maksājumus un dzēšanas grāmatojumus galasaņēmēju līmenī. Mēs konstatējām nepilnības to darbinieku darba laika uzskaites kontrolē un uzraudzībā, kuri strādā vienā no mūsu izlasē iekļautajiem projektiem. Citā gadījumā mēs konstatējām kļūdu ar finansiālu ietekmi, ko radīja neattiecināmas personāla izmaksas, jo dienas likmju aprēķinā bija izmantota nepareiza metode.

3.9.23. Pamatojoties uz Komisijas Kopējā revīzijas dienesta *ex post* revīziju rezultātiem, KU ziņoja, ka tā pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” izdevumiem reprezentatīvais kļūdu īpatsvars ir 0,84 % un atlikušo kļūdu īpatsvars ir 0 % (kas 2024. gadā veidoja aptuveni 80 % no kopējiem maksājumiem)⁴¹. Attiecībā uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” izdevumiem (aptuveni 17 % no visiem 2024. gada maksājumiem) *ex post* revīzijas rezultāti vēl nav pieejami.

⁴⁰ Sk. Padomes Regulas (ES) 2021/1173 pielikumā pievienoto Statūtu 15. panta 3. punkta g) apakšpunktu un šīs regulas 7. panta 1. punktu un 11. panta 2. punktu.

⁴¹ Kopuzņēmuma *EuroHPC* 2024. gada konsolidētais darbības pārskats, nodaļa “Iekšējā kontrole”, 104. lpp.

Apsvērumi par citiem jautājumiem

EuroHPC līdz 2024. gada beigām nebija sasniedzis savus darbā pieņemšanas mērķrādītājus

3.9.24. Komisija 2021. gadā piešķīra *EuroHPC* 39 papildu amata vietas no kopējā papildinājuma skaita – KU bija vajadzīgi 54 papildu darbinieki, lai īstenotu līdzekļus aptuveni 7 miljardu EUR apmērā 2021.–2027. gada DFS ietvaros. Trīsdesmit no jaunajām amata vietām bija jāaizpilda līdz 2022. gada beigām, bet pārējās deviņas — līdz 2023. gada beigām. 2024. gada beigās 14 no 39 amata vietām joprojām bija vakantas. Tas var liegt *EuroHPC* īstenot plānotās darbības.

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.9.25. Pasākumi, ko *EuroHPC* veica saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti [*pielikumā*](#).

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2023	Nepilnīgs darbības nepārtrauktības plāns (<i>BCP</i>) un negadījuma seku novēršanas plāns (<i>DRP</i>).	Kopuzņēmums 2024. gadā pieņēma savu atjaunināto <i>BCP</i> un <i>DRP</i> un plānus testēja 2025. gada maijā.	Slēgts
2	2023	Iekšējās kontroles politikas trūkums attiecībā uz sensitīvām funkcijām.	Kopuzņēmums 2024. gadā pieņēma sensitīvu funkciju pārvaldības politiku.	Slēgts
3	2021, 2022, 2023	Kopuzņēmuma finansēšanas kārtība, saskaņā ar kuru privātā sektora dalībnieki varēja veikt iemaksas natūrā tikai vienam projektu veidam (inovācijas projekti, kas veidoja aptuveni 3 % no kopējiem pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” līdzekļiem), liedza privātā sektora dalībniekiem sasniegt savus minimālos iemaksu mērķrādītājus.	Situācija turpinājās 2024. gadā (sk. 3.9.20. punktu).	Atvērts
4	2022, 2023	Zems programmas “Digitālā Eiropa” saistību un maksājumu apropriāciju izpildes līmenis.	2024. gadā situācija saglabājās attiecībā uz programmas “Digitālā Eiropa” investīciju darbībām (sk. 3.9.16. punktu).	Atvērts
5	2023	Skaidras naudas pārpalikuma uzkrāšana.	Kopuzņēmuma <i>EuroHPC</i> naudas pārpalikums 2024. gada beigās palielinājās no	Atvērts

Eiropas Augstas veikspējas datošanas kopuzņēmums (*EuroHPC*)

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
			840,7 miljoniem EUR 2023. gada beigās līdz 904,7 miljoniem EUR 2024. gada beigās.	
6	2020, 2021, 2022, 2023	Plānojot administratīvo saistību un maksājumu budžetu (1. un 2. sadaļa), netika pietiekami ņemta vērā iepriekšējo gadu neizmantoto maksājumu apropriāciju ievērojamu summu pārdale.	Kaut arī 2024. gadā personāla izdevumu budžeta (1. sadaļa) izpildes līmenis bija 95 %, attiecībā uz ēku, aprīkojuma un darbības izdevumu (2. sadaļa) maksājumu budžetu situācija nemainījās. Tā kā netika pietiekami ņemta vērā kumulatīvo neizmantoto maksājumu apropriāciju pārdale uz 2024. gada administratīvo budžetu, saglabājās zems 2. sadaļas maksājumu budžeta izpildes līmenis, proti, 61 % (2023. gadā – 26 %).	Atvērts
7	2021, 2022, 2023	Darbā pieņemšanas mērķrādītājs nav sasniegts.	2024. gada beigās Kopuzņēmums joprojām nebija sasniedzis savu mērķrādītāju, proti, līdz 2023. gada beigām pieņemt darbā 39 jaunus darbiniekus (sk. 3.9.24. punktu).	Atvērts
8	2023	Nepilnības darbā pieņemšanas procedūru priekšatlases posmā.	2024. gadā <i>EuroHPC</i> savu darbā pieņemšanas procedūru priekšatlases posmā ieviesa punktu skalu ar svērumu katram no būtiskajiem kritērijiem.	Slēgts

Eiropas Augstas veikspējas datošanas kopuzņēmums (*EuroHPC*)

EuroHPC atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2024/EuroHPC-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

3.10. Kopuzņēmums “Viedie tīkli un pakalpojumi”(KU SNS)

Ievads

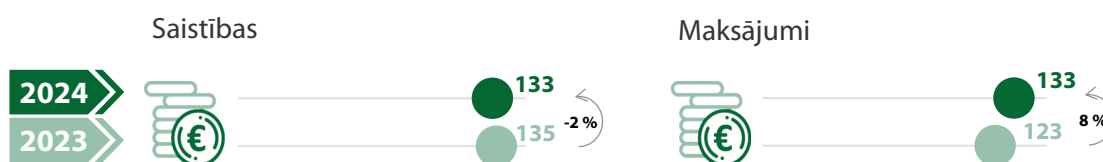
3.10.1. Kopuzņēmumu “Viedie tīkli un pakalpojumi” (KU SNS), kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2029. gada 31. decembrim⁴². Tas ieguva finansiālu autonomiju 2023. gada 24. oktobrī.

3.10.2. KU SNS ir publiskā un privātā sektora partnerība, kuras mērķis ir veicināt un attīstīt vadošo lomu rūpniecībā Eiropā 5G un 6G tīklu un pakalpojumu jomā. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (CNECT ĢD) un 6G Viedo tīklu un pakalpojumu nozares asociācija (6G-IA).

3.10.3. Galvenie skaitliskie dati par Kopuzņēmumu ir sniegti [3.10.1. attēlā](#).

3.10.1. attēls. KU SNS galvenie skaitliskie dati

Pieejamais budžets (miljoni EUR)*

Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)**

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, ka arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Pagaidu darbinieki un līgumdarbinieki.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

⁴² Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.10.4. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Viedie tīkli un pakalpojumi"(KU SNS) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma 3.1. iedaļā. Paraksts 158. lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.10.5. Mēs revidējam:

- a) KU SNS pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un
 - b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
- kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.10.6. Mēs uzskatām, ka KU SNS pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo KU SNS finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar KU SNS Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.10.7. Mēs uzskatām, ka KU SNS pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Kopuzņēmums "Viedie tīkli un pakalpojumi" (KU SNS)

Maksājumi**Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību**

3.10.8. Mēs uzskatām, ka KU SNS pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.10.9. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

Privātā sektora dalībnieki sasniedza savus mērķrādītājus ar papildu pasākumiem

3.10.10. **3.10.1. tabulā** ir salīdzināti KU SNS dalībnieku iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

**3.10.1. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā
"Apvārsnis Eiropa" (miljoni EUR)**

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)			Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					Kopā	Sasniegts, %
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Kopā	Iemaksas naudā – validētas	Iemaksas naudā – nav validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – validētas	Iemaksas natūrā ⁽¹⁾ – paziņotas, bet nav validētas			
ES (RTD GD) ⁽²⁾	881,5	18,5	900,0	416,8	19,1	—	—	435,9	48 %	
Privātā sektora dalībnieki ⁽²⁾	881,5	18,5	900,0	1,7	0,0	337,3	24,7	363,7	40 %	
Kopā	1 763,0	37,0	1 800,0	418,5	19,1	337,3	24,7	799,6	44 %	

(1) Ietver iemaksas natūrā pamatdarbībās (IKOP) un iemaksas natūrā papildu pasākumos (IKAA).

(2) Ietver Apvienotās Karalistes iemaksas 21 miljona EUR apmērā un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" vidusposma samazinājumu 21 miljona EUR apmērā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.10.11. Līdz 2024. gada beigām ES un privātā sektora dalībnieki kopā bija sasnieguši aptuveni 44 % no sava kopējā iemaksu mērķrādītāja (attiecīgi 48 % un 40 %). Saskaņā ar KU gada pārskatiem privātā sektora dalībnieku iemaksas 337,3 miljonu EUR apmērā (93 %) attiecās uz papildu pasākumiem, kas nebija tieši saistīti ar KU SNS finansētajiem projektiem. Mēs atzīmējam, ka gan IKAA, gan IKOP Kopuzņēmumam ir jāpiemēro līdzīgi noteikumi par to sertifikāciju, ziņošanu un validēšanu. Tomēr, tā kā papildu pasākumiem nav saistoši tie paši izvērtēšanas un uzraudzības noteikumi kā Kopuzņēmuma finansētajām darbībām, kas izriet no uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, mēs uzskatām, ka pastāv risks, ka tie būs mazāk efektīvi Kopuzņēmuma programmas mērķu sasniegšanā.

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.10.12. Lai novērtētu KU SNS pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām divus darījumus – pēc nejaušības principa atlasītus pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" KU 2024. gadā veiktos starpposma maksājumus un dzēšanas grāmatojumus galasaņēmēju līmenī. Mēs konstatējām vienu kļūdu ar finansiālu ietekmi, ko izraisīja neattiecināmas personāla izmaksas, jo maza un vidēja uzņēmuma īpašnieka personāla izmaksas bija ziņotas nepareizi un faktisko izmaksu aprēķināšanas metode arī bija nepareiza.

3.10.13. Komisijas Kopējais revīzijas dienests vēl nav ieguvis pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" *ex post* revīziju rezultātus, tāpēc mēs tos nevarējām ņemt vērā mūsu vispārējā novērtējumā.

Apsvērumi par pārvaldības un kontroles sistēmām

KU SNS vēl nav ieviesis uz risku balstītu kontroles sistēmu pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" dotāciju maksājumiem

3.10.14. KU SNS vēl nav ieviesis uz risku balstītus kontroles mehānismus pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" izdevumiem. Sistemātiskas, centralizētas kontroles sistēmas izmantošana ir svarīga daļa no izpilddirektora ticamības deklarācijas par Kopuzņēmuma maksājumu darījumu likumību un pareizību. Uz risku balstītas kontroles sistēmas izveide būs saistīta ar ievērojamu darba apjomu, kura veikšanai KU SNS būs jādara pieejami nepieciešamie resursi.

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.10.15. Pasākumi, ko KU SNS veicis saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti [pielikumā](#).

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2023	Komisijas iekšējās kontroles sistēma ieviesta tikai daļēji. Konkrēti, vēl jāveic darbs, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktības plāna (<i>BCP</i>) un negadījuma seku novēršanas plāna (<i>DRP</i>), sensitīvu funkciju pārvaldības politikas un ar riska novērtēšanu un kontroles un uzraudzības darbībām saistīto kontroles principu efektīvu darbību.	Kopuzņēmums 2024. gada jūnijā pieņēma sensitīvu funkciju pārvaldības politiku. 2024. gadā tika apstiprināti atjaunināti kopējie <i>BCP</i> un <i>DRP</i>. Abu plānu testēšana ir daļa no 2025. gada kopīgās IT darba programmas. Līdz 2024. gada beigām Kopuzņēmums vēl nebija ieviesis uz risku balstītu kontroles sistēmu pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" izdevumiem (sk. 3.10.14. punktu).	Atvērts

Kopuzņēmums "Viedie tīkli un pakalpojumi" (KU SNS)

SNS atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/SNS-Replies-SAR-JUS-2024/SNS-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

3.11. Kopuzņēmums “Global Health EDCTP3”

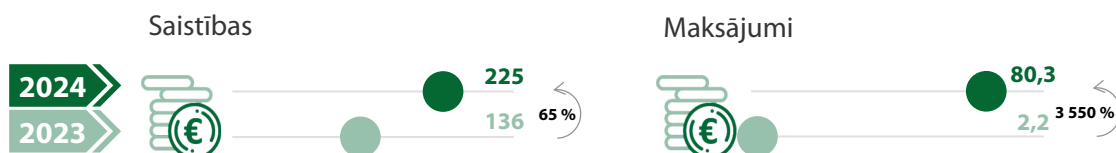
Ievads

3.11.1. Kopuzņēmumu “Global Health EDCTP3”, kurš atrodas Briselē, pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” izveidoja 2021. gada novembrī uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim⁴³. Kopuzņēmuma pamatā ir pirmā un otrā Eiropas un jaunattīstības valstu klīnisko pārbaužu partnerības (EDCTP) programma. Tas ieguva finansiālu autonomiju 2023. gada 23. novembrī.

3.11.2. “Global Health EDCTP3” ir partnerība starp ES un EDCTP asociāciju, kuras pašreizējie dalībnieki ir **15 Eiropas valstis un 30 Āfrikas valstis**. Tā mērķis ir rast jaunus risinājumus, kā samazināt infekcijas slimību radīto slogu Subsahāras Āfrikā un stiprināt pētniecības spējas, lai sagatavotos atkārtoti uzliesmojošām infekcijas slimībām un reaģētu uz tām šajā reģionā un pasaulē. Tā dalībnieki ir Eiropas Savienība, ko pārstāv Komisija (RTD ĢD), un EDCTP asociācija.

⁴³ Padomes Regula (ES) 2021/2085, ar ko izveido kopuzņēmumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”.

Kopuzņēmums "Global Health EDCTP3"

3.11.3. Galvenie skaitliskie dati par Kopuzņēmumu ir sniegti [3.11.1. attēlā](#).**3.11.1. attēls. "Global Health EDCTP3" galvenie skaitliskie dati****Pieejamais budžets (miljoni EUR)*****Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)****

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, ka arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Pagaidu darbinieki un līgumdarbinieki.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

3.11.4. Kopuzņēmuma 2024. gada budžeta palielinājums saistībām un maksājumiem atspoguļo svarīga uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus izsludināšanu un priekšfinansējuma maksājumus par dotāciju nolīgumiem 2023. gada uzaicinājuma ietvaros. 2024. gada beigās Kopuzņēmums bija pabeidzis pieņemšanu darbā štatu sarakstā paredzētajās amata vietās.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.11.5. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, kopuzņēmuma "Global Health EDCTP3" vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma [3.1.](#) iedaļā. Paraksts [158.](#) lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.11.6. Mēs revidējam:

- kopuzņēmuma "Global Health EDCTP3" pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

Kopuzņēmums "Global Health EDCTP3"

- b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

3.11.7. Mēs uzskatām, ka KU "Global Health EDCTP3" pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo "Global Health EDCTP3" finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar "Global Health EDCTP3" Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Citi jautājumi

3.11.8. Mēs vēršam uzmanību uz tādiem svarīgiem notikumiem pēc pārskata perioda, kas var ievērojami ietekmēt Kopuzņēmuma darbības. Norādām uz turpmāk minētajām norisēm.

- Straujā konflikta eskalācija Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos varētu apdraudēt vairākus Kopuzņēmuma finansētos projektus reģionā.
- Kopuzņēmums un *EDCTP* asociācija sadarbībā ar Ruandas Veselības ministriju un Biomedicīnas centru 2025. gada 15.–20. jūnijā organizēja divpadsmito *EDCTP* forumu Ruandā. Kopuzņēmums 2024. gadā ir apņēmis šā pasākumam darbības izmaksas piešķirt aptuveni vienu miljonu EUR. –
- Eiropas Parlaments 2025. gada 13. februārī izdeva rezolūciju saistībā ar pieaugošo vardarbību Kongo Demokrātiskās Republikas austrumos.
- 2025. gada februārī ASV valsts sekretārs paziņoja par lielākās daļas ASV Starptautiskās attīstības aģentūras (*USAID*) finansēto programmu atcelšanu, kas varētu negatīvi ietekmēt dažus Kopuzņēmuma saņēmējus, kuri ir ļoti atkarīgi no šā finansējuma.

Mūsu atzinums nav modificēts šajā sakarā.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.11.9. Mēs uzskatām, ka "Global Health EDCTP3" pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

3.11.10. Mēs uzskatām, ka "Global Health EDCTP3" pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.11.11. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

"Global Health EDCTP3" joprojām ievērojami atpaliek no mērķrādītāja iemaksu partneru iesaistē

3.11.12. **3.11.1. tabulā** ir salīdzināti "Global Health EDCTP3" dalībnieku un iemaksu partneru iemaksu mērķrādītāji pamatprogrammai "Apvārsnis Eiropa" ar to faktiskajām iemaksām (naudā un natūrā), kas norādītas Kopuzņēmuma gada pārskatos 2024. gada beigās.

Kopuzņēmums "Global Health EDCTP3"

3.11.1. tabula. Dalībnieku iemaksas pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" (miljoni EUR)

Dalībnieki	Dalībnieku iemaksas (saskaņā ar izveides regulu)			Dalībnieku iemaksas (31.12.2024.)					
	Pamatdarbības	Administratīvās izmaksas	Kopā	Iemaksas naudā – validētas	Iemaksas naudā – nav validētas	Iemaksas natūrā – validētas	Iemaksas natūrā – paziņotas, bet nav validētas	Kopā	Sasniegts, %
ES (RTD GD) ⁽²⁾	830,3	59,8	890,1	120,9	4,0	—	—	124,9	14 %
EDCTP – iesaistītās valstis ⁽¹⁾⁽²⁾	550,0	0,0	550,0	5,3	—	0,0	394,5	399,8	73 %
Iemaksu partneri ⁽¹⁾	400,0	0,0	400,0	0,0	15,6	—	—	15,6	4 %
Kopā	1 780,3	59,8	1 840,1	126,2	19,6	0,0	394,5	540,3	29 %

(1) EDCTP asociācijas iemaksās natūrā ietilpst iemaksas natūrā papildu pasākumos (IKAA). Iemaksu partneru iemaksas veido iemaksas naudā KU pasākumos.

(2) Ietver Apvienotās Karalistes iemaksas 110,1 miljona EUR apmērā un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" vidusposma samazinājumu 20 miljonu EUR apmērā.

Avots: ERP, pamatojoties uz KU sniegtajiem datiem un tā izveides regulu.

3.11.13. Līdz 2024. gada beigām EDCTP asociācija jau bija ziņojusi par 399,8 miljonu EUR (73 % no mērķrādītāja) lielām iemaksām naudā un natūrā papildu pasākumos, savukārt ES naudas iemaksas bija tikai 14 % apmērā no mērķrādītāja. Kopuzņēmums savos gada pārskatos lēš, ka EDCTP asociācijas iemaksas kopā ar 110,1 miljonu EUR Apvienotās Karalistes saistībās papildu pasākumiem nodrošinās, ka kopējās iemaksas natūrā papildu pasākumos līdz programmas beigām būs 550 miljoni EUR (100 % no EDCTP asociācijas minimālā iemaksu mērķrādītāja).

3.11.14. Saskaņā ar "Global Health EDCTP3" izveides regulas 69. apsvērumu Kopuzņēmumam būtu jānodrošina citi starptautiskie pētniecības finansētāji, piemēram, filantropi, farmācijas nozare un citas trešās valstis, veikt naudas iemaksas partnerībā kā iemaksu partneriem. Regulas 102. pantā ir noteikts, ka Kopuzņēmumam līdz programmas īstenošanas beigām jāsasniedz naudas iemaksas 400 miljonu EUR apmērā. Tomēr 2024. gada beigās, kas ir trešais īstenošanas gads, iemaksu partneru naudas iemaksu līmenis joprojām bija ļoti zems, proti, 15,6 miljoni EUR (4 % no mērķrādītāja). 2024. gadā Kopuzņēmums piesaistīja tikai vienu papildu partneri, kura iemaksas aptuveni 2,2 miljonu EUR apmērā īstenosies 2025. un 2026. gadā. Šādu iemaksu trūkums var ievērojami samazināt Kopuzņēmuma darbību sviras efektu un tādējādi apdraud tā programmas mērķu sasniegšanu.

Nepilnības budžeta plānošanā un administratīvo izdevumu izpildē

3.11.15. Līdz 2024. gada beigām "Global Health EDCTP3" bija veicis maksājumus tikai 3 miljonu EUR apmērā (75 %) no sava aptuveni 4 miljonu EUR lielā personāla izdevumu budžeta (1. sadaļa) un tikai 1 miljona EUR apmērā (37 %) no 2,7 miljonu EUR lielā administratīvās infrastruktūras budžeta (2. sadaļa). Tā rezultātā neizlietoto administratīvo maksājumu apropriāciju apjoms, kas bija jāpārdala nākamā gada administratīvajam budžetam, bija 2,7 miljoni EUR, kas ir 40 % no kopējā administratīvā budžeta (1. un 2. sadaļa) 2025. gadam. Saskaņā ar Kopuzņēmuma sniegto informāciju neizlietoto administratīvo maksājumu apropriāciju palielinājums galvenokārt bija saistīts ar kavēšanos pieņemt darbā (1. sadaļa) un renovācijas līgumu novēlotu izpildi (2. sadaļa) – šie izdevumi bija plānoti 2024. gadā.

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.11.16. Lai novērtētu KU pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām vienu darījumu – pēc nejaušības principa atlasītu maksājumu no pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" KU 2024. gadā veiktajiem starpposma/galīgajiem maksājumiem un dzēšanas grāmatojumiem galasaņēmēju līmenī. Darījumā kļūdu nebija.

3.11.17. Komisijas Kopējais revīzijas dienests vēl nav ieguvis pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" *ex post* revīziju rezultātus, tāpēc mēs tos nevarējām ņemt vērā mūsu vispārējā novērtējumā.

Apsvērumi par citiem jautājumiem

Trūkumi augsta līmeņa darbinieka atlasē

3.11.18. 2024. gadā "Global Health EDCTP3" rīkoja atlases procedūru uz vadošu amatu. Kandidāti, kuriem nebija paziņojumā par vakanci prasītās minimālās vadības pieredzes un zināšanu, netika sistemātiski izslēgti. Tomēr tas neietekmēja procedūras iznākumu, jo izraudzītais kandidāts atbilda visiem atlases kritērijiem.

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.11.19. Pasākumi, ko kopuzņēmums "Global Health EDCTP3" veicis saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti [pielikumā](#).

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2023	Komisijas iekšējās kontroles sistēma ieviesta tikai daļēji. Konkrēti, vēl jāveic darbs, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktības plāna (<i>BCP</i>) un negadījuma seku novēršanas plāna (<i>DRP</i>), sensitīvu funkciju pārvaldības politikas un ar uzraudzības darbībām saistīto kontroles principu efektīvu darbību.	Kopuzņēmums 2024. gada maijā pieņēma sensitīvu funkciju pārvaldības politiku. 2024. gadā tika apstiprināti atjaunināti kopējie <i>BCP</i> un <i>DRP</i> . Abu plānu testēšana ir daļa no 2025. gada kopīgās IT darba programmas.	Atvērts

Kopuzņēmums "Global Health EDCTP3"

"Global Health EDCTP3" atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2024/Global_Health_EDCTP3-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

3.12. Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centrs (*ECCC*)

Ievads

3.12.1. Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centru (*ECCC*), kurš atrodas Bukarestē, programmas “Digitālā Eiropa” ietvaros izveidoja 2021. gada maijā uz laiku līdz 2029. gada 31. decembrim⁴⁴. Tas ieguva finansiālu autonomiju 2024. gada 24. septembrī. Pirms minētā datuma Komisija bija atbildīga par *ECCC* 2024. gada budžetu un īstenoja 74,2 miljonus EUR maksājumu apropriācijās un 2,1 miljonu EUR saistību apropriācijās.

3.12.2. *ECCC* darbojas līdztekus Nacionālo koordinācijas centru tīklam, lai atbalstītu inovāciju un rūpniecības politiku kiberdrošības jomā sadarbībā ar nozares pārstāvjiem, MVU, Eiropas pētniecības un standartizācijas organizācijām, publiskām struktūrām un ieinteresētajām personām, kas nodarbojas ar kiberdrošību.

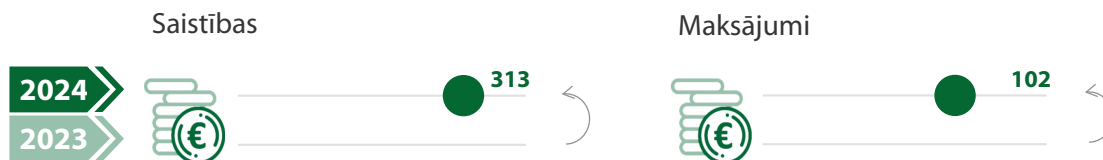
3.12.3. Galvenie skaitliskie dati par *ECCC* laikposmā no 2024. gada 24. septembra līdz 31. decembrim ir sniegti **3.12.1. attēlā**.

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/887, ar ko izveido Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centru un Nacionālo koordinācijas centru tīklu.

Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centrs (ECCC)

3.12.1. attēls. ECCC galvenie skaitliskie dati

Pieejamais budžets (miljoni EUR)*

Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)**

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizlietotās apropriācijas, ko ECCC ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, kā arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Pagaidu darbinieki un līgumdarbinieki.

Avots: ECCC sniegtie dati.

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.12.4. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centra (ECCC) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma 3.1. iedaļā. Paraksts 158. lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.12.5. Mēs revidējam:

- ECCC pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par periodu no 2024. gada 24. septembra līdz 31. decembrim, un
 - šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,
- kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.12.6. Mēs uzskatām, ka ECCC pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo ECCC finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar ECCC Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Apstākļu akcentējums

3.12.7. Vēršam uzmanību uz ECCC 2024. gada pārskatu 4.1.2. skaidrojumu, kurā paskaidrots, ka ECCC ieguva finansiālu autonomiju 2024. gada 24. septembrī. Pirms šā datuma Komisija bija atbildīga par ECCC izveidi un sākotnējo darbību. Vēršam uzmanību arī uz 4.3.3. skaidrojumu, kurā paskaidrots, ka 2024. gadā kopējā summa, kas samaksāta kā priekšfinansējums pamatdarbībām, bija 276,2 miljoni EUR, no kuriem 195,6 miljonus EUR Komisija piešķīra, pirms ECCC ieguva finansiālo autonomiju. Mūsu atzinums nav modificēts šajā sakarā.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.12.8. Mēs uzskatām, ka ECCC pārskatiem par periodu no 2024. gada 24. septembra līdz 31. decembrim pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Apstākļu akcentējums

3.12.9. Mēs vēršam uzmanību uz ECCC 2024. gada pārskatu 5.1.3. piezīmi, kurā skaidrots, ka līdz 2024. gada 31. decembrim dalībvalstis vēl nebija veikušas brīvprātīgās iemaksas ECCC kopīgajās darbībās un administratīvajā budžetā. Mūsu atzinums nav modificēts šajā sakarā.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

3.12.10. Mēs uzskatām, ka ECCC pārskatiem par periodu no 2024. gada 24. septembra līdz 31. decembrim pakārtotie izdevumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.12.11. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par budžeta pārvaldību

ECCC trūkst informācijas par tā dalībnieku kumulatīvajām iemaksām, kas saņemtas pirms finansiālās autonomijas

3.12.12. Savos 2024. gada pārskatos ECCC nesniedza nekādu informāciju par kumulatīvajām iemaksām, ko tā dalībnieki veikuši pirms ECCC finansiālās autonomijas pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un programmas “Digitālā Eiropa” līmenī, kā arī nesalīdzināja iemaksas, ko tas līdz gada beigām bija saņēmis no visiem avotiem, ar katrai programmai noteiktajiem iemaksu mērķrādītājiem. Tā rezultātā gada beigās netika sniegta pilnīga informācija par ECCC sasniegto.

Apsvērumi par pārvaldības un kontroles sistēmām

ECCC bija daļēji ieviesis savu iekšējās kontroles sistēmu

3.12.13. ECCC 2024. gada beigās bija daļēji ieviesis **iekšējās kontroles sistēmu**, kas balstīta uz 17 principiem. Konkrēti, ECCC vēl nebija pabeidzis darbu, kas nodrošinātu darbības nepārtrauktības plāna un negadījuma seku novēršanas plāna efektīvu darbību, izveidojis sensitīvu funkciju pārvaldības politiku un ieviesis kontroles principus saistībā ar riska novērtēšanu, uz risku balstītu kontroli un uzraudzības darbībām.

Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centrs (ECCC)

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.12.14. Lai novērtētu ECCC pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām vienu darījumu – pēc nejaušības principa atlasītu (no visiem starpposma maksājumiem un dzēšanas grāmatojumiem) programmas “Digitālā Eiropa” ECCC 2024. gadā veiktu starpposma maksājumu galasaņēmēju līmenī. Mēs konstatējām vienu kļūdu ar finansiālu ietekmi, ko radīja neattiecināmas personāla izmaksas nepareizu vienības izmaksu izmantošanas dēļ dienas likmju aprēķinā.

3.12.15. Komisijas Kopējais revīzijas dienests veic pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” maksājumu *ex post* revīzijas. Programmas “Digitālā Eiropa” gadījumā šīs revīzijas veic Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra (HaDEA). *Ex post* revīziju rezultāti vēl nav pieejami, tāpēc mēs tos nevarējām ņemt vērā mūsu vispārējā novērtējumā.

Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kiberdrošības kompetenču centrs (ECCC)

ECCC atbildes

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/ECCC-Replies-SAR-JUS-2024/ECCC-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

**Kopuzņēmums, kas darbojas *Euratom*
ietvaros**

3.13. *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

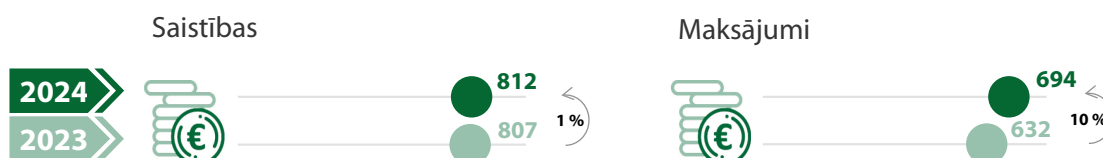
Ievads

3.13.1. Starptautiskā eksperimentālā kodoltermiskā reaktora (*ITER*) un Kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidoto Eiropas kopuzņēmumu "*Fusion Energy*" (*F4E*) izveidoja 2007. gada aprīlī uz 35 gadiem⁴⁵. Viens no Kopuzņēmuma galvenajiem uzdevumiem ir nodrošināt Eiropas Atomenerģijas kopienas (*Euratom*) ieguldījumu *ITER* starptautiskajā kodolsintēzes enerģijas organizācijā (*ITER-IO*), kas atbild par *ITER* projekta īstenošanu. Galvenās kodolsintēzei paredzētās iekārtas ir izveidotas Kadarašā, Francijā, bet pats *F4E* atrodas Barselonā. Tā dalībnieki ir *Euratom*, kuru pārstāv Komisija, un *Euratom* dalībvalstis.

3.13.2. Galvenie skaitliskie dati par Kopuzņēmumu ir sniegti [3.13.1. attēlā](#).

3.13.1. attēls. Kopuzņēmuma *F4E* galvenie skaitliskie dati

Pieejamais budžets (*miljoni EUR*)*

Darbinieku skaits (nodarbināti 31. decembrī)**

* Pieejamais budžets ietver iepriekšējos gados neizliedotās apropriācijas, ko Kopuzņēmums ir pārdalījis uz kārtējā gada budžetu, ka arī piešķirtos ieņēmumus un pārdali uz nākamo gadu.

** Ierēdņi, pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkotie valstu eksperti.

Avots: Kopuzņēmuma sniegtie dati.

⁴⁵ Padomes Lēmums 2007/198/Euratom, ar ko izveido Eiropas Kopuzņēmumu *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām un piešķir tam priekšrocības.

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

Ticamības deklarācija, ko sagatavojam Eiropas Parlamentam un Padomei – neatkarīga revidenta ziņojums

Atzinums

3.13.3. Mūsu revīzijas pieeja, mūsu atzinuma pamatojums, *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotā Eiropas kopuzņēmuma (*F4E*) vadības un stratēģisko vadītāju pienākumi, kā arī revidenta pienākumi attiecībā uz pārskatu un pakārtoto darījumu revīziju ir aprakstīti šā ziņojuma **3.1.** iedaļā. Paraksts **158.** lappusē ir šā atzinuma neatņemama sastāvdaļa.

3.13.4. Mēs revidējām:

a) *F4E* pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus un budžeta izpildes pārskatus par 2024. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu, un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību,

kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantā.

Pārskatu ticamība

Atzinums par pārskatu ticamību

3.13.5. Mēs uzskatām, ka *F4E* pārskati par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo *F4E* finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tā darbību rezultātus, naudas plūsmas un neto aktīvu izmaiņas minētajā datumā slēgtajā gadā saskaņā ar *F4E* Finanšu noteikumiem un Komisijas grāmatveža pieņemtajiem grāmatvedības noteikumiem. Tie balstās uz starptautiski atzītiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem.

Apstākļu akcentējums

3.13.6. Mēs vēršam uzmanību uz to, ka Kopuzņēmuma *F4E* 2024. gada pārskatu 6.4.2. skaidrojumā novērtēts, ka kopējās izmaksas, kas saistītas ar *ITER* projekta īstenošanas saistību izpildi, ("aplēse pabeigšanas brīdī") ir 25,8 miljardi EUR (2024. gada vērtībās). Šī aplēse atspoguļo izmaksu pieaugumu, kas izriet no pārskatītajiem *ITER* pamatscenārijiem, kurus *ITER-IO* ierosināja 2024. gada jūlijā, bet kurus *ITER* padome vēl nav oficiāli pieņēmusi (sk. **3.13.12.** un **3.13.15.** punktu).

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

3.13.7. Mēs vēršam uzmanību arī uz Kopuzņēmuma 2024. gada pārskatu ievaddaļas d) punktu ("Starptautiskās situācijas ietekme"), kurā aprakstīta ievērojamā un ilgstošā inflācijas ietekme, ko uz *F4E* darbībām ir atstājušas Covid-19 izraisītās piegādes ķēdes problēmas un agresijas karš pret Ukrainu. *F4E* aplēsa, ka kopējā ietekme uz tā aplēsi pabeigšanas brīdī būs 246 miljoni EUR (2008. gada vērtībās).

Mūsu atzinums nav modificēts šajā sakarā.

Pārskatiem pakārtoto darījumu likumība un pareizība

Ieņēmumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto ieņēmumu likumību un pareizību

3.13.8. Mēs uzskatām, ka *F4E* pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie ieņēmumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

Maksājumi

Atzinums par pārskatiem pakārtoto maksājumu likumību un pareizību

3.13.9. Mēs uzskatām, ka *F4E* pārskatiem par 2024. gada 31. decembrī slēgto gadu pakārtotie maksājumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

3.13.10. Turpmākie apsvērumi nav pretrunā mūsu sniegtajam atzinumam.

Apsvērumi par citiem jautājumiem

ITER pamatscenāriju pārskatīšana 2024. gadā ir ievērojami palielinājusi *F4E* riska ekspozīciju

3.13.11. *ITER* nolīgums, ar ko izveido *ITER-IO*, starp iesaistītajām valstīm (*Euratom* dalībvalstīm, ko pārstāv Komisija, kā arī Ķīnu, Indiju, Japānu, Dienvidkoreju, Krieviju un Amerikas Savienotajām Valstīm) stājās spēkā 2007. gada oktobrī. *F4E* tika izveidots 2007. gadā kā "vietējā aģentūra", kas atbild par ES ieguldījumu *ITER* projektā. Gan *ITER-IO*, gan *F4E* darbības ilgums ir 35 gadi, un tas beidzas 2042. gadā. *ITER* nolīgumu ar *ITER* padomes lēmumu var pagarināt vēl uz 10 gadiem.

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums
(*F4E*)

3.13.12. *ITER-IO* 2024. gada jūnijā *ITER* padomei ierosināja pārskatītu projekta plānu ar jaunu pamatscenāriju kopumu, ar ko aizstāt 2016. gadā saskaņotos pamatscenārijus. Pārskatītajā plānā *ITER* montāžas posma beigas tiek atliktas no 2025. gada (pirmā plazma) uz 2035. gadu (pētniecības darbību uzsākšana) un visa projekta beigas – no 2042. gada uz 2059. gadu (par 17 gadiem vēlāk nekā pašreizējais beigu datums). *ITER* padome pieņēma zināšanai pārskatītos pamatscenārijus un apstiprināja, ka *ITER-IO* un vietējās aģentūras (piemēram, *F4E*) tos izmanto kā darba plānu *ITER* projekta progressa un darbības pārvaldības uzraudzībai, neskarot kopējās izmaksas un ikgadējās budžeta procedūras. Tomēr *ITER* padome oficiāli neapstiprināja 2024. gada pamatscenārijus⁴⁶.

3.13.13. 2024. gada otrajā pusē *F4E* sāka pielāgot savu darbības plānu pārskatītajiem pamatscenārijiem, sekojot *ITER* padomes ieteikumiem. Saskaņā ar Francijas valdības 2012. gada dekrētu par *ITER* izveidi Kadarašas reaktoram ir jādarbojas 25 gadu laikā (līdz 2037. gada aprīlim), ja vien Francija nepiešķir pagarinājumu.

3.13.14. 2024. gada pamatscenārijos ir iekļautas vairākas svarīgas tehniskas izmaiņas *ITER* projektā, kas var būtiski ietekmēt darbības jomu iemaksām natūrā *F4E*. Turpmāk uzskaitītas galvenās izmaiņas.

- Montāžas procesa sadalīšana divos posmos, sarežģītāku instrumentu daļu iegādi pārceļot uz vēlāku posmu.
- Volframa, nevis berilija, izmantošana pirmajā sienā, kas vērsta uz plazmu. Tādējādi tiek uzlabota drošība un samazinātas ilgtermiņa izmaksas.
- Ievērojams radiofrekvenču sildīšanas jaudas pieaugums sakarā ar izmaiņām pirmās sienas materiālā, kā rezultātā ir vajadzīgi vēl 48 žirotroni. *F4E* ierosināja piegādāt līdz 16 no šiem 48 žirotroniem apmaiņā pret iespēju līdzvērtīgi samazināt *ITER* naudas iemaksas nolūkā stiprināt ES rūpniecisko noturību šajā kritiski svarīgajā kodolsintēzes tehnoloģiju jomā.
- Divu posmu karsto šūnu iekārtu dizains, kas paredzēts kontaminētu *ITER* komponentu likvidēšanai ar vienkāršākām un ievērojami mazākām iekārtām zemas aktivizēšanas posmā, kas ilgs līdz 2050. gadam.

⁴⁶ Sk. *ITER* padomes 34. sanāksmes lēmumus, 20.6.2024.

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums
(*F4E*)

3.13.15. Visbeidzot, ierosinātie jaunie pamatscenāriji prasīs lielākas iemaksas *ITER-IO* naudā un natūrā no visām vietējām aģentūrām. Saskaņā ar *F4E* gada pārskatiem 2024. gada pamatscenāriju aplēstā finansiālā ietekme ir galvenais virzītājspēks kopuzņēmuma *ITER* projekta izpildes saistību ievērojamam palielinājumam (“aplēse pabeigšanas brīdī”) no 21,2 miljardiem EUR (2023. gada beigās; 21,6 miljardi EUR 2024. gada vērtībās) līdz 25,8 miljardiem EUR (2024. gada beigās). Tas nozīmē, ka *Euratom* un Francijas iemaksas Kopuzņēmuma pamatdarbības budžetos palielināsies par aptuveni 4,2 miljardiem EUR (2024. gada vērtībās).

3.13.16. Mēs atzīstam, ka bija nepieciešama korekcija 2016. gada pamatscenārijos, lai risinātu līdzšinējo kavēšanos, galvenokārt vienkāršojot projekta īstenošanu. Tomēr *ITER-IO* ierosinātie pārskatītie pamatscenāriji ir palielinājuši *F4E* ekspozīciju vairākiem riskiem, kas nav pienācīgi norādīti jaunākajā riska reģistrā.

- Ilgtspējas risks: *ITER* projekta nozīme varētu tikt apdraudēta, jo svarīgi atskaides punkti (piemēram, pirmais plazmas sasniegums) ir pārcelti tuvāk projekta beigu datumam un palielinās konkurence, ko rada kodolsintēzes projektu izstrāde trešās valstīs.
- Juridiskais risks: dalībnieki var atteikties parakstīt *ITER* nolīguma pagarinājumu (beidzas 2042. gadā), vai arī Francijas dekrēts var beigties pirms reaktora ekspluatācijas uzsākšanas.
- Tehniskais un ekonomiskais risks: ievērojamās izmaiņas *F4E* tehnisko nodevumu tvērumā (piemēram, tās, kas ietekmē karstās kameras iekārtas) var ietekmēt inovāciju.
- Finanšu risks: iespējams, ka *Euratom* saskaņā ar turpmākajām DFS vai uzņēmēja valsts Francija ilgtspējīgi nefinansēs ievērojami lielākas *F4E* iemaksas.

Apsvērumi par darījumu likumību un pareizību

3.13.17. Lai novērtētu *F4E* pārvaldības un kontroles sistēmu efektivitāti saistībā ar pamatdarbības izdevumu likumību un pareizību, mēs revidējām 30 pēc nejaušības principa atlasītus darījumus (galīgos/starpposma maksājumus un dzēšanas grāmatojumus), kas apstiprināti 2024. gadā. Mēs konstatējām vienu kļūdu ar finansiālu ietekmi, ko radīja būtiskas izmaiņas divos ēku līgumos, uz kurām neattiecās jauna iepirkuma procedūra.

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (*F4E*)

Apsvērumi par pārvaldības un kontroles sistēmām

Nepilnības *F4E* riska pārvaldības sistēmā un IT rīkā

3.13.18. Identificējot risku, *F4E* galvenokārt pievēršas riskiem, kas apdraud projekta operatīvo īstenošanu. Tas līdzīgā veidā nerisina cilvēkresursu riskus, piemēram, nepieciešamību pārstrukturēt Kopuzņēmumu, lai pielāgotos 2024. gada pamatscenārijam, ārpakalpojumu sniedzēju intensīvu izmantošanu, resursu plānošanas un pārvaldības tematus (jo īpaši Kopuzņēmuma spēju noturēt vai pieņemt darbā cilvēkus ar nepieciešamajām prasmēm) un neatbilstību [ES Civildienesta noteikumiem](#) vai Kopuzņēmuma ētikas satvaram.

3.13.19. Turklāt IT rīks, ko *F4E* izmanto riska pārvaldībai, nesniedz informāciju ne par attiecīgo galveno risku finansiālajām sekām pašreizējās cenās, ne par to faktisko īstenošanos.

Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

3.13.20. Pasākumi, ko *F4E* veica saistībā ar mūsu apsvērumiem, kurus formulējām iepriekšējos gados, ir izklāstīti [pielikumā](#).

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (F4E)

Pielikums. Iepriekšējos gados formulēto apsvērumu pēcpārbaude

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
kategorijas	2019, 2023	Nav centralizētas funkcijas ārpakalpojumu sniedzēju (<i>ESP</i>) koordinācijai un pārvaldībai vai metodikas <i>F4E</i> kopējo cilvēkresursu vajadzību (tostarp <i>ESP</i>) novērtēšanai. Kopējo cilvēkresursu vajadzību (tostarp <i>ESP</i>) plānošana nav balstīta darba slodzes vai vajadzīgo prasmju un spēju pienācīgā aplēsē. Nav vienotas oficiālas <i>ESP</i> definīcijas, kas ļautu pareizi novērtēt to ietekmi uz štata darbinieku vajadzībām.	2022. gadā tika izveidota darba grupa, kuras uzdevums ir novērtēt lielo atkarību no ārējiem resursiem, lai to izmantošanu varētu labāk plānot un pamatot. 2024. gadā <i>F4E</i> apstiprināja <i>ESP</i> izmantošanas politiku, tostarp to definīciju un vajadzību plānošanu. Pēc tam 2025. gadā tika pieņemts lēmums par <i>ESP</i> koordinācijas un pārvaldības centralizāciju.	Atvērts
2	2021, 2023	<i>F4E</i> jaunākais riska reģistrs aptver <i>ESP</i> nepietiekamas asimilācijas risku, bet ne citus potenciālus riskus, kas saistīti ar lielu atkarību no <i>ESP</i> ilgtermiņā.	<i>F4E</i> 2025. gadā plāno novērtēt, vai citi ar <i>ESP</i> saistītie riski ir jāiekļauj riska reģistrā.	Atvērts
3	2022, 2023	Zems pamatdarbības saistību budžeta izpildes līmenis.	2024. gadā situācija uzlabojās. 2024. gada beigās <i>F4E</i> bija īstenojis 91 % no pieejamajām saistību apropriācijām (2023. gadā – 70 %) un 68 % no administratīvo maksājumu budžeta (2023. gadā – 65 %) un atcēlis 19 % no	Slēgts

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (F4E)

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
		Zems administratīvo maksājumu budžeta izpildes līmenis (2. sadaļa) un daudzu no iepriekšējā gada pārnesto saistību atcelšana.	saistībām, kas pārnestas no iepriekšējā gada (2023. gadā – 21 %).	
4	2022, 2023	F4E augstākā vadība atrodas pārejas posmā kopš 2022. gada beigām, un nozīmīgā reorganizācijā 2023. gadā tika mainīti vidējā līmeņa vadības uzdevumi un pienākumi.	F4E 2024. gadā sāka visas neizpildītās darbā pieņemšanas procedūras vakantajiem augstākā un vidējā līmeņa vadības amatiem un pabeidza tās 2025. gada martā.	Slēgts
5	2022	F4E jaunākais riska novērtējums neatpoguļoja riskus, ko rada zināmi nozīmīgi notikumi, kuri ietekmēja tā darbību.	F4E ir ieviesis jaunu riska noteikšanas koncepciju, lai atbalstītu ātru konsolidāciju riska kopsavilkuma līmenī un palielinātu visu riska pārvaldības darbību pamanāmību. Tomēr galvenie riski, kas izriet no ierosinātajiem 2024. gada pamatscenārijiem, nav pienācīgi atspoguļoti Kopuzņēmuma riska novērtējumā (sk. 3.13.16. punktu). F4E 2025. gadā plāno novērtēt, vai šie riski ir jāiekļauj riska reģistrā.	Atvērts
6	2023	F4E ilgtermiņa plānošanas aplēses 2023. gada pārskatos ("aplēse pabeigšanas brīdī") bija novērtētas ievērojami par zemu, jo tās joprojām bija balstītas uz 2016. gada atskaides punktiem un izmaksu pieņēmumiem, kuros nebija ņemtas vērā nozīmīgas un nesenākas tehniskas izmaiņas.	F4E 2024. gada pārskatos aplēse pabeigšanas brīdī bija balstīta uz ierosinātajiem 2024. gada pamatscenārijiem (sk. 3.13.15. punktu).	Slēgts

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums (F4E)

Kārtas numurs	ERP apsvēruma gads	ERP apsvēruma (kopsavilkums)	Korektīvie pasākumi un citas nozīmīgas norises (kopsavilkums)	ERP apsvēruma statuss
7	2023	F4E gada pārskatos nebija precīzi atspoguļota situācija attiecībā uz pastāvīgajiem darbiniekiem, tostarp pagaidu darbiniekiem, ar kuriem noslēgts līgums uz nenoteiktu laiku, tādējādi <i>de facto</i> pastāvīgajiem darbiniekiem.	F4E 2024. gada pārskatos nav sniegta informācija par pagaidu darbiniekiem, kas iecelti pastāvīgos amatos.	Atvērts
8	2023	F4E iekšējās revīzijas struktūra nesniedza pietiekamus pierādījumus par to, ka iekšējās revīzijas darbību plānošanā tiktu regulāri izmantota riska pārvaldības informācija. Iekšējās kontroles sistēmā vēl nebija iekļauts integrēts riska pārvaldības process.	2024. gadā F4E ieviesa regulāras ceturkšņa sanāksmes starp riska pārvaldības un iekšējās revīzijas darba grupām. Šo sanāksmju iznākums vēl nav ņemts vērā iekšējās kontroles procesā.	Atvērts
9	2023	Nav politikas attiecībā uz sensitīvu funkciju pārvaldību.	F4E 2025. gada aprīlī pieņēma sensitīvu funkciju pārvaldības politiku. Saskaņā ar politikas noteikumiem tas ir noteicis sensitīvo amatu sarakstu un attiecīgus riska mazināšanas pasākumus.	Slēgts

ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām izveidotais Eiropas kopuzņēmums
(*F4E*)

***F4E* atbildes**

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/F4E-Replies-SAR-JUS-2024/F4E-Replies-SAR-JUS-2024_LV.pdf

Šo ziņojumu 2025. gada 23. septembra sēdē Luksemburgā pieņēma IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Petri Sarvamaa*.

Revīzijas palātas vārdā —

Tony Murphy
priekšsēdētājs

Saīsinājumi

“Global Health EDCTP3”	kopuzņēmums “ <i>Global Health</i> ” un Eiropas un jaunattīstības valstu klīnisko pārbaužu 3. partnerība
7. PP	Septītā pamatprogramma pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (2007.–2013. g.)
BBI	biorūpniecības kopuzņēmums
BCP	darbības nepārtrauktības plāns
CA	Kopuzņēmums “Tīra aviācija”
CBE	Kopuzņēmums “Apritīga biobāzēta Eiropa”
Clean H2	Kopuzņēmums “Tīrs ūdeņradis”
CNECT ĢD	Komisijas Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ģenerāldirektorāts
CS	kopuzņēmums “ <i>Clean Sky</i> ”
DFS	daudzgadu finanšu shēma
DRP	negadījuma seku novēršanas plāns
ECCC	Eiropas kiberdrošības kompetenču centrs
ECSEL	kopuzņēmums “Elektroniskie komponenti un sistēmas”
EDCTP	Eiropas un jaunattīstības valstu klīnisko pārbaužu partnerība
EISI	Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments
ESP	ārpakalpojumu sniedzējs
EU-Rail	Kopuzņēmums “Eiropas dzelzceļš”
Euratom	Eiropas Atomenerģijas kopiena
EuroHPC	Eiropas Augstas veiktspējas datošanas kopuzņēmums
F4E	kopuzņēmums “ <i>Fusion for Energy</i> ”
FCH	Kopuzņēmums kurināmā elementu un ūdeņraža jomā
HaDEA	Eiropas Veselības un digitālā izpildaģentūra
IHI	Kopuzņēmums “Inovatīvas veselības aprūpes iniciatīva”
IKA	iemaksas natūrā papildu pasākumos
IKOP	iemaksas natūrā pamatdarbībās
IMI	Kopuzņēmums novatorisku zāļu jomā uzsāktās ierosmes īstenošanai
IRD	Iekšējās revīzijas dienests

ISA	starptautiskie revīzijas standarti
ISSAI	Starptautiskie augstāko revīzijas iestāžu standarti
ITER	Starptautiskais eksperimentālais kodoltermiskais reaktors
ITER-IO	ITER starptautiskā kodolsintēzes enerģijas organizācija
KDT	kopuzņēmums "Svarīgas digitālās tehnoloģijas"
KRD	Komisijas iekšējās revīzijas dienests
KU	kopuzņēmums
LESD	Līgums par Eiropas Savienības darbību
MI	mākslīgais intelekts
MOVE ĢD	Komisijas Mobilitātes un transporta ģenerāldirektorāts
RTD ĢD	Komisijas Pētniecības un inovācijas ģenerāldirektorāts
S2R	kopuzņēmums <i>Shift2Rail</i> (Eiropas Dzelzceļa iniciatīva)
SESAR	kopuzņēmums "Eiropas vienotās gaisa telpas gaisa satiksmes pārvaldības pētniecība"
SNS	Kopuzņēmums "Viedie tīkli un pakalpojumi"

AUTORTIESĪBAS

© Eiropas Savienība, 2025

Eiropas Revīzijas palātas (ERP) atkalizmantošanas politiku nosaka ar [ERP Lēmumu Nr. 6–2019](#) par atvērto datu politiku un dokumentu atkalizmantošanu.

Ja vien nav norādīts citādi (piemēram, individuālās autortiesību norādēs), ERP saturs, kurš pieder ES, ir licencēts saskaņā ar šādu starptautisku licenci: [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#). Tādējādi atkalizmantošana parasti ir atļauta, ja tiek sniegtas pienācīgas atsauces un norādītas visas izmaiņas. ERP satura atkalizmantošana nedrīkst sagrozīt tā sākotnējo nozīmi vai jēgu. ERP nav atbildīga par atkalizmantošanas sekām.

Jāsaņem papildu atļauja, ja konkrētā saturā attēlotas identificējamās privātpersonas, piemēram, ERP darbinieku fotoattēlos, vai ja tas ietver trešās personas darbu.

Ja šāda atļauja ir saņemta, tā atceļ un aizstāj iepriekš minēto vispārējo atļauju un skaidri norāda uz visiem izmantošanas ierobežojumiem.

Lai izmantotu vai reproducētu saturu, kas nepieder ES, var būt nepieciešams prasīt atļauju tieši autortiesību īpašniekiem.

Programmatūra vai dokumenti, uz kuriem attiecas rūpnieciskā īpašuma tiesības, proti, patenti, preču zīmes, reģistrēti dizainparaugi, logotipi un nosaukumi, nav iekļauti ERP atkalizmantošanas politikā.

Eiropas Savienības iestāžu un struktūru tīmekļa vietnēs, kas izvietotas domēnā europa.eu, ir atrodamas saites uz trešo personu tīmekļa vietnēm. Tā kā ERP šīs vietnes nekontrolē, iesakām rūpīgi iepazīties ar to privātuma un autortiesību politiku.

ERP logotipa izmantošana

ERP logotipu nedrīkst izmantot bez ERP iepriekšējas piekrišanas.

PDF	ISBN 978-92-849-5361-5	ISSN 2812-0086	doi:10.2865/1938266	QJ-01-25-035-LV-N
-----	------------------------	----------------	---------------------	-------------------

KĀ ATSAUKTIES

Eiropas Revīzijas palāta, [Gada ziņojums par ES kopuzņēmumiem attiecībā uz 2024. finanšu gadu](#), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2025.

EIROPAS
REVIZIJAS
PALĀTA

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs